

Програм развоја ЛИРА Центра изузетних вредности

за период 2025-2029. године

Филозофски факултет, Универзитет у Београду

Програм научноистраживачког рада

1. Филозофски факултет

Филозофски факултет је најстарији факултет Универзитета у Београду, чији почеци сежу у 1838. годину, када је актом кнеза Милоша у Крагујевцу основан Лицеј. Данас је Филозофски факултет модерна образовна и научноистраживачка институција која прати све савремене токове у европском академском простору.

Филозофски факултет има преко 300 наставника и сарадника, 190 истраживача и 32 стипендиста Министарства науке, технолошког развоја и иновација. На факултету студира око 6000 студената на свим нивоима, од основних до докторских студија. Настава се одвија у оквиру десет студијских група - филозофија, социологија, психологија, педагогија, андрагогија, етнологија и антропологија, историја, историја уметности, археологија и класичне науке.

Филозофски факултет је данас не само место на коме се одвија настава и развија наука, већ и место окупљања студената, место на коме се одржавају трибине и спортска такмичења, на коме се промовишу нове књиге и одржавају стручни и научни скупови, место на коме се полемише и на коме се развијају идеје и подстичу друштвене промене.

Психологија као студијска група има традицију дужу од једног века и позната је и призната у свету. Са поносом можемо да кажемо да је психологија са Универзитета у Београду најбоље рангирана друштвена наука на Шангајској листи (константно 301-400 место од 2018. до 2023. године), као и да је на овој листи најбоље рангирана студијска група за психологију у региону.

2. Увод

- У Центру се изучавају индивидуални и социјални фактори који утичу на понашање и адаптацију појединца у заједници.
- Научна делатност чланова Центра подразумева тесну сарадњу психолошких субдисциплина као што су психологија индивидуалних разлика, социјална, психологија менталног здравља и метапсихологија.
- Поред уобичајеног асортимана психолошких метода и техника, истраживачки проблеми који се у Центру изучавају захтевају да се користе и подаци прикупљени разноврсним техникама: од корелационих и епидемиолошких студија на великим репрезентативним узорцима и крос-културних истраживања, преко лабораторијских и теренских експеримената, укључујући и евалуацију интервенција, анализе биосигнала различитих психичких процеса (нпр. реакције на афективно побуђујуће

догађаје, стрес, перцептивне илузије или симулације реалности) до анализе секундарних продуката (анализе садржаја и метаанализе).

- Чланови Центра се у истраживачком раду придржавају принципа и пракси отворене науке, подучавају младе истраживаче њиховом коришћењу, а баве се и експерименталном евалуацијом ових пракси, као и заговарањем њихове шире примене.

Бављење разликама у понашању подразумева трагање за одговорима на питања како и зашто се људи разликују у свом понашању, као и како те разлике утичу на њихову (мал)адаптацију. Одговор на питање *како* повезан је са проблемом креирања одговарајућих таксономија оних диспозиционих конструката који су у највећој мери релевантни за објашњење тих разлика. Одговор на питање *зашто* повезан је са различитим начинима декомпозиције варијансе понашања према факторима који је обликују, при чему фокус може бити на диспозиционим или социјалним факторима.

Кључни аспект успешног проучавања понашања и адаптације појединца у заједници је интегративност приступа. Немогуће је разумети и објаснити разлике у понашању без интердисциплинарне сарадње психологије индивидуалних разлика, социјалне психологије, психологије менталног здравља и метапсихологије. Интегративност приступа је гаранција плурализма метода у проучавању, а плурализам метода и начина на које се о неком проблему мисли је предуслов нових и релевантних открића и увида.

Истраживачи окупљени у Центру показали су својим досадашњим радом (пре свега, заједничким публикацијама на SCI и SSCI листи и учешћем у вишегодишњим истраживачким пројектима) да су експерти у својим дисциплинама, али и да су свесни значаја мултиметодског и мултидисциплинарног приступа истраживачким проблемима. Експериментисање са новим методама у проучавању понашања, као и њихово увођење у стандардне процедуре процене је један од манира научног приступа који одликује чланове Центра.

У досадашњем раду, чланови Центра су демонстрирали да поседују знања и компетенције за учешће у пројектима који се финансирају из најпрестижнијих европских и светских фондова (видети поглавље о пројектима у портфолију). Чланови Центра, такође, поштују и практикују препоруке прописане Платформом за отворену науку. Осим што активно подржавају и негују спровођење добрих научних пракси, као што су пререгистрација студија, отворени подаци, отворени материјали, отворени скриптови (а што је у складу са захтевима које пред научнике поставља наше Министарство за науку, као и институције Европске уније), поједини чланови Лабораторије се и истраживачки баве евалуацијом нових истраживачких пракси и учествују у давању препорука у домену отворене науке (видети публикације на тему унапређења репродуцибилности и отворене

науке) као и у едукацији академске заједнице када је реч о потреби и принципима њиховог увођења.

Истраживачка јединица која аплицира за статус Центра изузетних вредности је ЛИРА лабораторија при Филозофском факултету. Формализација кроз Центар је корак даље у напорима ЛИРА лабораторије да се унапреди квалитет истраживачког рада у области понашања и адаптације појединца у заједници и направе оригинални научни резултати који ће бити применљиви у циљу унапређења заштите психолошке добробити популације.

Више информација о ЛИРА лабораторији и њеним члановима можете наћи и на следећим линковима:

- Сајт ЛИРА-е: <https://lira.f.bg.ac.rs/sr/>
- Друштвене мреже:
  - <https://www.facebook.com/LIRAlab.bgd>,
  - https://twitter.com/LiraLab_Bgd,
  - <https://www.linkedin.com/company/lira-lab-bgd/>
- Репозиторијум психолошких инструмената на српском језику - REPOPSI: <https://repopsi.f.bg.ac.rs/>

3. План научног рада посебних истраживачких линија

Истраживања у оквиру ЛИРА Центра изузетних вредности групишу се око четири сродне, али одвојене истраживачке линије:

Индивидуалне разлике у персоналним диспозицијама и понашању

Истраживачка линија посвећена индивидуалним разликама бави се емпиријским аргументима који подржавају седмофакторску теорију личности, укључујући фактор дезинтеграције као седми елемент. У оквиру овог истраживања, апофенија се истиче као потенцијална основа свих дезинтеграционих феномена, са посебним нагласком на њену крос-модалну генерализабилност и повезаност са дезинтеграцијом. Истражују се и стабилност дезинтеграције, као и дневна искуства налик психотичним стањима која се односе на конструкт дезинтеграције.

Додатно, истраживачка линија обухвата испитивање односа између базичне структуре личности и ирационалних уверења, као и различитих когнитивних стилова. Посебна пажња посвећује се утврђивању везе између личности и понашања у друштвено релевантним ситуацијама, као што су социјалне дилеме у теорији игара, доношење одлука у доменима здравља, проеколошко понашање и интергрупни контакт.

Проучавају се карактеристике и структура милитантног екстремизма, као и социо-идентитетски корелати радикализације међу младима, како би се стекло дубље разумевање ових сложених психолошких и друштвених феномена.

Социјална психологија

Истраживачка линија за социјалну психологију бави се проучавањем социјалне перцепције и регулације међугрупних односа, односно како начин на који људи перципирају друштво и себе у њему утиче на личне одлуке и друштвену динамику, како у стварном тако и у виртуелном простору. У контексту међугрупних односа, група истражује како се социјални идентитети обликују и на који начин сложени идентитети утичу на комуникацију међу групама које имају историју непријатељских односа.

Такође, истражују се предрасуде према мањинским групама, однос између људи и животиња, пристрасности у колективним историјским наративима, као и политичко понашање, усвајање екстремних уверења, политичка поларизација и радикализација.

У области ирационалних уверења, истраживачка група се бави феноменима као што су теорије завере, псеудонаучна уверења и веровања у натприродне појаве, њиховим међусобним односима (питање да ли чине јединствен синдром) и специфичностима (нпр. да ли тај синдром толерише међусобно контрадикторна уверења). Иако ова уверења на први поглед могу деловати безопасно, она могу значајно утицати на здравствене одлуке (нпр. непридржавање препорука лекара, окретање непровереним праксама, оклевање у вези са вакцинацијом), односе међу групама (ојачавање стереотипа и предрасуда) и спремност на друштвени ангажман (волонтирање, гласање, петиције, протесте).

Циљ истраживачке групе је разумевање психолошких механизма који стоје иза усвајања ових уверења и њихових личних и друштвених последица, као и тестирање стратегија за смањење њиховог негативног утицаја.

Ментално здравље

Истраживачка линија посвећена менталном здрављу бави се фундаменталним и примењеним истраживањима у области менталног здравља, са циљем бољег разумевања феномена релевантних за ментално здравље, као и омогућавања емпиријски утемељених пракси и политика које би водиле до побољшања менталног здравља појединаца и друштва. Ова група залаже се за емпиријски утемељен, мултидисциплинарни, биопсихосоцијални приступ менталном здрављу, заснован на принципима људских права. У оквиру свог рада примењује мултиметодски приступ и усмерена је како на проучавање феномена везаних за ментално здравље у ужем смислу, тако и ширих друштвених фактора који су повезани са менталним здрављем и психолошком добробити.

Посебан значај придаје се перспективи корисника услуга менталног здравља, што се постиже њиховим укључивањем у истраживања, одабир и осмишљавање истраживачких тема и дизајна, као и у све фазе дисеминације резултата истраживања.

Примарне области које се истражују обухватају процену потреба у вези са менталним здрављем становништва, са додатним фокусом на кориснике услуга менталног здравља и угрожене групе; тестирање ефективности психолошких и психосоцијалних интервенција; процену социјалних детерминанти менталног здравља; истраживање трауме, секундарне трауме и изгарања; процену когнитивних и личносних капацитета у клиничком окружењу; развијање и валидацију психолошких инструмената; као и истраживање ставова према менталном здрављу и феноменима повезаним са њим.

Метанаука

Поред тога што истражују психолошке феномене у различитим областима, чланови ЛИРА Лаба се такође баве и тиме на који начин се научна заједница бави науком, као и како се научне праксе могу унапредити. Чланови ЛИРА се истраживачки баве евалуацијом нових истраживачких пракси и учествују у давању препорука у домену отворене науке, као и у едукацији академске заједнице када је реч о потреби и принципима њиховог увођења. Уже, међусобно повезане и преклапајуће теме којима се истраживачи баве у оквиру ове истраживачке линије укључују: испитивање репликабилности емпиријских налаза добијених у психолошким истраживањима; испитивање универзалности психолошких феномена у крос-културним истраживањима; спровођење метааналитичких студија; истраживање и унапређење стандарда и политика публикаовања у часописима; и промовисање и заговарање принципа отворене науке.

У духу отварања и дељења ресурса, чланови Лире су покренули пројекат РЕПОПСИ – Репозиторијум психолошких инструмената на српском језику, који садржи велики број оригиналних или преведених/адаптираних психолошких мера, скала, тестова и других инструмената, и који се континуирано допуњава.

Чланови Лире су (уз помоћ ангажованих ИТ професионалаца) такође креирали мобилну апликацију за примену технике узорковања искуства xSample, која је подржана Android и iOS оперативним системима. Тако је омогућено да у истраживања буду укључени практично сви корисници мобилних телефона. Апликација је бесплатна и врло једноставна за коришћење.

4. Организација Центра и сарадници ангажовани у Центру

Тим сарадника ангажованих у Центру чине запослени на Филозофском факултету Универзитета у Београду. У наставним звањима је шесторо запослених, од којих четворо у звању редовног професора, а двоје у звању ванредног професора. У научним звањима је

петоро запослених, од којих један у звању научног саветника, један у звању вишег научног сарадника, и три у звању научног сарадника. Финално, у истраживачким звањима је 14 докторанада, од којих је 7 у звању истраживач-сарадник, а 7 у звању истраживач-приправник. Руководитељка ЛИРА Центра изузетних вредности: др Ирис Жежељ, редовна професорка. Рад Центра регулисан је [Правилником о раду научних јединица Филозофског факултета](#).

Од укупног броја наставника и истраживача у научном звању (11), њих петоро (45%) је у највишем звању - редовни професор/научни саветник. Од петоро истраживача у научном звању, троје (60%) је током 2024. године добило статус научне изузетности.

У последњих пет година, чланови центра су били аутори или коаутори 87 публикација у часописима категорије M21a и M21, од чега су у 16 били укључени и млади сарадници центра.

Тринаест чланова центра у претходних пет година чинило је делове тимова пројеката финансираним од стране Фонда за науку и то преко позива ПРОМИС, COVID-19, ИДЕЈЕ и ДИЈАСПОРА. Руководитељка Центра, Ирис Жежељ, била је и руководитељка пројекта Reason4Health финансираног од стране Фонда за науку Републике Србије у оквиру првог позива ИДЕЈЕ.

За сумарни преглед одабраних постигнућа тима видети Слику 1.

Слика 1 Постигнућа истраживачког тима у протеклих пет година

	Име и презиме	Научно/истраживачко звање
1.	др Ирис Жежељ	Редовна професорка
2.	др Горан Кнежевић	Редовни професор
3.	др Љиљана Лазаревић	Научна саветница
4.	др Тамара Цамоња Игњатовић	Редовна професорка
5.	др Зоран Павловић	Редовни професор
6.	др Данка Пурић	Ванредна професорка

7.	др Горан Опачић	Ванредни професор
8.	др Марко Живановић	Виши научни сарадник
9.	др Маша Вукчевић Марковић	Научна сарадница
10.	др Санда Станковић	Научна сарадница
11.	др Војин Симуновић	Научни сарадник
12.	Петар Лукић	Истраживач сарадник
13.	Александра Лазић	Истраживачица сарадница ¹
14.	Милица Нинковић	Истраживачица сарадница
15.	Марија Петровић	Истраживачица сарадница
16.	Немања Киџин	Истраживач сарадник
17.	Јован Ивановић	Истраживач сарадник
18.	Марија Кушић	Истраживачица сарадница
19.	Ирена Стојадиновић	Истраживачица сарадница
20.	Неда Јанићевић	Истраживачица приправница
21.	Јана Димоски	Истраживачица приправница
22.	Матија Гвозден	Истраживач приправник
23.	Милица Манојловић	Истраживачица приправница
24.	Тамара Ђокић	Истраживачица приправница
25.	Сара Дојчиновић	Истраживачица приправница
26.	Срећко Гутић	Истраживач приправник

Биографије чланова и чланица Центра налазе се у **Прилогу 1**.

5. Резултати остварени у периоду 2020-2024.

5.1. Пројекти

---

¹ У звању до 2025. године, у 2025. још увек у статусу докторске студенткиње.

Међународни програми

У последњих 5 година, чланови Центра су учествовали у 30 међународних пројекта као руководиоци и истраживачи. Неки од истакнутих пројекта су финансирани од стране Европске уније (HORIZON, COST, Erasmus +), као и различитих иностраних универзитета и института.

Национални програми

У последњих 5 година, чланови Центра су учествовали у 15 националних пројекта као руководиоци и истраживачи. Неки од истакнутих пројекта су финансирани од стране Фонда за науку Републике Србије (5 пројекта, програми ПРОМИС, COVID-19, ИДЕЈЕ и ДИЈАСПОРА), Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Владе Републике Србије, Српске академије наука и уметности.

Апликативни програми

У последњих 5 година, чланови Центра су учествовали у 8 апликативних пројекта као руководиоци и истраживачи. Неки од истакнутих пројекта су финансирани од стране међународних агенција као што су UNICEF Innocenti, UNHCR, GIZ, Save the Children, али и националних институција попут Министарства здравља. Ови пројекти спроведени су са циљем пружања на доказима заснованих смерница за унапређење политика и пракси у Србији и региону.

Преглед пројекта Националних и Међународних програма, као и апликативних пројекта је дат у **Прилогу 2**.

5.2. Публикације

Научне публикације

Истраживачи ангажовани у ЛИРА лабу су у претходном периоду објавили укупно 215 публикације, од којих 38 радова у међународним часописима изузетних вредности (M21a), онда 49 радова у врхунским међународним часописима (M21), 40 рада у истакнутим међународним часописима (M22), 41 рада у међународним часописима (M23) и 28 монографије и поглавља у књигама (**Прилог 3**).

5.3. Цитираност научних радова

Цитираност радова истраживача Центра у периоду 2020-2024.

Број радова који су цитирани више од 100 пута	14
Број радова који су цитирани више од 50 пута	14
Број радова који су цитирани више од 20 пута	25
Број радова који су цитирани више од 10 пута	26

5.4. Број цитата и х-индекс истраживача Центра

У оквиру ЛИРА лаба, ангажовано је три изврсна истраживача, сврстаних у 10% у области друштвених наука, Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије за период 2023-2024. године.

Број цитата и h-индекс истраживача Центра

	Име и презиме	Научно/истраживачко звање	Укупна цитираност	h-индекс	i-индекс
1.	др Ирис Жежељ	Редовна професорка	4116	33	59
2.	др Горан Кнежевић	Редовни професор	19125	40	80
3.	др Љиљана Лазаревић	Научна саветница	14443	26	52
4.	др Тамара Цамоња Игњатовић	Редовна професорка	677	13	18
5.	др Зоран Павловић	Редовни професор	1765	21	41
6.	др Данка Пурић	Ванредна професорка	1164	14	21
7.	др Горан Опачић	Ванредни професор	1248	19	30

8.	др Марко Живановић	Виши научни сарадник	553	14	20
9.	др Маша Вукчевић Марковић	Научна сарадница	334	11	13
10.	др Санда Станковић	Научна сарадница	142	5	4
11.	др Војин Симуновић	Научни сарадник	1	1	0
12.	Петар Лукић	Истраживач сарадник	472	6	6
13.	Александра Лазић	Истраживачица сарадница ²	643	8	8
14.	Милица Нинковић	Истраживачица сарадница	258	4	2
15.	Марија Петровић	Истраживачица сарадница	458	9	9
16.	Немања Кицин	Истраживач сарадник	0	0	0
17.	Јован Ивановић	Истраживач сарадник	11	2	0
18.	Марија Кушић	Истраживачица сарадница	9	2	0
19.	Ирена Стојадиновић	Истраживачица сарадница	17	2	0
20.	Неда Јанићијевић	Истраживачица приправница	0	0	0
21.	Јана Димоски	Истраживачица приправница	10	2	0
22.	Матија Гвозден	Истраживач приправник	8	2	0
23.	Милица	Истраживачица	12	2	0

² У звању до 2025. године, у 2025. још увек докторска студенткиња.

	Манојловић	приправница			
24.	Тамара Ђокић	Истраживачица приправница	0	0	0
25.	Сара Дојчиновић	Истраживачица приправница	0	0	0
26.	Срећко Гутић	Истраживач приправник	0	0	0

5.5. Сарадња сарадника Центра са високошколским установама

У протеклим годинама, кроз пројекте које реализује, као и кроз појединачне активности истраживача, чланови Центра су развили широку мрежу сарадње која обухвата престижне европске и америчке универзитете. Претходних година, организовани су **радни састанци** и **студијски боравци колега из иностранства**, као и **боравци чланова Центра на другим универзитетима**. Наши истраживачи су учествовали у бројним студијским боравцима и летњим школама на престижним универзитетима широм света, укључујући University of Pecs, Sapienza Универзитет у Риму, и International Psychoanalytic University у Берлину, омогућавајући им да размене знања и искуства са међународним академским заједницама. Осим тога, учествовали су и у значајним радним састанцима и радионицама, који су обухватили широк спектар тема од когнитивне невронауке до друштвених наука, доприносећи тако развоју нових научних метода и техника. Овај активан приступ не само да јача међународну сарадњу већ и позиционира наш Центар у међународним истраживачким иницијативама.

Студијски боравци

2024.

- Јован Ивановић је боравио на студијској посети на *University of Pecs*.

2023.

- Немања Кицин је био на студијској посети у оквиру *Ерасмус + размене на Пантеион универзитету у Атини*.

2022.

- Тамара Цамоња Игњатовић је боравила у оквиру *Diaspora Collaboration Program: Knowledge Exchange Vouchers* на *Sapienza Универзитету* у Риму.

2020.

- Тамара Цамоња Игњатовић је учествовала у *Програму мобилности* на *International Psychoanalytic University* у Берлину.
- Милица Нинковић је боравила на *краткој студијској посети ERCOMER центру* на *Универзитету* у Утрехту.

Летње школе

2022.

- Немања Кицин је похађао *GLocalEast Summer School „Global Migration, Diaspora and Border Studies in East-Central Europe”* на *European University Viadrina* у Франкфурту на Одри.
- Милица Нинковић је учествовала у *EASP Summer School* на *SWPS* у Вроцлаву.

2021.

- Јован Ивановић је похађао *International Summer School in Comparative Conflict Studies* на *Факултету за медије и комуникацију*.
- Јован Ивановић је учествовао у *ISPP Academy* на *International Society of Political Psychology* (онлајн).
- Јован Ивановић је похађао *Social Trauma in Changing Societies* на *International Psychoanalytic University* у Берлину.

Радни састанци и радионице

2024.

- Горан Кнежевић је учествовао на радном састанку у вези са реализацијом пројекта *Consumption Reduction to Induce Social and Environmental Sustainability* на *University of Vienna*.

2023.

- Ирис Жежељ је учествовала на радном састанку у оквиру пројекта *DigiFolk* на *University of Groningen*.
- Горан Кнежевић је присуствовао састанцима за студије за мастер/докторске теме за студенте на *University of Trier* у оквиру теме *Further validation of the Disintegration as a basic personality trait*.

- Марко Живановић је учествовао на *1st Expert Workshop – Controversies in Brain Stimulation: Targeting Variability in Transcranial Stimulation Research* на *Ludwig Maximilian University of Munich*.
- Милица Нинковић је присуствовала на *Regional Meeting of PhD Students, Postdocs, and Early Career Researchers* на *Institute of Social Sciences, Centre of Social and Psychological Sciences, Slovak Academy of Sciences* у Словачкој.
- Марија Петровић је учествовала на радном састанку за пројекат *Studying human compliance with argumentation principles: Creating a rational-based framework for overcoming polarisation* на *Computer Science Research Institute of Lens* у Француској.
- Јован Ивановић је учествовао на радном састанку за *COST Action CA20105* на *Aarhus University* у Данској.
- Јован Ивановић је присуствовао *Cultural Psychology Network* радном састанку на *University of Cyprus*.

2022.

- Марко Живановић је учествовао на *Copenhagen Brain Stimulation Week* на *Danish Research Centre for Magnetic Resonance* у Данској.
- Марко Живановић је учествовао на *Transcranial Brain Stimulation in Cognitive Neuroscience Workshop* на *University of Trento* у Италији.

5.6. Учешће сарадника Центра као ментора у изради докторских дисертација

До сада су чланови Центра менторисали израду 43 успешно одбрањене докторске дисертације; тренутно су ментори на 29 докторских дисертација, док су били чланови комисија у изради 71 докторске дисертације.

2020.

Менторства:

- Горан Кнежевић је менторисао докторски рад Сулејмановић Дијане под називом *Личне и ставовске детерминанте мијењања етничких стереотипија у ситуацији информацијског социјалног утицаја*.
- Тамара Цамоња Игњатовић је менторисала докторски рад Видић Јелене под називом *Идентитет и искуства стигматизације трансродних особа у Србији*.

Комисије:

- Зоран Павловић је био у комисији за докторски рад Невене Обрадовић под називом *Политичка комуникација на друштвеним мрежама и политичко понашање младих у Србији*.
- Горан Опачић је био у комисији за докторски рад Сулејмановић Дијане под називом *Личне и ставовске детерминанте мијењања етничких стереотипија у ситуацији информацијског социјалног утицаја*.

2021.

Менторства:

- Горан Кнежевић је менторисао докторски рад Булут Таре под називом *Emotional processes as the basis for distinguishing psychopathy and sadism*.
- Горан Опачић је менторисао докторски рад Товаровић Јелене под називом *Повезаност идентитета, самопоштовања и особина личности: питање сводљивости*.
- Ирис Жежељ је менторисала докторски рад Јакшић Иване под називом *Родни стереотипи о математичким и језичким способностима у основној школи: механизми утицаја на образовне исходе*.

Комисије:

- Ирис Жежељ је била у комисији за докторски рад Булут Таре под називом *Emotional processes as the basis for distinguishing psychopathy and sadism*.
- Данка Пурић је била у комисији за докторски рад Милошевић Владимира под називом *Повезаност моторичких способности и егзекутивних функција ученика млађег школског узраста*.
- Горан Кнежевић и Ирис Жежељ су били у комисији за докторски рад Товаровић Јелене под називом *Повезаност идентитета, самопоштовања и особина личности: питање сводљивости*.
- Тамара Цамоња Игњатовић и Зоран Павловић су били у комисији за докторски рад Јакшић Иване под називом *Родни стереотипи о математичким и језичким способностима у основној школи: механизми утицаја на образовне исходе*.
- Горан Опачић је био у комисији за докторски рад Вулић Ане под називом *Карактеристике личности и коришћење интернета као чиниоци ставова и доношења одлуке о каријерном напредовању у војном окружењу*.
- Тамара Цамоња Игњатовић је била у комисији за докторски рад Граховац Бојане под називом *Ригидност – дефиниције и релације са субјективним благостањем*.

2022.

Менторства:

- Ирис Жежељ је менторисала докторски рад Јевтић Милоша под називом *Пристрасност сећања на рат у Хрватској 1991-1995 године: психички процеси у грађењу историјских наратива*.

Комисије:

- Тамара Џамоња Игњатовић је била у комисији за докторски рад Мишић Маје под називом *Селф диференцијација особа са комплексном траумом и самопроцена родитељског стила*.
- Зоран Павловић је био у комисији за докторски рад Јевтић Милоша под називом *Пристрасност сећања на рат у Хрватској 1991-1995 године: психички процеси у грађењу историјских наратива*.

2023.

Менторства:

- Горан Кнежевић је менторисао докторски рад Хаген Мине под називом *Moving towards a comprehensive unified trait structure: clarifying the placement of openness, disintegration and creativity in the personality space*.
- Ирис Жежељ је менторисала докторски рад Чолић Марије под називом *Intergroup Empathy – Conceptual Systematisation and Empirical Contribution to Understanding the Phenomenon*.

Комисије:

- Зоран Павловић је био у комисији за докторски рад Пешевска Јорданове Димитринке под називом *Изложеност вршњачком насиљу и ментално здравље младих: улога социјалне подршке*.
- Горан Опачић је био у комисији за докторски рад Филиповић Северине под називом *Симптоми зависности од видео игара у функцији избегавања психолошких проблема*.
- Зоран Павловић је био у комисији за докторски рад Чолић Марије под називом *Intergroup Empathy – Conceptual Systematisation and Empirical Contribution to Understanding the Phenomenon*.

2024.

Менторства:

- Тамара Цамоња Игњатовић је менторисала докторски рад Ивана Анђелковића под називом *Афективна везаност и ментализација хранитеља као допринос менталном здрављу деце без родитељског старања*.
- Данка Пурић је менторисала докторски рад Уроша Константиновића под називом *Егзекутивна функција инхибиције: од психометријске структуре до неуралних основа*.

Комисије:

- Зоран Павловић је био у комисији за докторски рад Драгојевић Арсена под називом *Социодемографски и идеолошки чиниоци популистичке оријентације – крос-национална студија*.
- Горан Опачић и Марко Живановић су били у комисији за докторски рад Уроша Константиновића под називом *Егзекутивна функција инхибиције: од психометријске структуре до неуралних основа*.

5.7. Учешће у организацији скупова и предавања по позиву

Током последњих пет година, ЛИРА лабораторија је значајно допринела развоју научне заједнице кроз активну улогу у организацији великог броја научних скупова и предавања. Наши чланови су били део Програмских и Организационих одбора више од 15 значајних међународних и домаћих конференција, укључујући годишње конгресе и специјализоване скупове који покривају различите аспекте психологије и примене научних метода. Истовремено, наши чланови су били позвани предавачи на преко 10 међународних универзитета, где су држали предавања и курсеве који обухватају теме од психологије личности до интердисциплинарних приступа у науци. Сви истраживачи Центра су укључени у велики број међународних тимова, а мултидисциплинарност тима гарантује интензивну сарадњу у будућности, као и активно учешће у позивима за финансирање научних пројеката у оквиру програма *HorizonEurope*, *The Balkan Research Fund*, *ERC*, *National Institute of Health* и другима.

Ове активности не само да подстичу академски развој нашег Центра већ и учвршћују нашу репутацију као места где се подстиче иновација и колаборација у научним истраживањима.

Учешће у организацији научних скупова

Међународни скупови

2020.

1. Данка Пурић, Ирис Жежељ, Тамара Џамоња Игњатовић и Марко Живановић чланице/члан Програмског одбора конференције „Емпиријска истраживања у психологији/ [Empirical studies in psychology](#)” [линк](#)

2021.

1. Др Маша Вукчевић Марковић је организовала конференцију „Mental health of refugees on the move“ о менталном здрављу избеглица у транзиту у оквиру Consortium on Refugees' and Migrants' Mental Health.
2. Љиљана Лазаревић, Данка Пурић, Ирис Жежељ, Тамара Џамоња Игњатовић, Маша Вукчевић Марковић и Марко Живановић су биле чланице/члан Програмског одбора конференције „Емпиријска истраживања у психологији/ [Empirical studies in psychology](#)” [линк](#)

2022.

1. Јован Ивановић је организовао EARLI SIG 10, 21, 25 конференцију „Dialogue, diversity and interdisciplinarity in the research of learning and instruction“ на Филозофском факултету Универзитета у Београду.
2. Љиљана Лазаревић, Данка Пурић, Ирис Жежељ, Маша Вукчевић Марковић и Марко Живановић чланице/члан Програмског одбора конференције „Емпиријска истраживања у психологији/ [Empirical studies in psychology](#)”, [линк](#).
3. Милица Нинковић је била чланица Организационог одбора конференције „Емпиријска истраживања у психологији/ [Empirical studies in psychology](#)”, [линк](#).
4. Др Тамара Џамоња Игњатовић је учествовала у радном телу President Council EFPA на састанцима у Београду, Брајтону и Напуљу у оквиру Board of Directors EFPA.
5. Марија Петровић је координирала Junior Researcher Programme, који функционише на Универзитету у Кембриџу

2023.

1. Тамара Џамоња Игњатовић је учествовала у радном телу President Council EFPA на састанцима у Београду, Брајтону и Напуљу у оквиру Board of Directors EFPA.
2. Марија Петровић је координирала Junior Researcher Programme, који функционише на Универзитету у Кембриџу
3. Љиљана Лазаревић, Данка Пурић, Ирис Жежељ, Тамара Џамоња Игњатовић и Марко Живановић чланице/члан Програмског одбора конференције „Емпиријска истраживања у психологији/ [Empirical studies in psychology](#)”, [линк](#)

2024.

1. Санда Станковић је била копредседница научног одбора 54. годишњег конгреса European Association for Behavioral and Cognitive Therapies (EABCT): „New Age of CBT - Challenges and Perspectives“, у организацији European Association for Behavioral and Cognitive Therapies.
2. Јован Ивановић је организовао COST Action CA20105 3rd Annual Meeting and Training School у Београду на Факултету за медије и комуникацију.
3. Марија Петровић је координирала Junior Researcher Programme, који функционише на Универзитету у Кембриџу
4. Љиљана Лазаревић, Данка Пурић, Ирис Жежељ, Тамара Џамоња Игњатовић, Маша Вукчевић Марковић и Марко Живановић чланице/члан Програмског одбора конференције „Емпиријска истраживања у психологији/ [Empirical studies in psychology](#)” [линк](#)

Домаћи скупови

2020.

1. Љиљана Лазаревић, Данка Пурић и Ирис Жежељ су као чланице Организационог и Уредничког одбора организовале ПССОХ конференцију (Примена слободног софтвера и отвореног хардвера) на Електротехничком факултету Универзитета у Београду.

2021.

1. Љиљана Лазаревић, Данка Пурић и Ирис Жежељ су као чланице Организационог и Уредничког одбора организовале ПССОХ конференцију (Примена слободног софтвера и отвореног хардвера) на Електротехничком факултету Универзитета у Београду.

2022.

1. Љиљана Лазаревић, Данка Пурић и Ирис Жежељ су као чланице Организационог и Уредничког одбора организовале ПССОХ конференцију (Примена слободног софтвера и отвореног хардвера) на Електротехничком факултету Универзитета у Београду.

2023.

1. Љиљана Лазаревић, Данка Пурић и Ирис Жежељ су као чланице Организационог и Уредничког одбора организовале ПССОХ конференцију (Примена слободног

софтвера и отвореног хардвера) на Електротехничком факултету Универзитета у Београду.

2024.

1. Љиљана Лазаревић, Данка Пурић и Ирис Жежељ су као чланице Организационог и Уредничког одбора организовале ПССОХ конференцију (Примена слободног софтвера и отвореног хардвера) на Електротехничком факултету Универзитета у Београду.

Предавања по позиву и пленарна предавања

2020.

Предавања по позиву:

1. Горан Кнежевић је одржао курс „From personality to worldviews - illusory pattern perception as a conceptual bridge“ на Универзитету у Улму, Немачка.
2. Горан Кнежевић је био гостујући професор на Универзитету у Улму, где је предавао курс „Empirisches Praktikum I: The role of psychosis proneness and illusory pattern perception as predictors of prejudice.“

2022.

Предавања по позиву:

1. Ирис Жежељ је одржала предавање „Conspiracy theories: what are they good for?“ на Универзитету у Марбургу, Немачка.
Тамара Џамоња Игњатовић је одржала пленарно предавање „Continuity and Changes in Social Relations in the New Reality - Chances and Risks“ на Вишој школи за социјални рад у Београду.

Пленарна предавања:

1. Јован Ивановић је одржао пленарно предавање „Наука, колективно сећање и међугрупни односи: етнонационалистички наративи у историјским делима српских, хрватских и бошњачких академика“ на Институту за политичке студије у Србији.

2023.

Предавања по позиву:

2. Горан Кнежевић је одржао предавање „Disintegration: reconceptualization of psychosis-proneness as a basic personality trait“ на Универзитету у Трипу, Немачка.

3. Ирис Жежељ је одржала предавање „Tools to engage stakeholders in applied psychology: Case study of a project on psychological roots of questionable health practices, Reason4Health“ на Универзитету у Милану-Бикоки, Италија.

2024.

Предавања по позиву:

4. Горан Кнежевић је одржао предавање „Can psychosis-proneness be conceptualized as a basic personality trait? The evidence on Disintegration model“ на Универзитету у Улму, Немачка.

5.8. Учешће сарадника у научним и саветодавним телима, награде и др.

Чланице и чланови Центра дали су своје стручно мишљење и допринос у бројним пројектима кроз консултације, ауторство стратешких докумената и учешће у креирању политика, планова и стандарда. Њихов рад обухвата израду стандарда за лиценцирање саветодавно-терапијских услуга, организацију друштвених дијалога, писање приручника, извештаја, као и чланство у бројним комисијама где су давали своја стручна мишљења. Чланице и чланови Центра дали су своје стручно мишљење и допринос у бројним пројектима кроз консултације, ауторство стратешких докумената и учешће у креирању политика, планова и стандарда.

Радни састанци

2024.

- Горан Кнежевић је учествовао на радном састанку у вези са реализацијом пројекта *Consumption Reduction to Induce Social and Environmental Sustainability* на *University of Vienna*.
- Ирис Жежељ је учествовала на два радна састанка Управног одбора *International Society for Political Psychology*.

2023.

- Ирис Жежељ је учествовала на радном састанку у оквиру пројекта *DigiFolk* на *University of Groningen*.

- Горан Кнежевић је присуствовао састанцима за студије за мастер/докторске теме за студенте на *University of Trier* у оквиру теме *Further validation of the Disintegration as a basic personality trait*.
- Марко Живановић је учествовао на *1st Expert Workshop – Controversies in Brain Stimulation: Targeting Variability in Transcranial Stimulation Research* на *Ludwig Maximilian University of Munich*.
- Милица Нинковић је присуствовала на *Regional Meeting of PhD Students, Postdocs, and Early Career Researchers* на *Institute of Social Sciences, Centre of Social and Psychological Sciences, Slovak Academy of Sciences* у Словачкој.
- Марија Петровић је учествовала на радном састанку за пројекат *Studying human compliance with argumentation principles: Creating a rational-based framework for overcoming polarisation* на *Computer Science Research Institute of Lens* у Француској.
- Јован Ивановић је учествовао на радном састанку за *COST Action CA20105* на *Aarhus University* у Данској.
- Јован Ивановић је присуствовао *Cultural Psychology Network* радном састанку на *University of Cyprus*.
- Ирис Жежељ је учествовала на два радна састанка Управног одбора *International Society for Political Psychology*.

2022.

- Марко Живановић је учествовао на *Copenhagen Brain Stimulation Week* на *Danish Research Centre for Magnetic Resonance* у Данској.
- Марко Живановић је учествовао на *Transcranial Brain Stimulation in Cognitive Neuroscience Workshop* на *University of Trento* у Италији.
- Ирис Жежељ је учествовала на два радна састанка Управног одбора *International Society for Political Psychology*.

2021.

- Ирис Жежељ је учествовала на два радна састанка Управног одбора *International Society for Political Psychology*.
-

Консултације и стручна мишљења на пројектима

2024

1. Ирена Стојадиновић и Сара Дојчиновић су биле ауторке Извештаја за 2023. годину о остваривању права на ментално здравље у Србији.

2. Сара Дојчиновић је била стручни консултант на програмском делу активности КОМС-а у склопи пројекта "Хеј, ту смо! - Унапређење менталног здравља младих" Министарства туризма и омладине.

2023

1. Маша Вукчевић Марковић и Ирена Стојадиновић су биле сараднице на оснивању и руковођењу Радним тимом за ментално здравље у Србији за Министарство за људска и мањинска права и друштвени дијалог.
2. Јана Димоски је била коауторка приручника за рад са младима под називом "Ментално здравље, социјална добробит и здраве навике младих" за UNFPA.
3. Сара Дојчиновић је била ауторка приручника за рад са младима под називом "Ментално здравље, социјална добробит и здраве навике младих" за UNFPA.
4. Ирена Стојадиновић је била ауторка извештаја о примени Акционог плана за спровођење Програма о заштити менталног здравља за Републички секретаријат за јавне политике.
5. Маша Вукчевић Марковић, Ирена Стојадиновић и Сара Дојчиновић су биле ауторке поднеска специјалном известиоцу УН-а за право на здравље поводом предлога измена Закона о заштити лица са менталним сметњама.

2022

1. Ана Иванов је била сарадница на ревидирању систематизације и постављању компетенција за КОМС.
2. Тамара Џамоња Игњатовић, Ирена Стојадиновић и Маша Вукчевић Марковић су биле сараднице на изради предлога стандарда за лиценцирање саветодавно-терапијских услуга за Министарство за запошљавање, рад, борачка и социјална питања.

2021

1. Неда Јанићијевић је била консултанткиња у оквиру пројекта „Пословна инклузија“ за ManpowerGroup Србија, GIZ, Немачка сарадња у Србији
2. Тамара Џамоња Игњатовић, Ирена Стојадиновић и Маша Вукчевић Марковић су биле сараднице на изради предлога стандарда за лиценцирање саветодавно-терапијских услуга за Министарство за запошљавање, рад, борачка и социјална питања.

2020

1. Неда Јанићијевић је била консултанткиња у оквиру пројекта „Пословна инклузија“ за ManpowerGroup Србија, GIZ, Немачка сарадња у Србији.

Ангажман у локалној заједници

2024

1. Тамара Џамоња Игњатовић је организовала психолошку подршку у оквиру пројекта ЕМДР и ДПС за Владу Републике Србије.
2. Тамара Џамоња Игњатовић, Маша Вукчевић Марковић, Ирена Стојадиновић и Сара Дојчиновић су биле ауторке Извештаја о узроцима насиља у друштву које погађа децу и младе са препорукама за системске промене из перспективе заштите и бриге о менталном здрављу, у оквиру Мајске платформе.
- 3.

2023

1. Ирена Стојадиновић је била чланица радног тима за кризни одговор на мајске трагедије за Филозофски факултет Универзитета у Београду.
2. Неда Јанићијевић је била чланица кризног тима на терену у оквиру „Пројекта кризне психо-социјалне подршке у заједници“ за Институт за ментално здравље и Друштво психолога Србије.
3. Тамара Џамоња Игњатовић је организовала психолошку подршку у оквиру пројекта ЕМДР и ДПС за Владу Републике Србије

2020

1. Неда Јанићијевић је пружала психолошку подршку у оквиру Саветовалишта за студенте Филозофског факултета у Београду за Филозофски факултет Универзитета у Београду у 2020 години.

6. Планирана истраживања у периоду 2025-2029.

У периоду 2025-2029 све четири истраживачке групе у оквиру ЛИРА наставиће са даљим истраживањима у својим областима, као и на интензивном међусобном повезивању области кроз дизајнирање заједничких истраживања и пријављивање на пројекте.

У наставку су наведене конкретне истраживачке теме којима ће се бавити истраживачке групе у оквиру Центра у предстојећем периоду.

Индивидуалне разлике

Методе и технике

- Поређење метода спонтаног језичког понашања: метода електронског регистровања вербалне продукције и метода тока свести,
- Поређење метода амбулаторног процењивања: метода узорковања искуства и метода реконструкције дана,
- Карактеристике вербалне продукције у ситуацијама различитог нивоа структурисаности,
- Физиолошки (нпр. кардиоваскуларни и психогалвански) индикатори експериментално изазваних емоционалних стања,
- Испитивање чинилаца који утичу на објективност психолошког мерења (нпр. социјално пожељно одговарање),
- Конструкција и развој нових тестова за мерење личносних карактеристика и когнитивних капацитета,
- Адаптација и валидација постојећих тестова за процену личности и мерење интелигенције.

Егзекутивне функције

- Утврђивање повезаности егзекутивних функција и бола,
- Утврђивање повезаности егзекутивних функција и аеробних и моторних вештина,
- Утврђивање повезаности егзекутивних функција и психолошких карактеристика.

Повезаност личносних диспозиција са различитим психофизиолошким или социјалним варијаблама и процесима:

- Утврђивање релација између базичне структуре личности (шестофакторски модел личности Ештона и Лија + дезинтеграција) и социо-политичких ставова,
- Утврђивање релација између базичне структуре личности и ирационалних уверења (нпр. веровања у теорије завере и сујеверја),
- Утврђивање релација између базичне структуре личности и емоционалних стања (нпр. гнева),
- Утврђивање релација између базичне структуре личности и когнитивних стилова,
- Утврђивање релација између базичне структуре личности и мрачних црта личности (психопатија, макијавелизам, нарцисизам, садизам),
- Утврђивање релација између базичне структуре личности и светлих црта личности (хуманизам, кантијанизам, вера у човечност),

- Мапирање креативности у оквиру седмофакторског простора личности,
- Личносни и когнитивни корелати религиозности,
- Позиција аморалности у простору базичних црта личности,
- Лингвистички маркери црта личности,
- Утврђивање релација између базичне структуре личности и физиолошких процеса (нпр., психогалвански рефлекс, метаболички процеси, предменструални синдром).

Разумевање дезинтеграције као црте личности и аргументи у прилог одређења базичног простора личности као седмодимензионалног:

- Апофенија као потенцијална основа свих дезинтеграционих феномена,
- Развој когнитивних тестова за мерење апофеније и утврђивање њихове латентне структуре,
- Крос-модална генерализабилност апофеније и релације са дезинтеграцијом,
- Релације процесирања контекста и брзине когнитивног процесирања и дезинтеграције,
- Дезинтеграција и плацебо/ноцебо,
- Стабилност дезинтеграције,
- Дневна искуства налик психотичним и конструкт дезинтеграције,
- Позиција дезинтеграције у простору афективних неуралних система,
- Дезинтеграција и шестофакторски модел личности Ештона и Лија, и
- Емпиријски аргументи у прилог седмофакторске теорије личности.

Личносни, микро- и макросоцијални фактори ризика или предиктори неколико група понашања:

- Утврђивање фактора ризика и резилијентности код припадника различитих група под ризиком (деца без родитељског старања, злостављана и занемаривана деца и млади, припадници маргинализованих група, итд.),
- Утврђивање фактора ризика за развој форми социјалне психопатологије, као што су зависност од игара на срећу или алкохола,
- Утврђивање фактора ризика за развој нових форми социјалне психопатологије, као што је зависност од интернета и видео (интернет) игара, и
- Утврђивање фактора који доприносе добробити и квалитету живота.

Социјална психологија

Методе и технике

- Конструкција и развој нових метода за мерење социјално релевантних понашања,
- Конструкција и тестирање инструмената за индиректно мерење ставова и понашања,

- Експериментално тестирање ефикасности различитих просоцијалних интервенција за формирање и промену ставова и понашања као и модела одлучивања, и
- Експериментално тестирање ефикасности интервенција за смањивање социјално пожељног одговарања.

Интергрупни односи:

- Међугрупне предрасуде и стереотипи,
- Етничке, религијске, националне, сексуалне и родне идентификације
- Однос људи и животиња
- Комплексни социјални идентитети
- Међугрупни конфликти и
- Побољшање међугрупних односа и процес помирења у региону.

Политичко понашање:

- Изборно понашање,
- Политички идентитети,
- Политичке оријентације, и
- Проеколошка понашања.

Ирационална уверења

- Истраживање веровања у теорије завере,
- Истраживање веровања у паранормално,
- Истраживање научног скептицизма и сцијентизма,
- Неконзистентна или контрадикторна уверења („Дупло мишљење“), и
- Процедуре за корекцију ирационалних уверења и повећање веровања у науку.

Пристрасности у памћењу

- Мотивисано присећање у аутобиографској меморији
- Пристрасности у колективним историјским наративима и њихове последице на интергрупне односе

Упитна здравствена понашања

- Мерење непридржавања препоручених здравствених пракси и употребе традиционалне, комплементарне и алтернативне медицине (ТКАМ),
- Мерење ставова према употреби традиционалне, комплементарне и алтернативне медицине,
- Однос упитних здравствених понашања и базичне структуре личности,
- Однос упитних здравствених понашања и когнитивних стилова и пристрасности,

- Однос упитних здравствених понашања и политичких ставова,
- Однос упитних здравствених понашања и поверења у институције, и
- Однос упитних здравствених понашања и ирационалних уверења

Радикализација

- Карактеристике и структура милитантног екстремизма,
- Личност, ставови и милитантни екстремизам,
- Милитантни екстремизам: поређење избеглица са Блиског истока и домаћег (већинског и мањинског) становништва из региона са скорашњим искуством ратног конфликта и региона незахваћених скорашњим ратним сукобима, и
- Социјалноидентитетски корелати радикализације код младих.

Ментално здравље

Процена потреба и искустава у вези са менталним здрављем

- Процена менталног здравља становништва,
- Процена менталног здравља угрожених група,
- Праћење трендова учесталости психичких тешкоћа,
- Разумевање живљеног искуства корисника услуга менталног здравља,
- Разумевање живљеног искуства угрожених група (нпр. избеглица, особа у ситуацији бескућништва).

Процена фактора ризика и заштитних фактора за ментално здравље

- Процена социјалних детерминанти менталног здравља,
- Процена биолошких корелата менталног здравља,
- Процена личносних и когнитивних корелата менталног здравља.

Целоживотна перспектива (енг. life-span perspective) у контексту менталног здравља

- Разумевање развојних изазова и њихових ефеката на ментално здравље и психолошку добробит,
- Процена менталног здравља деце и младих,
- Процена менталног здравља старијих особа.

Истраживање стигме у вези са менталним здрављем

- Истраживање ставова према менталном здрављу и проблемима са менталним здрављем,
- Истраживање ставова према тражењу стручне подршке због психичких проблема и предиктора тражења стручне подршке,
- Развијање и тестирање ефективности интервенција за смањење стигме.

Стрес и траума

- Истраживање трауме и процена ефеката трауматског искуства,
- Истраживање секундарне трауме и процена ефеката секундарног трауматског искуства,
- Истраживање изгарања и процена ефеката изгарања.

Обезбеђивање емпиријски утемељене праксе

- Тестирање ефективности психолошких и психосоцијалних интервенција,
- Разумевање искустава корисника услуга психолошких и психосоцијалних интервенција.

Процена и мерење

- Развијање психолошких инструмената,
- Валидација и адаптација психолошких инструмената.

Анализа политика

- Анализа политика којим се уређује област менталног здравља,
- Анализа и праћење примене политика.

Метанаука

- Репликација важних студија у психологији,
- Евалуација добрих и лоших научних пракси,
- Метааналитичке студије и систематски прегледи литературе,
- Креирање отворених ресурса: даљи развој РЕПОПСИ, база стимулуса попут ROMA FACES, као и база података из претходних истраживања, објављивање уџбеника и наставних ресурса у отвореном приступу.

Формирање Центра је корак даље у напорима да се даље унапреди квалитет истраживачког рада у области интеракције појединца са социјалним окружењем, адаптације појединца на окружење и подршке коју добија од заједнице. Тимски рад и тешња сарадња различитих психолошких области резултоваће научним открићима која могу да помогну унапређењу физичког и менталног здравља, као и јачању сарадње унутар заједнице.

7. Програми у периоду 2025-2029.

7.1. Програм националне научне сарадње

У наредном петогодишњем периоду истраживачи и наставници Центра планирају да аплицирају на пројекте Фонда за науку (Програм ИДЕЈЕ, Програм сарадње српске науке

са дијаспором, Програм Идентитети и Програм ПРИЗМА). Планирају такође интензивирање мултидисциплинарне институционалне сарадње са Медицинским факултетом, Институтом за нуклеарне науке "Винча", Електротехничким факултетом, Факултетом за специјалну едукацију и рехабилитацију

7.2. Програм сарадње Центра са привредом и другим министарствима

У СВОТ анализи (одељак 8) идентификована је сарадња са привредом и доносиоцима одлука као прилика за даљи развој Центра, па ће истраживачи и наставници у наредном петогодишњем периоду интензивирати покушаје примене истраживачких резултата тако да буду употребљиви привредним субјектима (нпр. у процесу селекције будућих запослених), као и да могу да помогну у доношењу јавних политика вођених подацима.

7.3. Програм међународне научне сарадње

Истраживачи и наставници Центра ће у наредном периоду аплицирати на различите позиве Европске Уније (ERC, Horizon, COST, Erasmus, CEEPUS, DAAD), као и других међународних тела која финансирају научна истраживања и међународно умрежавање. Такође, планира се наставак међународних истраживачких колаборација иницираних од стране заједнице отворене науке и иницирање таквих великих колаборација. У плану је и наставак сарадње са Универзитетима у Улму, Триру, Утрехту, Никозији и даље умрежавање у европском академском простору, са посебним нагласком на повезивању са земљама Балкана, источне и централне Европе и њиховом укључивању у партнерства са институцијама из западне Европе.

7.4. Програм учешћа на научним скуповима

Планира се даље учешће на престижним скуповима у земљи и иностранству (међународни скуп Емпиријска истраживања у психологији који се одржава у Београду, међународни скуп Савремени трендови у психологији који се одржава у Новом Саду, међународни скуп Бујасови дани психологије који се одржава у Загребу, међународни скуп International Society of Political Psychology који се сваке године одржава у једној од земаља чланица, European Association of Social Psychology који се сваке треће године одржава у једној од земаља чланица, European Association of Personality који се сваке године одржава у једној од земаља чланица). Планира се такође и наставак у организацији међународних скупова (Емпиријска истраживања у психологији, International Society of Political Psychology, European Association of Social Psychology) и пријављивање Београда као локације за њихово одржавање.

7.5 Програм дисеминације, промоције и популаризације резултата

У наредном периоду планира се одржавање и интензивирање успостављене сарадње усмерене ка популаризацији науке и то са:

- о Истраживачком станицом Петница

- o Центром за промоцију науке
- o Организацијом Ноћ истраживача
- o Заједницом Отворене науке Србије
- o Студентском секцијом Друштва за неуронауке Србије (Недеља свести о мозгу)
- o Издавачком кућом *Clio*

Истраживачка станица Петница – основана 1982. године. Представља међународно препознати центар иновативног научног образовања младих. Више чланова Центра су дугогодишњи сарадници истраживачке станице и активно учествују у креирању и реализацији програма на семинарима из психологије и друштвено-хуманистичких наука (Горан Опачић, Горан Кнежевић, Ирис Жежељ, Љиљана Лазаревић, Данка Пурић, Зоран Павловић, Марија Петровић, Милица Нинковић, Петар Лукић), што ће се свакако у пуном обиму наставити у наредном периоду.

Центар за промоцију науке (ЦПН) – државна институција надлежна за промоцију и популаризацију науке. ЦПН активно учествује у остварењу стратешког програма развоја Србије у правцу постизања конкуретног статуса у области иновација, образовања и научног истраживања. Главни циљ ЦПН-а је промовисање науке и технологије, а сарадници Центра активно учествују у активностима ЦПН-а и гостују по позиву на трибинама и панел дискусијама у њиховој организацији (Ирис Жежељ, Горан Кнежевић), што планирају да наставе и у будућности.

Недеља свести о мозгу – међународна научно-популарна манифестација чији је главни и дугогодишњи организатор у Србији Студентска секција Друштва за неуронауке Србије. Манифестација је намењена популаризацији научних сазнања из области неуронаука, психологије, неурологије, психијатрије, биолгије и биомедицинског инжењерства. Сарадници центра (Данка Пурић) су укључени у активности поводом обележавања Недеље свести о мозгу која се организује под покровитељством DANA Фондације од 1995. Године и наставиће да промовишу и подржавају ову манифестацију.

Ноћ истраживача – догађај намењен популаризацији науке и учењу кроз забаву. Сарадници центра (Ирис Жежељ) учествовали су на трибинама организованим у оквиру овог догађаја и планирају да ова учешћа наставе и убудуће.

Заједница **Отворене науке Србије** - Љиљана Лазаревић је координаторка и оснивачица Заједнице отворене науке Србије (OSCS, eng. Open Science Community Serbia), док је Александра Лазић координаторка Заједнице. Александра је у оквиру ове сарадње одржала радионице РЕПОПСИ – отворени репозиторијум психолошких инструмената, РЕПОПСИ 2.0 – пројекат унапређења технологије и интероперабилности отвореног репозиторијума психолошких инструмената, као и хакатон „Отворена наука и колаборативна истраживања – Перспектива Србије и БиХ“. У наредном периоду планира се даље учешће у локалним и

међународним телима посвећеним отвореној науци, као и даље јавно промовисање принципа отворене науке.

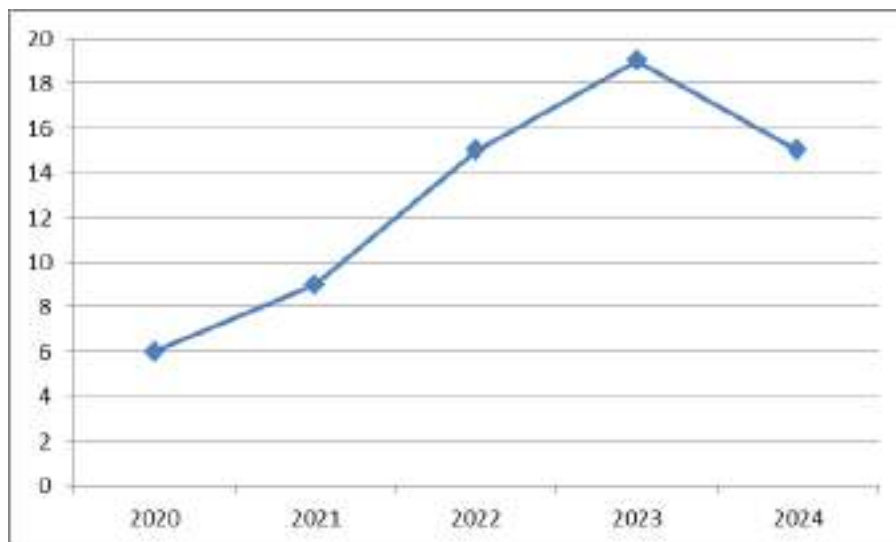
Издавачка кућа Сlio из Београда објављује дела из области светске прозе, историје, антропологије, психологије, студија комуникација и медија, менаџмента и маркетинга, екологије, есејистике, преко теорије, историје и критике уметничке праксе, до библиотекарства, музеологије и образовне политике. Едиција *Imago* посвећена је делима из области психологије, а Тамара Џамоња Игњатовић и Зоран Павловић чланови су уредничког одбора.

Центар у медијима

У периоду од 2020. до 2024. године неки од пројеката у којима су учествовали чланови Центра (*Boredom and Sadistic Aggression*, *PSY Corona project*, *Reproducibility Project: Psychology*, *Reason4Health Project*) промовисани у светским медијима као важна научна достигнућа, чланице Центра основале су подкаст *Психолошкиње*, а овај период обележила су и бројна друга медијска појављивања чланова Центра и то у:

- о **Радио емисијама** - *Међу световима свет*, *Фамилиологија*, *Речено и прећутано*
- о **ТВ емисијама** - *NI* вести, јутарњи програм *Нова С*, јутарњи програм и дневник *РТС 1*, јутарњи програм и дневник *Радио-телевизије Војводине*, *РТС Лаб*, *Маргине*, *Експлозив*, *Дан уживо*, *Табу*, *Орбита културе*
- о **Подкастима** - *Радио Галаксија*, *Реагуј*, *Психолошкиње*, *У раљама осећања*, *Лукавство ума*, *Agelast*, *Тампон зона*
- о **Дневним листовима** - *Блиц*, *Политика*, *Данас*
- о **Часописима** - *Недељник*, *Psychology Today*, *New York Times*, *Psychological Science*, *The Psychologist*, *Elle*, *Нови Магазин*
- о **Недељницима** - *Vreme*, *НИН*
- о **Порталима** - *PsyPost*, *Машина*, *Еурека*, *Live Science*, *20 minutes*, *Велике приче*, *Radar*
- о **Документарним филмовима** - *Пушбек и опасне игре*

Листа непосредних промоција ЛИРА лаб-а и његових пројеката у периоду од 2020. до 2024. налазе се у **Прилогу 4**, а сумиран број појављивања у медијима је дат на Слици 2. У плану је и наставак и интензивирање ове врсте промоције и популаризације научних резултата ЛИРА тима.

Слика 2 Промоција ЛИРА лабораторије и њених научних активности у медијима - број појављивања чланова (нису укључена гостовања чланова ЛИРА у медијима која нису подразумевала директну промоцију лабораторије)

8. SWOT анализа рада Центра

Циљеви Центра у наредном петогодишњем периоду су:

1. Даље унапређење квалитета научноистраживачког рада у областима психологије индивидуалних разлика, социјалне психологије, менталног здравља и метанауке
2. Подстицање публиковања научних резултата у престижним часописима и монографијама реномираних издавача
3. Одржавање репутације у психологији и сродним областима (медицина, техничке науке) у националним и међународним оквирима
4. Учешће на позивима Фонда за науку РС, Иновационог фонда, као и позивима чији је финансијер Европска унија и на другим међународним позивима
5. Развој и очување истраживачких кадровских потенцијала, као и континуирана едукација младих истраживача
6. Подршка мобилности истраживача у оквиру националног, европског и међународног истраживачког простора
7. Интензивирање сарадње са научним и експертским институцијама на националном и међународном нивоу
8. Интензивирање сарадње са локалном заједницом, доносиоцима одлука, јавним институцијама, невладиним сектором и привредом
9. Промоција принципа отворене науке, даљи развој слободно доступних ресурса и учешће у локалним и међународним телима која се баве отвореном науком

10. Промоција науке и популаризација научних резултата у националним и међународним оквирима путем сарадње са медијима и преко друштвених мрежа

Предности

- Високи истраживачки стандарди, бројне квалитетне публикације и улагање у континуирани развој истраживача
- Унутардисциплинарна сарадња (у оквиру психолошких дисциплина), широка истраживачка интересовања
- Јасно дефинисане истраживачке вредности
- Значајан удео истраживача у статусу научне изврности
- Значајан удео младих истраживача и њихова оспособљеност за самостални истраживачки рад
- Успешност у аплицирању на локалне и међународне позиве за финансирање истраживања
- Добра повезаност са научном заједницом у земљи у оквиру других дисциплина (друге друштвене науке, медицина, биологија, техничке науке)
- Добра повезаност са научном заједницом у иностранству
- Повезаност са локалном заједницом, доносиоцима одлука, јавним институцијама и невладиним сектором
- Доследна примена принципа отворене науке и међународна репутација у релевантним научним круговима у овој области
- Видљивост ван домена психолошких истраживања кроз бављење метанауком
- Видљивост у ненаучној и научној јавности кроз континуирану промоцију у медијима и на друштвеним мрежама

Слабости

- Недостатак простора
- Недовољна административна и логистичка подршка за научни рад
- Недовољна искоришћеност могућности академске мобилности
- Релативно мали број истраживача

Прилике

- Јачање повезаности међу истраживачким групама унутар лабораторије
- Даља едукација и укључивање младих истраживача у научно-истраживачки рад и њихово рано осамостаљивање
- Аплицирање на позиве Фонда за науку РС, Фонда за иновациону делатност и међународне позиве
- Повећање учешћа на програмима академске и научне мобилности
- Очување и повећање удела истраживача са статусом научне изврности

- Унапређење постојеће инфраструктуре
- Интензивирање сарадње са локалном заједницом, доносиоцима одлука, јавним институцијама, невладиним сектором и привредом
- Интензивирање сарадње са медијима зарад промоције науке
- Даље повећање видљивости научног рада на друштвеним мрежама

Претње (опасности) које потенцијално могу да угрозе реализацију Плана рада Центра су:

- Одлазак сарадника у иностранство
- Разилажење истраживачких интересовања група
- Недостатак континуиране финансијске подршке за научни рад
- Неизвесност радних места истраживача запослених на факултетима
- Компликоване административне процедуре при институцији
- Компликован систем јавних набавки

Да би се умањиле уочене слабости и превенирале претње препознате у SWOT анализи, истраживачи у оквиру Центра ће инсистирати на све бољем умрежавању истраживачких група путем колаборационих истраживачких пројеката и размене искустава и резултата. Такође ће радити на обезбеђивању континуиране административне и логистичке подршке његовом раду. Циљ је побољшање услова за квалитетан научноистраживачки рад кроз координисане активности на унапређењу истраживачких процедура, припрему пројеката за домаће и међународне фондове, као и сарадњу са локалном заједницом и привредом.

ПРИЛОЗИ

ПРИЛОГ 1

[др Ирис Жежељ](#), редовна професорка на Филозофском факултету у Београду (h-index 33, i-index 59, број цитата 4116, *Google Scholar*, приступљено 8.11.2024.), управница Центра и руководитељка групе за социјалну психологију у Центру. Водила је, била партнер или истраживач у бројним међународним пројектима (главна истраживачица у два RRPP пројекта финансирана од стране Швајцарске агенције за развој и сарадњу; представница Србије у два COST пројекта; главна истраживачица, уз Горана Кнежевића, у два пројекта финансирана од стране Европске асоцијације

социјалних психолога (EASP), као и координаторка пројекта Reason4Health финансираног од стране Фонда за науку Републике Србије у оквиру првог позива ИДЕЈЕ. Објавила је самостално и у коауторству преко 60 чланака у врхунским међународним часописима, између осталог *Nature Human Behavior*, *Scientific Reports*, *Proceedings of National Academy of Science*, *Cross Cultural Psychology*, *British Journal of Social Psychology*, *Journal of Applied Social Psychology*, *Social Psychology*, *Sex Roles*, *Health psychology*, *Appetite*, *Computers in Human Behavior*, 7 поглавља у књигама у издању Springer, Routledge и Palgrave, и уредила монографију у издању Palgrave-a. Објавила је и самосталну монографију “Прошлост које није било: Како улепшавамо лична и колективна сећања” у издању Института за психологију. Коауторка је (уз Драгана Попадића и Зорана Павловића) књиге “Алатке истраживача: Методи и технике у друштвеним наукама” у издању куће Clío која је награђена признањем *Борисав Стевановић* за најбољу монографију које на сваке две године додељује Друштво психолога Србије.

Од 2020-2023. године у уредничком је одбору најбољег европског часописа за социјалну психологију (*European Journal of Social Psychology*), од 2018- 2023. године уредница је и часописа *Europe's Journal of Psychology*, као и специјалног броја часописа *Studia Psychologica* 2021. године, у чијем је уредништву од 2022. године. Као рецензенткиња је ангажована у врхунским међународним часописима попут *Current Directions in Psychological Science*, *Scientific reports*, *Health psychology*, *Basic and Applied Social Psychology*, *Journal of Applied Social Psychology*, *Journal of General Psychology*.

Године 2021. Ирис Жежељ је изабрана у управни одбор Међународног удружења политичких психолога (International Society for Political Psychology). Уз то, пуноправна је чланица European Association of Social Psychology, Society for Studying Social Issues, и Society for Improvement of Psychological Science. Од 2013. до данас је чланица програмског одбора Емпиријских истраживања у психологији; 2022. чланица програмског одбора скупа Европске асоцијације за социјалну психологију (EASP). Од 2018. године до данас чланица

је програмског одбора скупа Application of Free Software and Open Hardware (PSSOH), организованог на Електротехничком факултету у Београду.

Главна област њеног научног интересовања је социјална когниција, пре свега иррационална уверења и њихове последице, пристрасности у памћењу, формирање и одржавање слике о себи и перцепција група. У истраживањима се користи различитим техникама: од лабораторијских експеримената до крос-културних упитничких студија.

др Горан Кнежевић - руководилац групе за индивидуалне разлике у Центру, редовни професор Филозофског факултета у Београду, (h-index 40, i-index 80, број цитата 19125, *Google Scholar*, приступљено 13.11.2024.) са објављених преко 100 радова, од којих је 90 у часописима са SCI листе, 4 монографије и 18 поглавља у међународним и националним монографијама. Менторисао је 20 докторанада. Више од деценије је највише цитиран аутор у области психологије и друштвених наука у Србији. Један је од оснивача и први руководилац психолошке лабораторије ЛИРА (од 2016.).

Био је учесник великог броја пројеката и подпројеката, међу којима су и мултицентрични пројекти финансирани од стране Европске комисије (Treatment seeking and treatment outcomes in people suffering from posttraumatic stress following war and migration in the Balkans, F-5; Psychobiology of Posttraumatic stress disorder - FP6). Руководио је пројектом који је финансирало Министарство за науку Србије (179018) десет година. У скорије време учесник је, у својству руководиоца подпројеката, на пројектима финансираном од стране Фонда за науку Републике Србије: 1. National survey of mental health after COVID-19 pandemic: Multilevel analysis of individual and societal factors – CoV2Soul.RS (2021-2022), <https://cov2soul.rs/en/study-group/> и 2. Irrational mindset as a conceptual bridge from psychological dispositions to questionable health practices (#7739597) (од 2022). <https://reasonforhealth.f.bg.ac.rs/en/>. Коаутор је два рада објављена у најпрестижнијем научном часопису *Science: Personality Profiles of Cultures Project*, 2005., и Open Science Collaboration, 2015. године. Рад Open Science Collaboration (2015) је проглашен за научно достигнуће године међу свим научним областима од стране најеминентнијих светских научних установа. Главни је гост-уредник специјалног броја научног часописа *Zeitschrift für Psychologie / Journal of Psychology* посвећеног конструкту чији је аутор – Дезинтеграцији (базична црта личности која предиспонира ка психози-сличним искуствима), а који треба да изађе крајем 2024.

Гостујући је професор на 1. Одељењу за психологију и едукацију Факултета за технику, информатику и психологију, Универзитета у Улму, Немачка (до сада, у три наврата од 2014-2021, курсеви на основним и мастер студијама); 2. Филозофском факултету у Сарајеву (докторске студије) 3. Медицинском факултету у Београду (специјалистичке студије) и 4. Факултету за специјалну едукацију у Београду (основне

студије). Био је гостујући истраживач на Универзитету у Сиднеју, 1998. године. Пуноправни је члан Удружења психолога Србије, European Association of Personality Psychology (EAPP), European Association of Social Psychology (EASP) и American Psychological Association (APA). Његова примарна интересовања спадају у област психологије индивидуалних разлика, базичне структуре личности и других понашајних диспозиција, стресног реаговања, мултиваријационе анализе података, и проблема мерења у психологији. Аутор је већег броја психолошких мерних инструмената, тестова, упитника и инвентара или превода и адаптација иностраних инструмената. Од 2014-2017. је био главни и одговорни уредник међународног часописа *Psihologija* (M23), а од 2018-2022. био је акциони уредник часописа *PLOSOne* (M22). Креатор и један од власника система за процену потенцијала и систематско праћење развоја запослених Total assessment експертског система (totalassessment.net), чији су корисници били, између осталих, Војска Србије (раније) и МУП (актуелно). Више од деценију је био снажно ангажован у заједници, радећи и водећи Центар за рехабилитацију жртава тортуре (финансиран од стране Европске уније и Уједињених нација) при невладиној организацији „Међународна мрежа помоћи“ у Београду (1997-2009).

[др Љиљана Лазаревић](#), научна саветница Филозофског факултета (h-index 26, i-index 52, број цитата 14443, Google Scholar, приступљено 07.11.2024.). Министарство науке Србије јој је 2023. године доделило статус научне изврсности. Од 2020. године је чланица радне групе Министарства науке Тим за отворену науку Србије (ТОНУС) и чланица тима који је креирао нову верзију Платформе за отворену науку 2024. године. До сада је објавила преко 60 радова у часописима на SCI и SSCI листи међу којима су часописи *Science*, *Behavior Research Methods*, *Scientific Data*, *Behavioral Brain Sciences*, *Emotion*, *PLOS Biology* и *Journal of Personality and Social Psychology*, *Journal of Research in Personality*, *Epidemiology and Psychiatric Sciences*, *Advances in Methods and Practices in Psychological Science* и други. Као посебно значајан издваја се рад Open Science Collaboration (2015) објављен у часопису *Science* који је проглашен за научно достигнуће године међу свим научним областима од стране најеминентнијих светских научних установа. Коауторка је монографије о имплицитним методама и техникама које се користе у психологији индивидуалних разлика, и ауторка монографије о амбулаторном процењивању и његовој примени у психологији индивидуалних разлика. Ангажована је и као заменица директора и извршни рецензент за оцену квалитета студентских радова на универзитетима у САД и ЕУ, у оквиру пројекта [Collaborative Replications and Education Project \(CREP\)](#). Руководитељка потпројеката и учесница на пројектима финансираним од стране Фонда за науку Србије: National survey of mental health after COVID-19 pandemic: Multilevel analysis of individual and societal factors – CoV2Soul.RS (2021-2022), <https://cov2soul.rs/en/study-group/>, и Irrational mindset as a conceptual bridge from psychological dispositions to questionable health practices (#7739597) (од 2022), <https://reasonforhealth.f.bg.ac.rs/en/>, и других финансијера као што су EOSC, EU – Next Generation EU, Horizon 2020, GESIS - Leibniz Institute for the Social Sciences, Germany, ZPID - Leibniz Institute for Psychology Information, Trier, Germany и US National Science Foundation. Активна је учесница у оквиру колаборације Open Science Framework, где је ангажована као руководилац и учесник на већем броју међународних пројеката. У оквиру Central European Exchange Program for University Studies (CEEPUS) програма, учествује као гостујући предавач на Филозофском факултету Свеучилишта у Риједи, Хрватска. Такође, ангажована је и као гостујући предавач на међународном интердисциплинарном мастер програму *Cognitive Sciences: Cognition and the Mind* на Свеучилишту у Риједи, Хрватска.

Пуноправна је чланица *European Association of Personality Psychology*, *American Psychological Association*, *International society for research on aggression*, *Psychological Science Accelerator (PSA)*, као и *Друштва психолога Србије* (где обавља функцију

председнице Истраживачке секције). Чланица је *Inclusion, Diversity, Equity, and Access Committee* при *Society for Improvement of Psychological Science*.

Добитница је стипендије Министарства науке Републике Србије за младе истраживаче - докторанде (2008-2010), стипендије за постдипломце и младе истраживаче 2013 (The International Society for the Study of Individual Differences (ISSID) Scholarship: The ISSID Meeting 2013) и стипендије за постдипломце и младе истраживаче 2016 (The European Association of Personality Psychology (EAPP) Scholarship: 18th Conference on Personality Psychology). Од 2014. до 2017. је била чланица уредништва међународног часописа *Психологија*. Тренутно је чланица уређивачких одбора међународних часописа: *Europe's Journal of Psychology*, *Psychology of Violence* и *Scientific Reports*. Такође, била је ко-уредница специјалних бројева часописа *Studia Psychologica* (2022), *Europe's Journal of Psychology* (2019), и *Zeitschrift für Psychologie / Journal of Psychology* (2024). Њена примарна интересовања су базична структура личности, проблеми мерења у психологији индивидуалних разлика, примена метода амбулаторног процењивања, манифестације црте дезинтеграција у свакодневном понашању.

[др Тамара Цамоња Игњатовић](#) (h-index 13, i-index 18, број цитата 677, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.), редовна професорка на Одељењу за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду. Предаје курсеве из области клиничке психологије и менталног здравља. Претходно је радила на Клиници за психијатрију Клиничког центра Србије, где је завршила специјализацију из медицинске психологије на Медицинском факултету у Београду. Предавала је преко 20 година на Факултету политичких наука. Ауторка је и коауторка преко 250 научних и стручних

публикација, око 20 монографија, 30 поглавља у међународним и националним публикацијама и зборницима. Учествовала је у бројним научно-истраживачким, као и апликативним пројектима везаним за област психологије и социјалне заштите, подржаних од стране Министарства за науку и технолошки развој, као и других домаћих и међународних организација попут УНИЦЕФ-а, ОЕБС-а, владе Републике Норвешке, Темпус програма и фондова Европске уније.

Примарна интересовања професорке Тамаре Цамоње Игњатовић обухватају клиничку психологију, психолошку процену личности, психотерапију и саветовање, развој услуга социјалне заштите и унапређење менталног здравља, као и примену медијације у различитим областима. Основала је Специјалистичке академске студије из медијације и руководила Центром за истраживања у социјалној политици и социјалном раду. Креирала је и водила едукативне семинаре из области клиничке процене личности, вештина комуникације, медијације, третмана за децу и младе са проблемима у понашању и особа са

трауматским искуством. Бави се развојем и адаптацијом инструмената за процену личности и процену потреба, ризика и снага корисника социјалне заштите, као и креирањем и евалуацијом нових услуга у овој области. Ауторка је неколико психолошких инструмената и активно ради на унапређењу модалитета примене медијације.

Гостовала је као предавачица на International Psychoanalytic University у Берлину и на БОШ-у. Била је стипендисткиња летње школе Албер Елис Института у Њујорку и чланица Society for Personality Assessment (*SPA*). Актуелно је чланица редакције часописа *Психолошка истраживања* и уредница психолошке библиотеке *Имаго*, издавачке куће Клио. Добитница награде *Живорад Жижа Васић* 2019. године за популаризацију психологије и два пута награде *Љубомир Љуба Стојић* за допринос раду и развоју струковног удружења психолога које додељује Друштво психолога Србије. Изабрана је 2021. за Председницу Друштва психолога Србије и ту функцију актуелно обавља. За своје друштвено ангажовање Феминистички културни центар БеФем доделио јој је признање За феминистичку етику бриге 2024. у оквиру признања Bring the Noise. Специјалисткиња је медицинске психологије. Ауторка је и коауторка преко 60 научних и стручних радова, од којих 14 у часописима са SCI и SSCI листе (*Journal of Personality Assessment, Comprehensive Psychiatry, Research in Developmental Disabilities, European Journal of Special Needs Education, Psihologija*). Објавила је самостално и у коауторству 16 монографија, стручних публикација и приручника и преко 20 поглавља у међународним и националним публикацијама и зборницима. Тренутно учествује на два пројекта које финансира МПНТР Србије (175013 и 47011). Поред тога, учествовала је у преко 20 истраживачких и апликативних пројеката везаних за област психологије и социјалне заштите, финансираних од стране УНИЦЕФ-а, ОЕБС-а, владе Републике Норвешке, Темпус програма и других фондова Европске уније. Руководилац је Центра за истраживања у социјалној политици и социјалном раду.

[Др Зоран Павловић](#) (h-index 21, i-index 41, број цитата 1765, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.) је редовни професор на Одељењу за психологију Филозофског факултета, Универзитета у Београду. До сада је био ангажован на великом броју националних и међународних пројеката, попут *SCORE* пројекта *Centre for Open Science* из Њујорка, *Enlightened trust: An examination of trust and distrust in governance – condition, effects and remedies (EnTrust)*, *HORIZON 2020*, који у Србији реализује Институт за филозофију и друштвену теорију, пројекта *Деца Европе на интернету (EU Kids Online)* Института за психологију и Министарства

просвете, науке и технолошког развоја, Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Организације за европску безбедност и сарадњу (ОЕБС) и УНИЦЕФ

Србија или пројекта *Manifesto Research on Political Representation (MARPOR)* који спроводи Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB) из Берлина. Од 2005. године је у континуитету ангажован на пројектима које финансирају надлежна Министарства просвете и/или науке. Објавио је, самостално или у коауторству, 17 монографија и монографских студија, преко 50 чланака у међународним и националним часописима, попут *Perspectives on Psychological Science*, *Scientific Data*, *Proceedings of the Royal Society B*, *Nature Communications*, *The Journal of Positive Psychology*, *Journal of Happiness Studies*, *The Journal of Social Psychology* итд. и 45 поглавља у књигама и тематским зборницима, укључив и оне које издају реномирани издавачи као што су *Springer* или *Peter Lang*. За књигу „Алатке истраживача – методи и технике истраживања у друштвеним наукама“ (коауторство са др Драганом Попадићем и др Ирис Жежељ) освојио је награду „Др Борислав Стевановић“ Друштва психолога Србије за књигу која представља најзначајнији научни допринос у развоју психологије у Србији у периоду 2017-2018. г. За истраживачки рад на пројекту „Школа без насиља“ који је финансирао УНИЦЕФ, публикованом у књизи „Насиље у школама Србије – анализа стања од 2006. до 2013.“ (коауторство са др Драганом Попадићем и др Дијаном Плут) освојио је *Best of UNICEF Research* признање за 2015. годину. Пројекат *FORRT's replications and reversals*, чији је један од руководиоца, 2023. г. добио је награду Друштва за унапређење психолошке науке (SIPS) као један од пројеката који доприносе унапређењу методологије и праксе психолошке науке.

Био је члан редакције часописа *Психолошка истраживања* од 2009. до 2019. г. (од 2016. до 2019. г. заменик главног и одговорног уредника), као и програмског одбора научног скупа *Емпиријска истраживања у психологији*, у организацији Лабораторије за експерименталну психологију Одељења за психологију и Института за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду (2015-2020; 2022). Тренутно је члан уређивачког одбора часописа *Springer Nature: Social Sciences* (2020 –) и *Humanities and Social Sciences Communications* (2024 –). Рецензент по потреби је у преко 30 домаћих и међународних часописа, попут *Journal of Social Psychology*, *Political Psychology*, *Frontiers in Political Science*, *Studia Psychologica* итд.

Члан је Друштва психолога Србије (ДПС), Америчке психолошке асоцијације (*American Psychological Association*, APA), Британског друштва психолога (*The British Psychological Society*, BPS), Америчког удружења за унапређење науке (*The American Association for the Advancement of Science*, AAAS), Међународног удружења за политичку психологију (*International Society of Political Psychology*, ISPP), Међународног удружења за крос-културну психологију (*International Association for Cross-cultural Psychology*, IACCP), Друштва за психологију личности и социјалну психологију (*Society for Personality and Social Psychology*, SPSP). Члан је националног програмског одбора пројекта *Компаративна студија изборних система* (*Comparative Study of Electoral Systems*), националног тима међународне истраживачке мреже Деца Европе на интернету (*EU Kids Online*) и сталне

групе *Political Culture* при Европском конзорцијуму за политичка истраживања (*European Consortium for Political Research, ECPR*).

Главна област његовог научног интересовања су вредности, политичко понашање, идеолошки идентитети, вршњачко насиље, понашање деце и младих на интернету, методологија научних истраживања, репродуктивност научних истраживања и метанаука.

[др Данка Пурић](#), ванредна професорка на Филозофском факултету (h-index 14, i-index 21, број цитата 1164, Google Scholar, приступљено 13.11.2024.) и руководитељка групе за метанауку у Центру. До сада има објављен универзитетски уџбеник за курс Психометрија 1, 39 научних радова (од чега 33 у часописима M21-M23) и преко 50 саопштења на скуповима. Током своје каријере била је ангажована у великом броју међународних пројеката, а тренутно је укључена у пројекте Reason4Health: Irrational mindset as a conceptual bridge from psychological dispositions to questionable health

practices (2022-2024), Studying human compliance with argumentation principles: Creating a rational-based framework for overcoming polarization (SATTORI, 2023-2024), и Collaborative Replications and Education Project (2017-). Држала је више радионица и обука на тему мерења у психологији и учествовала у активностима промоције науке.

Има богато искуство рецензирања научних радова за бројне домаће и међународне часописе, а тренутно је и чланица уредништва часописа *Scientific Reports* и *Plos One*, као и чланица програмског одбора међународног научног скупа Емпиријска истраживања у психологији. Чланица је радног тела Истраживачке секције Друштва психолога Србије, као и чланица међународних организација ARP (Association for Research in Personality) и EAPP (European Association of Personality Psychology).

Добитница је Годишње награде за најбољег студента Филозофског факултета (на Одељењу за психологију), а током школовања примала је и стипендију Републичке Фондације за развој научног и уметничког подмлатка, Eurobank EFG стипендију, стипендију за најбоље студенте завршних година у Србији, стипендију Републике Србије и стипендију града Београда. Њена професионална интересовања леже првенствено у домену мерења и процењивања разноврсних људских способности и особина. Фокус њеног рада су индивидуалне разлике у доменима личности и когниције, као и конструката на пресеку ових области. Такође, веома је посвећена принципима отворене науке.

[др Марко Живановић](#), виши научни сарадник Института за психологију, Филозофског факултета Универзитета у Београду (h-index 14, i-index 20, број цитата 553, Google Scholar, приступљено 12.11.2024.). До сада је објавио једну монографију, 35 научних чланка (од чега 33 у часописима M20), два поглавља у међународним зборницима радова и имао преко 100 саопштења на научним скуповима у земљи и иностранству. Током своје каријере био је ангажован у већем броју националних пројеката, укључујући пројекте Фонда за науку Републике Србије (MEMORYST: From brain waves to memory boost: Memory

enhancement by personalized frequency-modulated noninvasive brain stimulation – Програм Промис, 2020–2022); Reason4Health: Irrational mindset as a conceptual bridge from psychological dispositions to questionable health practices – Програм Идеје, 2022–2025), као и међународних пројеката (TWINNIBS: Twinning for Excellence in Noninvasive Brain Stimulation in Western Balkans – Horizon Europe, 2022–2025).

На основу броја и квалитета објављених научних радова, Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије 2024. године сврстало га је у 10% најпродуктивнијих истраживача у земљи као прворангираног научног сарадника у области друштвених наука у Србији чиме је добио статус научне изврсности.

Активни је рецензент за бројне међународне часописе, као и вишегодишњи члан организационог (2016–2024) и програмског одбора (2020–2024) међународне конференције Емпиријска истраживања у психологији. Члан је Истраживачке секције Друштва психолога Србије као и бројних међународних друштава.

Његова професионална интересовања усмерена су на мерење и процену индивидуалних разлика у домену личности и когнитивних функција са фокусом на разумевање њихових неурофизиолошких основа, као и развој психолошких мерних инструмената.

[др Горан Опачић](#), ванредни професор на Филозофском факултету (h-index 19, i-index 30, број цитата 1248, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.). До сада је сам или у сарадњи са колегама објавио 94 рада и саопштења на научним скуповима. Аутор је 49 научних чланака, 11 поглавља у монографијама, 6 монографија, 1 информативни прилог, 59 конференцијских радова, 2 рада у категорији остало. У периоду 2000-2001. године др Опачић је радио као координатор за Балкан на међународном

пројекту *Psychological Responses To Impunity For Perpetrators Of Human Rights Violations In Survivors Of War And Torture* финансираног из фондова Европске Уније и Bromley Trust-a. Током 2004. био је ангажован као међународни експерт у Руанди где је спроводио

евалуацију психосоцијалних програма. Био је координатор истраживачког пројекта *Living in Post-war Communities* спроведеног 2005. године подржаног од стране Данског савета за избеглице. Руководио је на више пројеката које су финансирала министарства здравља просвете и унутрашњих послова који се односе на здравствено понашање и идентификацију талената међу ученицима и студентима те унапређење и евалуацију селекционог процеса. Научна интересовања су му везана за методолошке проблеме у психологији, подручје психологије индивидуалних разлика и управљања људским ресурсима. Један је од оснивача невладине организације International Aid Network (IAN), у којој је био руководилац више хуманитарних и истраживачких пројеката подржаних од УН-а, ЕУ, DFID, итд. Креатор и један од власника система за процену потенцијала и систематско праћење развоја запослених Totalassessment експертског система (totalassessment.net).

др Маша Вукчевић Марковић, научна сарадница на Филозофском факултету, Универзитета у Београду (h-index 11, i-index 13, број цитата 334, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.), руководитељка групе за ментално здравље у Центру. Одлуком Министарства науке Србије 2023. године додељен јој је статус научне изврсности. Добитница је награде Задужбине Ђоке Влајковића за најбољи научни рад младих научних радника Универзитета у Београду објављен 2022-2023. године. Оснивачица је и руководитељка Програма за младе Центра, оснивачица и координаторка међународног Конзорцијума на тему заштите менталног здравља избеглица, чланица истраживачке секције Друштва психолога Србије и Америчке психолошке асоцијације.

Руководила је бројним пројектима финансираним од стране Светске здравствене организације, UNICEF Innocenti истраживачког центра, Високог комесаријата за избеглице Уједињених нација, и других. Ауторка је многобројних чланака објављених у врхунским међународним часописима, као и поглављима у међународним зборницима реномираних издавача (Routledge и Springer). Као рецензенткиња је ангажована у међународним часописима попут *Behavioral Sciences*, *BMJ Public Health*, *Frontiers in Psychology*, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, *Sustainability*, и другим.

Посебан допринос огледа се у спровођењу примењених истраживања од ширег друштвеног значаја, популаризацији и промоцији науке, као и примени науке у обликовању друштвених политика. Оснивачица је организације ПИН (Psychosocial Innovation Network), која је 2022. године добила награду за нарочити допринос институција и организација за промовисање психолошке науке и струке “Др Никола Рот” од стране Друштва психолога Србије за, у оквиру које руководи истраживачким сектором. Носилац је Европског и националног сертификата за психотерапију и има вишегодишње искуство у психотерапијском и супервизијском раду.

Примарни научно-истраживачки фокус др Вукчевић Марковић су истраживања у области менталног здравља. Посебно је занима развој и тестирање широког спектра психолошких и социјалних интервенција које могу водити бољем менталном здрављу и психолошкој добробити, укључујући како интервенције усмерене на појединца, тако и на друштвене факторе. Бави се и истраживањем трауме и секундарне трауме, пре свега проучавањем последица трауматског искуства на појединце, угрожене групе и друштво, као и заштитних фактора у процесу опоравка. Залаже се за биопсихосоцијални, емпиријски утемељен модел заштите менталног здравља, заснован на принципима људских права.

[др Санда Станковић](#), научна сарадница на Филозофском факултету, Универзитета у Београду (h-index 5, i10 index 4, број цитата 142, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.). До сада има објављених 7 радова у часописима M21-M24. Активна је чланица ЛИРА лабораторије од запослења на Филозофском факултету крајем 2019. године. Истраживачица је на пројекту REASON4HEALTH - Irrational mindset as a conceptual bridge from psychological dispositions to questionable health practices - #7739597, који финансира Фонд за науку у оквиру програма Идеје (2022-2025). Учествоје у организацији и копредседава научним одбором међународне конференције Европске асоцијације за бихејвиоралне и когнитивне терапије (EABCT) 4-7. септембра у Београду. Рецензирала је научне радове за часописе *Journal of Rational-Emotive & Cognitive-Behavior Therapy, Psychology, Health & Medicine, Психологија, PLOSOne, Anxiety, Stress and Coping, Studia Psychologica*.

Активна је у локалним и међународним струковним удружењима у којима ради на различитим пројектима који имају за циљ унапређење праксе. Чланица је истраживачке секције Друштва психолога Србије (ДПС). Представница је ДПС у радној групи Психологија у здрављу Европске федерације психолога (EFPA) у којој ради на истраживачком пројекту о дигиталним психолошким интервенцијама за унапређење менталног здравља. Такође, представница је Удружења за когнитивне и бихејвиоралне терапије у Европској асоцијацији за бихејвиоралне и когнитивне терапије (EABCT), у две радне групе. Заједно са 5 колегиница ради на пројектима у радној групи Жене у когнитивно-бихејвиоралној терапији (2021-2024), и оснива радну групу Диверзитет и инклузија у КБТ (група основана 2024).

Поред академске каријере, бави се когнитивно-бихејвиоралним психолошким саветовањем и терапијом, у чему има скоро 15 година искуства. Пре запослења на факултету била је запослена у Високој медицинској школи „Милутин Миланковић“ (2008-2019), и била ангажована у настави на 5 психолошких предмета. У периоду 2012-2015. била је ангажована као предавачица (approved Heriot-Watt tutor) на основним студијама BA Management and Psychology, Универзитета Heriot-Watt (предмети *General psychology 2, Social psychology, Social cognition and personality*). Радилa је такође

2008-2017. у невладином сектору на различитим пројектима усмереним ка локалној заједници. У оквиру УГ „Центар за саветовање Каталиста“ учествује на пројектима усмереним на рад са младима – одржала је велики број радионица за ученице и ученике основних и средњих школа из области психологије рода, превенције насиља, сексуалности. Такође учествује у активностима усмереним на обликовање ширих друштвених политика - јавно заговарање за родну перспективу у Националној стратегији за младе 2015-2025. У УГ „Центар за развој лидерства“ 8 година радила је у креирању и реализацији програма и специфично процеса селекције, у оквиру друштвено одговорног пословања компаније Philip Morris (програми Покрени се за будућност, Academic to business, Покрени се за науку) који су били усмерени ка локалној заједници (у оквиру програма додељиване су стипендије за студенте и грантови за студентске пројекте усмерене ка локалној заједници у Нишавском региону, грантови за научне пројекте на националном нивоу).

Истраживачка интересовања обухватају ментално здравље, когнитивно-бихејвиоралну терапију, као и структуру ирационалних уверења и њихову повезаност са другим теоријским концептима из психологије личности и социјалне психологије, партнерске односе, психологију жена.

[др Војин Симуновић](#), (h-index 1, i10 index 0, број цитата 1, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.) научни сарадник на Одељењу за психологију Филозофског факултета Универзитета у Београду, завршио је основне (2009-2013), мастер (2013-2014) и докторске (2015-2021) студије психологије на истом факултету. Изабран је у звање истраживач-сарадник 28. јуна 2018. године, након чега се прикључио пројекту „Идентификација, мерење и развој когнитивних и емоционалних компетенција важних друштву оријентисаном на европске интеграције“ (бр. 179018)

Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

У досадашњем истраживачком раду објавио је, самостално или у коауторству, два рада у међународним часописима и један рад у националном часопису међународног значаја, имао је 12 саопштења на међународним скуповима (од којих су три штампана у целини) и неколико саопштења на националним скуповима. У припреми су и монографија националног значаја, која ће бити објављена у коауторству, као и самосталан рад у међународном часопису.

Од школске 2022/2023. године, ангажован је у настави на Универзитету Црне Горе, у својству гостујућег предавача, на предметима из области опште психологије и психолошких практура.

Био је ангажован као рецензент за оцену квалитета студентских радова на универзитетима у САД и ЕУ, у оквиру пројекта Collaborative Replications and Education Project (CREP). Члан је Истраживачке секције Друштва психолога Србије.

Има интересовања за различите области психолошке науке, са нагласком на самопредстављању и на процесима из домена социјалне когниције на различитим узрастима. У истраживањима се користи различитим техникама: од лабораторијских експеримената до различитих врста интервјуа.

[Петар Лукић](#) (h-index 6, i10 index 6, број цитата 472, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.), студент докторских студија - истраживач сарадник. Главна област његовог интересовања су ирационална уверења и поверење у науку. Аутор је 14 научних чланака и 30 саопштења на конференцијама у земљи и иностранству. Тренутно је ангажован на пројекту *Reason4Health* финансираном од Фонда за науку (позив Идеје #7739597). Након завршеног стажа у Институту за ментално здравље, положио државни испит за клиничког психолога. Докторску тезу сачињену од три публикована чланка поставио је на увид јавности до 28. марта 2025.

[Александра Лазић](#) (h-index 8, i10 index 8, број цитата 643, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.), студенткиња докторских студија, у звању истраживачице сараднице до 2025. године. 2024. године Research Data Alliance доделио јој је Sarah Jones Award за допринос неговању сарадње у отвореној науци. Добитница је и награде Задужбине Ђоке Влајковића за најбољи научни рад младих научних радника Универзитета у Београду објављен 2022-2023. године. Од 2022. је чланица тима пројекта *Reason4Health*, који финансира Фонд за науку, у оквиру кога је предводила радни пакет анализе садржаја медијских текстова о алтернативној медицини. При ЛИРА лабораторији један је од оснивача и менаџера РЕПОПСИ-ја, репозиторијума

психолошких тестова са отвореним приступом. Током 2022-2023, била је руководитељка међународног пројекта на унапређењу овог репозиторијума, финансираног од стране *EOSC Future*, кроз отворени позив *Research Data Alliance*. У оквиру *Junior Researcher Programme*, била је одабрана да супервизира интернационални тим студената на истраживачком пројекту (2019-2020). Била је ангажована у настави на социопсихолошким курсевима Одељења за психологију (Филозофски факултет, УБ; 2018-2023). Добитница је *Researchers in the Global South* стипендије 2020. године, коју додељује *Society for the Psychological Study of Social Issues*. Њена мастер теза је ушла у најужи избор за награду

Фондације Катарина Марић за најбољи дипломски рад из области психологије у Србији. Алумна је Београдске отворене школе. Александра је била изабрана за више додатних професионалних усавршавања, при чему се издваја *Behavioural Insights Summer School* Универзитета у Ерфурту и Светске здравствене организације (2019). Александра је до сада била ауторка 16 излагања на научним скуповима, већином међународним, као и 12 радова у научним часописима међународног значаја са SCI/SSCI листе; на 5 радова је била први или одговорни аутор, од којих су два објављена у међународним часописима изузетних вредности. Главна област њеног интересовања је јавна комуникација о здрављу и вакцинацији, као и социјалне норме и отворена наука.

Милица Нинковић (h-index 4, i10 index 2, број цитата 258, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.), докторанткиња и истраживачица-сарадница на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Одбрана њене докторске дисертације заказана је за 2. април 2025. године. Од почетка докторских студија ангажована је у настави на предметима Психометрија 1 и Психометрија 2. Од 2022. ангажована је на пројектима *Reason4Health* (Фонд за науку Републике Србије, програм Идеје #7739597) и *DigiFolk* (Erasmus+ 2022-1NL-01-KA220-HED-000090175). У периоду 2021-2022 била је ангажована на пројекту MINDtheGEPs (Horizon 2020 #101006543). Добитница је стипендије *EASP Travel grant*

(2020.) коју додељује Европска асоцијација за социјалну психологију, за кратки студијски боравак у ERCOMER центру на Универзитету у Утрехту (Холандија). Била је одабрана за стручна усавршавања из области методологије (*Summer School on Internet-based Data Collection and Analysis in Decision Making*, Универзитет у Констанцу) и социјалне психологије (*EASP Summer School*, модул „Идентитет и политика“). Активно је ангажована на унапређењу положаја социјалних психолога из Источне и Југоисточне Европе, и једна од иницијаторки умрежавања младих социјалних психолога из региона. Излагала је радове на међународним скуповима у организацији Европске асоцијације за социјалну психологију и Међународног удружења за политичку психологију. Ауторка је и ко-ауторка четири рада у научним часописима од међународног значаја са SCI/SSCI листе, једног поглавља у зборнику радова од националног значаја, као и 24 саопштења на националним и међународним скуповима. Активно сарађује са невладиним организацијама и локалном заједницом и учествује у програмима промоције психолошке науке. Главна област њеног интересовања су међугрупни односи и психолошке основе здравствених понашања.

[Марија Петровић](#) (h-index 9, i10 index 9, број цитата 458, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.), студенткиња докторских студија - истраживачица сарадница. Од 2022. је ангажована на пројекту *Reason4Health*, који финансира Фонд за науку у оквиру програма Идеје. Део је истраживачког програма *Junior Researcher Programme*, у коме је учествовала као студенткиња на истраживачком пројекту (2019-2020), а од 2022. је ангажована у организацији и вођењу научних аспеката истог програма за полазнике кохорте 23/24. Ангажована је у настави на курсевима Одељења за психологију од 2019. године (Филозофски факултет, УБ; курсеви Психометрија 1 и 2). Маријина мастер теза је ушла у

ужи избор за награду Фондације Катарина Марић за најбољи мастер рад из области психологије у Србији. Добитница је Kurt Lewin Institute Seedcorn grantа за истраживања докторских студената, заједно са колегама са Универзитета у Амстердаму. Марија је активно укључена и у унапређење положаја социјалних психолога из Источне и Југоисточне Европе, и једна од иницијаторки умрежавања младих социјалних психолога из региона. Ауторка је 14 радова у научним часописима међународног значаја са SCI/SSCI листе као и преко 30 излагања на научним скуповима. Главна област њеног интересовања су ирационална уверења.

[Немања Кишин](#) (h-index 0, i10 index 0, број цитата 0, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.), студент докторских студија - истраживач сарадник. Ангажован на пројекту МПНТР од марта 2020. Немања има објављен један рад у категорији M23 и аутор је више саопштења на међународним конференцијама. Тема његовог докторског истраживања је *Профил личности глумаца и утицај глумачког искуства на промене личности*. За овај предлог докторске дисертације је одбранио нацрт октобра 2023. године. Тренутно се налази у фази прикупљања података која је планирана да се заврши 2025. године и да након тога уради анализу података и

одбрану дисертације. Како би проширио узорак и валидност свог рада, део истраживања је спровео у Грчкој, у оквиру Ерасмус + размене, где је школску 2023/24. годину провео на Пантеион универзитету у Атини. За ово истраживање је био финансиран у оквиру стипендије Борислав Лоренц 2023. године.

[Јован Ивановић](#) (h-index 2, i10 index 0, број цитата 11, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.), докторант и истраживач-сарадник на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Од 2021. године ангажован је на међународном пројекту *Slow Memory* (COST Action CA20105). Од 2022. године је ангажован на националном пројекту *PEERSolvers* (Фонд за науку Републике Србије, програм Идеје #7744729). Добитник је *CEEPUS* стипендије за кратки студијски боравак на Универзитету у Печују (Мађарска) током фебруара и марта 2024.

године. Био је одабран за стручна усавршавања из области мировног образовања (*International Summer School in Comparative Conflict Studies*, Факултет за медије и комуникацију), политичке психологије (*International Society of Political Psychology Academy*) и социјалне психологије (*PhD Research School Social Trauma in Changing Societies*, International Psychoanalytic University Berlin). Аутор је и ко-аутор на четири рада у научним часописима од међународног значаја са SCI/SSCI листе (од којих су два објављена у међународним часописима изузетних вредности), једног поглавља у енциклопедији водећег међународног значаја, једног поглавља у зборнику радова од националног значаја, као и 13 саопштења на националним и међународним скуповима. Главне области његовог интересовања су међугрупни односи, настава историје и вршњачка сарадња младих.

[Марија Кушић](#) (h-index 2, i10 index 0, број цитата 9, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.), студенткиња докторских студија – истраживачица сарадница. Од 2021. године ангажована је на Одељењу за психологију, Филозофског факултета Универзитета у Београду (УБ) по основу Четвртог позива талентованим младим истраживачима за укључивање у научно-истраживачки рад МПНТР. Током 2022-2023. године је била истраживачица на пројекту *Analysis of how the interplay between psychological factors and state COVID-19 vaccination program impacts future vaccination behavior - achieving the sustainable public discourse of vaccination – VAPO* под руководством др Каје Дамњановић, а који финансира Merck у

оквиру програма *Merck Investigator Studies Program*. Од 2023. је и део истраживачког тима на пројекту *Consumption Reduction to Induce Social and Environmental Sustainability* који поред истраживача са УБ чине и истраживачи са Универзитета у Бечу и Универзитета у Архусу, а финансира га *Circle U. Seed Funding Scheme*. Од 2021. године до данас је такође ангажована у настави на предмету Психологија индивидуалних разлика (основне студије

психологије) на Филозофском факултету УБ. Њен мастер рад под називом *Апофенија: кровни феномен тенденције ка грешци типа I* награђен је за најбољи мастер рад одбрањен школске 2019-2020. године на свим универзитетима у Србији у оквиру конкурса Фонда Катарина Марић. Марија је до сада ауторка 18 библиографских јединица; пет научних радова у часописима од међународног значаја и 13 излагања на научним скуповима, већином међународних. У својим радовима се бави темама из области психологије индивидуалних разлика са фокусом на феномен апофеније и њене корелате, попут базичних црта личности, когнитивних просеца и пристрасности, као и ирационалних уверења сродних апофенији.

[Ирена Стојадиновић](#) (h-index 2, i10 index 0, број цитата 17, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.), студенткиња докторских студија - истраживачица-сарадница, на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Током досадашњег професионалног ангажмана, бавила се примењеним истраживањима у области менталног здравља, развојем и применом програма психолошке и психосоцијалне подршке, и заговарањем за унапређење заштите менталног здравља у Србији. У 2024. години, ангажована је на међунаордном пројекту “Disrupting Harm” који спроводе UNICEF Innocenti (међународна канцеларија за истраживања),

ЕСРАТ и Interpol, у 25 земаља, са циљем разумевања искустава деце и младих који су преживели онлајн сексуално насиље и експлоатацију, и унапређења превенције и системског одговора. Главна област њеног интересовања је ментално здравље у заједници, доступност и приступачност услуга менталног здравља, и услуге засноване на доказима, на принципима опоравка и људских права. Ауторка је четрнаест научних радова и саопштења на конференцијама у земљи и иностранству, као и преко десет истраживачких извештаја. Чланица је Европске федерације удружења психолога (EFPA), Експертског тима за психосоцијални приступ при међународној организацији Ментално здравље Европе (МНЕ), активна чланица удружења ПИН (Мрежа психосоцијалних иновација) и Удружења телесних психотерапеута у Србији у оквиру ког, од 2020, пружа психотерапијске услуге под супервизијом.

[Неда Јанићијевић](#), (h-index 0, i10 index 0, број цитата 0, Google Scholar, приступљено 25.11.2024.) студенткиња докторских студија и истраживачица-приправница на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Њена примарна истраживачка интересовања припадају областима превенције менталног здравља, дијагностике и психотерапије, посебно у популацији адолесцената. Њен саветодавни и психотерапијски рад такође су примарно усмерени на адолесcente, као и на

особе које припадају различитим маргинализованим групама. Осим тога, њена практична ангажовања присутна су у пројектима психо-социјалне подршке у заједници, као што су пројекат Института за ментално здравље ”Пројекат кризне психо-социјалне подршке у заједници” и пројекат Филозофског факултета ”Online саветовалиште за студенте током пандемије COVID-19”. Коауторка је поглавља у књизи *International Handbook of Psychology* која објављена у оквиру Routledge издаваштва 2024. године.

[Јана Димоски](#) (h-index 2, i10 index 0, број цитата 10, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.) је докторанткиња и истраживачица-приправница на Филозофском факултету Универзитета у Београду. Током свог професионалног рада, усмерила се на квантитативна и квалитативна, фундаментална и примењена истраживања из области менталног здравља опште популације и различитих осетљивих и маргинализованих група. Током својих мастер и докторских студија, примарно се фокусира на психологију старења и менталног здравља особа старијих од 65 година.

Јанин мастер рад „Депресија код старијих: тестирање бихејвиоралног модела“ освојио је награду *Josip Бергер*, коју додељује Друштво психолога Србије за најбољи мастер рад који својим резултатима и препорукама може да унапреди рад психолога у пракси. Учествовала је у укупно 12 пројеката, примарно као психолошкиња истраживачица (финансираним од стране Фонда за науку Републике Србије, UNFPA, IOM, GIZ, Save the Children и других). Тренутно је ангажована на пројекту “Disrupting Harm” који спроводе UNICEF Innocenti, ЕСПАТ International и Interpol, у 25 земаља, са циљем разумевања искустава деце и младих који су преживели онлајн сексуално насиље и експлоатацију, и унапређења превенције и системског одговора. Коауторка је једног научног чланка у научним часописима од међународног значаја са SCI/SSCI листе, док су 3 научна рада у поодмаклом процесу рецензије у научним часописима од међународног значаја са SCI/SSCI листе, 3 рада у целини у зборницима научних конференција, 22 усмена излагања на научним конференцијама, док је била и у функцији ко-председавајуће симпозијума „Емпиријски утемељене интервенције усмерене на ментално здравље“ на научној конференцији Емпиријска истраживања у психологији 2024. године. Финално, Јана је ауторка 10 истраживачких публикација усмерених на општу јавност, од којих је једна и Приручник за рад са младима „Ментално здравље, социјална добробит и здраве навике младих“ који се користи у канцеларијама за младе широм Србије. Активна је чланица удружења ПИН (Мрежа психосоцијалних иновација) и активно ради на унапређењу менталног здравља становника Србије, сарадњи са заједницом и популаризацији психолошке науке у заједници.

[Матија Гвозден](#) (h-indeks 2, i10 index 0, број цитата 8, Google Scholar, приступљено 16.11.2024.), рођен 2000. године у Београду. Студент друге године докторских студија и запослен на Одељењу за психологију на Филозофском факултету у Београду као истраживач-приправник. Завршио основне (просек 9.91) и клиничке мастер студије (просек 10) на Одељењу за психологију, на Филозофском факултету у Београду. Његова мастер теза је ушла у најужи избор за награду Фондације Катарина Марић за најбољи дипломски рад из области психологије у Србији. Члан ЛИРЕ од 2021. године. Од 2023. године ангажован као докторанд сарадник у настави на курсевима Интервенције у кризи, Основи психотерапије и саветовања, Психологија развојних криза и

Психотерапијски модалитети. Тренутно на завршном нивоу едукације из Рационално-емотивне и когнитивно-бихејвиоралне терапије и психотерапеут под супервизијом. Од 2024. године ангажован као саветник у Центру за младе – ЦЕЗАМ-у, који је основан под покровитељством Владе Србије, и који је креиран ради пружања стручне и бесплатне психолошке подршке младима. Главне области интересовања су пуна свесност у когнитивно-бихејвиоралним терапијама, механизми ефикасности психотерапије, као и истраживања психосоцијалних интервенција. За сада је коаутор једног научног рада у часопису од међународног значаја, и аутор или коаутор 13 саопштења на међународним и националним научним конференцијама. Учествовао је на пројекту „Заједно ка унапређењу менталног здравља у заједници“, у оквиру пројекта Београдске отворене школе под називом „Дијалог промене“ који финансира Европска Унија. На пројекту је био ангажован као истраживач и учествовао је у креирању програма психосоцијалне заштите у заједници. Такође је као истраживач учествовао на пројекту „Услуге социјалне заштите за осетљиве групе“ под покровитељством ГИЗ-а који се бавио сондирањем менталног здравља у Србији, те мапирањем релевантних потреба корисника услуга менталног здравља.

[Милица Манојловић](#) (h-indeks 2, i10 index 0, број цитата 12, Google Scholar, приступљено 15.11.2024.) је студенткиња друге године докторских студија психологије и истраживачица-приправница на Одељењу за психологију на Филозофском факултету у Београду. Основне академске студије завршила је као студенткиња генерације Филозофског факултета у Београду, а њена мастер теза била је у најужем избору за награду Фондације Катарина Марић за најбољи мастер рад из области психологије у Србији. Од почетка докторских студија (2023) ангажована је у извођењу наставе

на курсевима Психометрија 1 и Психометрија 2 (Филозофски факултет, УБ). Миличина

истраживачка интересовања vezују се за области конструкције и валидације психолошких инструмената и психологије памћења - са фокусом на домен индивидуалних разлика у когницији и неуралних основа меморијских и метамеморијских процеса. До сада је објавила 3 научна рада у часописима од међународног значаја са SCI/SSCI листе (категорије M23-M21a) и излагала 14 пута на научним скуповима у земљи и иностранству. У периоду од 2022. до 2024. била је ангажована као истраживачица на пројекту *Twinning for excellence in non-invasive brain stimulation in Western Balkans* (#101059369) који финансира *Horizon Europe - EU's research and innovation programme*. У склопу својих стручних усавршавања била је полазница Копенхагеншке недеље неинвазивне неуромодулације (2023), истраживачког прорама *Junior Researcher Programme* (кохорта 2022-2023), Српско-америчке летње школе неуронаука (2023) и истраживачко-менторског пројекта *TWINNIBS Bootcamp* у оквиру истраживачке групе *Transcranial static magnetic stimulation (tSMS) - the effects of neuronavigated tSMS on corticospinal excitability* (2023-2024).

[Тамара Ђокић](#) (h-index 0, i10 index 0, број цитата 0, Google Scholar, приступљено 25.11.2024.) уписала је докторске студије психологије на Филозофском факултету, Универзитета у Београду у октобру 2024. године у статусу студенткиње која се финансира из буџета. Почевши од марта 2025. године изабрана је у звање истраживач-приправник на Филозофском факултету УБ. На мастер студијама бавила се експерименталном провером ефикасност различитих типова апела у оглашавању производа из домена традиционалне, комплементарне и алтернативне медицине, а која је везана за циљеве *Reason4Health* пројекта. У

оквиру мастер истраживања бавила се изменама сећања које настају као последица инструисаног лагања и протективном улогом коју егzekутивне функције могу имати у овом односу. У складу са исказаним интересовањима, у току докторских студија планира да се бави изменама сећања које настају као последица мотивисаног присећања користећи различите типове материјала и задатке присећања и то код испитаника који припадају различитим узрасним категоријама, као и протективним факторима у овом односу. Током прве године студија бави се спецификавањем теме докторске дисертације и објављивањем истраживања спроведених на мастер студијама под менторством проф. др Ирис Жежељ.

Сара Дојчиновић (h-index 0, i10 index 0, број цитата 0, Google Scholar, приступљено 25.11.2024.) докторске студије психологије на Филозофском факултету, Универзитета у Београду уписала је у октобру 2024. године у статусу студенткиње која се финансира из буџета, док је у звање истраживачице-приправнице при Филозофском факултету Универзитета у Београду изабрана у марту 2025. године. Као менторка учествује у извођењу курсева у склопу основних студија психологије на Филозофском факултету УБ (Психологија индивидуалних разлика, Психометрија 1, Психометрија 2). Усмерена је на домен унапређења менталног здравља и заштиту људских права, а као истраживачица и/или спољна сарадница била ангажована у оквиру пројеката спроведених од стране Траг Фондације, организације Црта (Мајска платформа), Кровне организације младих Србије, Викимедије Србија, Caritas Србија, и других. Активна је чланица удружења ПИН (Мрежа психосоцијалних иновација) у склопу којег учествује у реализацији пројеката и активности усмерених на заштиту права на ментално здравље. Ауторка и коауторка је на неколико истраживачких и заговарачких извештаја међу којима су и „Извештај за 2023. годину о остварењу права на ментално здравље у Србији”, „Ментално здравље младих у Србији”, као и Приручник за рад са младима „Ментално здравље, социјална добробит и здраве навике младих“. Током мастер студија бавила се тестирањем интервенција усмерених на промену здравствених понашања младих. Кроз мастер истраживање је спровела експерименталну проверу ефикасности интервенција усмерених на истовремену промену више здравствених понашања кроз коришћење социјалних норми, уз разматрање фактора опажене нерањивости и идентификације са групом. На докторским студијама планира да настави започету линију истраживања и продуби питање истовременог унапређења више здравствених понашања, као и фактора који ове промене могу да подстакну или отежају. Даљим прецизирањем теме докторске дисертације, као и дисеминацијом резултата мастер истраживања током прве године студија бавиће се под менторством проф. др Ирис Жежељ.

Срећко Гутић (h-index 0, i10 index 0, број цитата 0, Google Scholar, приступљено 25.11.2024.) је у статусу буџетског студента, уписао докторске студије на Одељењу за психологију Филозофског факултета у Београду у октобру 2024. године. У марту 2025. године изабран је у звање истраживач-приправник на Филозофском факултету УБ. С обзиром на интересовања и претходну истраживачку активност планира да изучава однос религиозности и ирационалних уверења (паранормалних, завереничких и антинаучних уверења). Током прве године докторских студија ће се бавити спецификавањем теме докторске дисертације и објављивањем истраживања које је спровео у оквиру свог мастер рада под менторством проф. др Данке Пурић.

ПРИЛОГ 2

МЕЂУНАРОДНИ ПРОЈЕКТИ

2023 – 2026	<i>Uncovering the role of emotion norms in conflict transformation</i> ; Универзитет у Женеви; <i>Swiss National Science Foundation</i> истраживачи Ирис Жежељ, Милица Нинковић, Јован Ивановић
2022-2025	<i>Twinning for Excellence in Noninvasive Brain Stimulation in Western Balkans – TWINNIBS</i> , #101059369, (Европска комисија, Horizon Europe), истраживачи Марко Живановић, Ирис Жежељ, Данка Пурић, Милица Манојловић
2022-2025	<i>Undergraduate Research Training Through Replication Team Science with the Collaborative Replications and Education Project</i> , # 2141930, (US National Science Foundation), истраживачице Љиљана Лазаревић, Данка Пурић
2021-2025	<i>Modifying Institutions by Developing Gender Equality Plans – MINDtheGEPs</i> ; Електротехнички факултет Универзитета у Београду; (Европска комисија, Horizon Europe), истраживачице Ирис Жежељ, Милица Нинковић
2022-2024	<i>Digitizing the folktales of a city – sharing the wisdom of the Other</i> , #2022-1-NL01-KA220-HED-000090175 (Erasmus+), истраживачице Ирис Жежељ, Милица Нинковић
од 2024	<i>PSA-JTF2: Dignity Honor Face</i> (John Templeton Foundation), истраживач Зоран Павловић
2024	FORRT's Serbian Glossary Project (FORRT community), истраживачице и истраживачи Ирис Жежељ, Данка Пурић, Љиљана Лазаревић, Зоран Павловић, Војин Симуновић
од 2023	<i>Consumption Reduction to Induce Social and Environmental Sustainability</i> , (Circle U. Seed Funding Scheme, European University Alliance), истраживачи Горан Кнежевић, Марија Кушић

од 2023	<i>Replication Database Project</i> (University of Münster), истраживач Зоран Павловић
од 2022	<i>FORRT's Replications and Reversal</i> (FORRT community), истраживач Зоран Павловић
од 2020	<i>Construal Level International Multilab Replication Project</i> (Swedish Research Council), истраживачице Данка Пурић, Ирис Жежељ
од 2020	<i>Live Better: The culturally sensitive study on "Folk Theories of Societal Development" and on "Ideal Types of Well-Being"</i> (Institute of Psychology, Polish Academy of Sciences), истраживач Зоран Павловић
2023-2024	<i>Studying human compliance with argumentation principles: Creating a rational-based framework for overcoming polarization (SATTORI)</i> (The programme of integrated activities "Pavle Savić"), носилац ЛИРА лаб, истраживачице Данка Пурић, Марија Петровић
2021-2024	<i>Social Exclusion Multi-Site Replication Study</i> (French National Research Agency "Investissements d'avenir" program, (ANR-15-IDEX-02), руководитељка Љиљана Лазаревић
2021-2024	<i>PSA 007: Semantic Priming Across Many Languages (SPAML)</i> (Psychological Science Accelerator), истраживач Зоран Павловић
2021-2024	<i>UM Disgust Perception Study</i> (Bedari Kindness Institute, UCLA, US), истраживачи Зоран Павловић, Ирис Жежељ
2020-2024	<i>Emotion Expression Replication Project</i> (Institut Européen d'Administration des Affaires, France), истраживачице Данка Пурић, Љиљана Лазаревић, Ирис Жежељ

2020-2024	<i>Psycorona</i> (University of Groningen, Netherlands), истраживачица Ирис Жежел
2020-2024	<i>Enlightened trust: An examination of trust and distrust in governance – condition, effects and remedies (EnTrust)</i> , HORIZON 2020 (Европска комисија, Horizon Europe), истраживач Зоран Павловић
2019-2024	<i>Systematizing Confidence in Open Research and Evidence (SCORE)</i> (Defense Advanced Research Projects Agency's (DARPA) program), истраживачи Данка Пурић, Љиљана Лазаревић, Ирис Жежел, Зоран Павловић
2015 - 2024	<i>CREP – Collaborative Replications and Education Project</i> ; заменица руководитељке Љиљана Лазаревић, учеснице Данка Пурић, Ирис Жежел, Александра Лазић, Марија Петровић
2010-2024	<i>Manifesto Research on Political Representation (MARPOR)</i> , (German Science Foundation), истраживач Зоран Павловић
2022-2023	<i>TRUST-ification and FAIR-ification of an Open Repository for Research Instruments in Psychology: REPOPSI's Adoption of RDA Outputs</i> , #101017536 (EOSC Future – програм за истраживања и иновације, Европска комисија, Horizon Europe), руководитељка Александра Лазић, истраживачице Љиљана Лазаревић, Ирис Жежел, Данка Пурић
2019-2023	<i>The neural architecture of consciousness</i> (European Cooperation in Science and Technology, Cost Action CA18106), истраживач Марко Живановић
2021-2022	<i>PSA-AF001: Preference-Matching Across Cultures</i> (Psychological Science Accelerator), истраживач Зоран Павловић

2019-2022	<i>Parenting and social conservatism</i> (Tulane University, US), истраживачи Зоран Павловић, Ирис Жежел
2018-2022	<i>PSA 006: Universality of Moral Thinking across the world: Cross-cultural variation in the influence of personal force and intention in moral dilemma judgments</i> , истраживачице Данка Пурић, Љиљана Лазаревић, Ирис Жежел
2020	<i>COVID-19 International Collaboration on Social & Moral Psychology</i> (Институт друштвених наука), истраживач Зоран Павловић
2017-2020	<i>Happiness Meanders project</i> , (Institute of Psychology, Polish Academy of Sciences), истраживач Зоран Павловић
2015-2020	<i>Cross-cultural thinking enjoyment project</i> (National Science Foundation, Grant BCS-1423747), истраживачи Љиљана Лазаревић и Горан Кнежевић

НАЦИОНАЛНИ ПРОЈЕКТИ

(чији су финансијери националне институције и/или су спроведени у Србији)

2024-2027	<i>Daily STRESS in late adolescence and emerging adulthood – DISTRESS</i> (Next Generation EU), истраживачица Љиљана Лазаревић
2022-2025	<i>Irrational mindset as a conceptual bridge from psychological dispositions to questionable health practices- Reason4Health</i> , #7739597, (Фонд за науку Републике Србије у оквиру програма ИДЕЈЕ), руководитељка Ирис Жежељ, истраживачи Горан Кнежевић, Горан Опачић, Данка Пурић, Љиљана Лазаревић, Марко Живановић, Санда Станковић, Александра Лазић, Петар Лукић, Марија Петровић, Милица Нинковић
2023-2024	<i>Пројекат кризне психосоцијалне подршке заједници</i> (Влада Републике Србије), руководитељка Тамара Цамоња Игњатовић
2022-2024	<i>Траума и зацељење: креирање интегративног модела психолошког зацељивања особа са претрпљеном раном траумом</i> (Српска академија наука и уметности, огранак у Нишу), истраживачица Тамара Цамоња Игњатовић
2020-2024	<p><i>Идентификација, мерење и развој когнитивних и емоционалних компетенција важних друштву оријентисаном на европске интеграције</i>, #179018, (Министарство просвете, науке и технолошког развоја)</p> <p>Бројеви пројеката: 451-03-66/2020-03/ 200163 451-03-66/2021-03/ 200163 451-03-66/2022-03/ 200163 451-03-66/2023-03/ 200163 451-03-66/2024-03/ 200163</p> <p>истраживачи Горан Кнежевић, Горан Опачић, Данка Пурић, Зоран Павловић, Ирис Жежељ, Љиљана Лазаревић, Војин Симуновић, Санда Станковић, Маша Вукчевић Марковић, Марко Живановић, Александра Лазић, Милица Нинковић и Петар Лукић</p>

2021-2023	<i>Interpersonal conflicts and resolution styles – individual and cross-cultural differences ICARS #6504146</i> (Фонд за науку Републике Србије у оквиру програма ДИЈАСПОРА), истраживачице Тамара Цамоња Игњатовић, Јана Димоски
2022	<i>Анализа професионалног сагоревања и менталног здравља новинара у Србији (ОЕБС), истраживачица Тамара Цамоња Игњатовић</i>
2021-2022	<i>Човек и друштво у време кризе</i> (Филозофски факултет Универзитета у Београду), истраживачи Војин Симуновић, Маша Вукчевић Марковић, Марко Живановић, Тамара Цамоња Игњатовић, Зоран Павловић, Милица Нинковић, Марија Кушић, Петар Лукић
2021-2022	<i>Improving the needs based provision of social services - Improving the response of the social protection system to crisis situations</i> (Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit - GIZ), истраживачица Тамара Цамоња Игњатовић
2020-2022	<i>From brain waves to memory boost: Memory enhancement by personalized frequency-modulated noninvasive brain stimulation – MEMORYST, #6058808,</i> (Фонд за науку Републике Србије у оквиру програма ПРОМИС), истраживач Марко Живановић
2015-2022	<i>Стандардизација тестова WAIS-IV и WMS-IV за Србију,</i> (Синапса едиције), руководиоци Горан Кнежевић и Љиљана Лазаревић
2020-2021	<i>National survey of mental health after COVID-19 pandemic: Multilevel analysis of individual and societal factors – CoV2Soul.RS.,</i> (Фонд за науку Републике Србије у оквиру

	Специјалног програм истраживања COVID-19), Љиљана Лазаревић и Горан Кнежевић
2020-2021	<i>Boosting EOSC readiness: Creating a scalable model for capacity building in RDM, EOSC secretariat, European Union</i> , Љиљана Лазаревић
2020	<i>Друштвени и политички аспекти КОВИД-19 пандемије</i> (Институт друштвених наука), истраживач Зоран Павловић
2020	<i>Истраживања предизборног мњења грађана Србије</i> (Центар за истраживање, транспарентност и одговорност (ЦРТА)), истраживач Зоран Павловић

АПЛИКАТИВНИ ПРОЈЕКТИ

2021-2022	Међународни пројекат: <i>Heal and Connect: Towards the improvement of mental health protection of vulnerable groups through networking and evidence-based practice</i> (Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit - GIZ), истраживачице Маша Вукчевић Марковић, Јана Димоски
2018-2022	Међународни пројекат: <i>Towards the improvement of mental health and psychosocial support services in Serbia</i> (Open Society Foundation, OSF), руководилац Маша Вукчевић Марковић, истраживачи Марко Живановић, Ирена Стојадиновић, Јана Димоски
2020	Међународни пројекат: <i>Provision of Psychological Assistance to Vulnerable Refugees in Serbia</i> (UNHCR Србија), руководитељка Маша Вукчевић Марковић, истраживачица Ирена Стојадиновић
2023-2024	Национални пројекат: <i>Disrupting Harm</i> (UNICEF Innocenti), руководитељка Маша Вукчевић Марковић, истраживачице Ирена Стојадиновић, Јана Димоски

2023	Национални пројекат: <i>Унапређење доступности превентивних услуга и услуга заштите менталног здравља у примарној здравственој заштити</i> (Министарство здравља), истраживачице Маша Вукчевић Марковић, Ирена Стојадиновић
2022	Национални пројекат: <i>Strengthening mental health protection for refugee children and youth</i> (Save the Children), руководитељка Маша Вукчевић Марковић, истраживачице Јана Димоски, Ирена Стојадиновић
2022	Национални пројекат: <i>Mental health of activists</i> (Грађанске иницијативе), руководитељка Маша Вукчевић Марковић, истраживачица Јана Димоски
2021-2022	Национални пројекат: <i>Strengthening mental health through community support networks</i> (Deutsche Gesellschaft fur Internationale Zusammenarbeit - GIZ), руководитељка Ирена Стојадиновић, истраживачице Маша Вукчевић Марковић, Јана Димоски, Тамара Цамоња Игњатовић

ПРИЛОГ 3

Библиографија сарадника ЛИРА Центра изузетних вредности у периоду 2020-2024. Године

Укупан број публикација по категоријама

	2020	2021	2022	2023	2024	Укупно
M14	1	1	1	4	4	11
M21a	6	7	9	8	8	38
M21	6	14	12	13	4	49
M22	1	10	8	7	14	40
M23	2	10	12	8	9	41
M24	5	1	2	1	1	10
M34	1	/	/	/	/	1
M41	/	/	/	1	/	1
M42	2	1	1	2	/	6
M44	0	0	0	0	1	1
M45	1	5	1	2	/	9
M51	4	/	/	/	/	4

M52	/	/	/	/	/	0
M54	/	1	/	/	/	1
Није категорисано	1	/	2	/	/	3
Укупно	30	50	48	46	41	215

Библиографија сарадника ЛИРА Центра изузетних вредности у 2020. години

Монографска студија/поглавље у монографији међународног значаја (M14):

1. **Džamonja-Ignjatović, T. Z.** (2020). Services for Children with Disabilities and Their Families: The Impact on the Family's Life Quality. *Quality of Life: Biopsychosocial Perspectives*. IntechOpen.

Рад у међународном часопису изузетних вредности (M21a):

1. Landy, J. F., Jia, M. (., Ding, I. L., Viganola, D., Tierney, W., Dreber, A., Johannesson, M., Pfeiffer, T., Ebersole, C. R., Gronau, Q. F., Ly, A., van, d. B. D., Marsman, M., Derks, K., Wagenmakers, E.-J., Proctor, A., Bartels, D. M., Bauman, C. W., Brady, W. J., et al. (incl. **Lazarević, Lj., Purić, D., & Žeželj, I.**) (2020). Crowdsourcing hypothesis tests: Making transparent how design choices shape research results. *Psychological Bulletin*, 146(5), 451–479. <https://doi.org/10.1037/bul0000220>
2. Haessler, T., Ullrich, J., Bernardino, M., Shnabel, N., Van Laar, C., Valdenegro, D., Sebben, S., Tropp, L. R., Visintin, E. P., Gonzalez, R., Dittmann, R. K., Abrams, D., Selvanathan, H. P., Branković, M., Wright, S., von Zimmermann, J., Pasek, M., Aydin, A. L., **Žeželj, I.**, et al. (2020). A large-scale test of the link between intergroup contact and support for social change. *Nature Human Behaviour*, 4(4), 380–386. <https://doi.org/10.1038/s41562-019-0815-z>
3. Pfattheicher, S., **Lazarević, Lj.**, Westgate, E. C., & Schindler, S. (2020). On the Relation of Boredom and Sadistic Aggression. *Journal of Personality and Social Psychology*, 121(3), 573–600. <https://doi.org/10.1037/pspi0000335>
4. Skocajić, M., Radosavljević, J. G., Okčić, M. G., Janković, I., & **Žeželj, I.** (2020). Boys Just Don't! Gender Stereotyping and Sanctioning of Counter-Stereotypical Behavior in

- Preschoolers. *Sex Roles*, 82(3-4), 163–172. <https://doi.org/10.1007/s11199-019-01051-x>
5. **Lazarević, Lj., Purić, D., Žeželj, I.,** Belopavlović, R., Bodroža, B., Čolić, M. V., Ebersole, C. R., Ford, M., Orlić, A., Pedović, I., Petrović, B., Shabazian, A. N., & Stojilović, D. (2020). Many Labs 5: Registered Replication of LoBue and DeLoache (2008). *Advances in Methods and Practices in Psychological Science*, 3(3), 377–386. <https://doi.org/10.1177/2515245920953350>
  6. **Lazarević, Lj. B., Bjekić, J., Živanović, M., & Knežević, G.** (2020). Ambulatory assessment of language use: Evidence on the temporal stability of Electronically Activated Recorder and stream of consciousness data. *Behavior Research Methods*, 52(5), 1817–1835. <https://doi.org/10.3758/s13428-020-01361-z>

Рад у врхунском међународном часопису (M21):

1. **Vukčević-Marković, M., Bjekić, J., & Priebe, S.** (2020). Effectiveness of Expressive Writing in the Reduction of Psychological Distress During the COVID-19 Pandemic: A Randomized Controlled Trial. *Frontiers in Psychology*, 11. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.587282>
2. van Breen, J. A., Kutlaca, M., Koç, Y., Jeronimus, B. F., Reitsema, A. M., Jovanović, V., Agostini, M., Bélanger, J. J., Gützkow, B., Kreienkamp, J., Abakoumkin, G., Khaiyom, J. H. A., Ahmedi, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., Berisha Kida, E., et al. (incl. **Žeželj, I.**). (2021). Lockdown Lives: A Longitudinal Study of Inter-Relationships Among Feelings of Loneliness, Social Contacts, and Solidarity During the COVID-19 Lockdown in Early 2020. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 48(9), 1315–1330. <https://doi.org/10.1177/01461672211036602>
3. **Knežević, G., Lazarević, Lj., Montag, C., & Davis, K.** (2020). Relations Between Lexical and Biological Perspectives on Personality: New Evidence Based on HEXACO and Affective Neuroscience Theory. *Journal of Personality Assessment*, 102(3), 325–336. <https://doi.org/10.1080/00223891.2018.1553782>
4. **Živanović, M., & Vukčević Marković, M.** (2020). Latent structure of secondary traumatic stress, its precursors, and effects on people working with refugees. *PLoS One*, 15(10), e0241545–e0241545. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0241545>
5. Stankov, L., Mededović, J., **Lazarević, Lj., Petrović, B., & Knežević, G.** (2020). Sociopsychological correlates of militant extremist beliefs in a postconflict society: The importance of ethnocentrism and quality of interethnic contacts. *Group Processes & Intergroup Relations*, 23(8), 1249–1266. <https://doi.org/10.1177/1368430220920717>
6. Baranski, E., Baskin, E., Coary, S., Ebersole, C. R., Krueger, L. E., **Lazarević, Lj., Miller, J. K., Orlić, A., Penner, M. R., Purić, D., Rife, S. C., Vaughn, L. A., Wichman, A. L., & Žeželj, I.** (2020). Many Labs 5: Registered Replication of Shnabel and Nadler

(2008), Study 4. *Advances in Methods and Practices in Psychological Science*, 3(3), 405–417. <https://doi.org/10.1177/2515245920917334>

Рад у истакнутом међународном часопису (M22):

1. **Žeželj, I.**, Milošević-Đorđević, J., Van Niekerk, J., & **Pavlović, Z.** (2020). How to address the caveat of avoiding direct contact: Reducing prejudice towards gay and lesbian people in five Balkan countries. *Journal of Social Psychology*, 160(2), 190–203. <https://doi.org/10.1080/00224545.2019.1611531>

Рад у међународном часопису (M23):

1. Popadić, D., **Pavlović, Z.**, & Kuzmanović, D. (2020). Intenzivna i prekomerna upotreba interneta - različiti prediktori koji deluju kod adolescenata. *Psihologija*, 53(3), 273–290. <https://doi.org/10.2298/PSI190805003P>
2. **Pavlović, Z.**, & Todosijević, B. (2020). Global cultural zones the empirical way: value structure of cultural zones and their relationship with democracy and the communist past. *Quality and Quantity*, 54(2), 603–622. <https://doi.org/10.1007/s11135-019-00861-1>

Рад у часопису међународног значаја верификован посебним одлукама (M24):

1. Đorđević, D. D., **Pavlović, Z.**, & Vesić-Pavlović, T. S. (2020). Mišljenja studenata o onlajn nastavi engleskog jezika - mogućnosti i ograničenja. *Zbornik radova Filozofskog fakulteta u Prištini*, 50(4), 117–140. <https://doi.org/10.5937/ZRFFP50-27881>
2. Radović, S., Sladojević, M. J., & **Opačić, G.** (2020). Personality Traits Composition and Team Performance. *Management: Journal Of Sustainable Business and Management Solutions in Emerging Economies*, 25(3), 33–33. <https://doi.org/10.7595/management.fon.2020.0006>
3. Branković, M., **Žeželj, I.**, & Turjačanin, V. (2020). How knowing others makes us more inclusive: Social identity inclusiveness mediates the effects of contact on out-group acceptance. *Journal of Theoretical Social Psychology*, 4(3), 95–106. <https://doi.org/10.1002/jts5.60>
4. Tucaković, L., Bjekić, J., & **Knežević, G.** (2020). Evaluation of the accuracy of personality judgments based on written verbal production. *Primenjena Psihologija*, 13(3), 333–348. <https://doi.org/10.19090/pp.2020.3.333-348>
5. **Lukić, P.** (2020). Moving between two paradigms - Sociocultural approach to research of

conspiracy theories. *Sociologija*, 62(2), 193–216. <https://doi.org/10.2298/SOC2002193L>

Саопштење са међународног скупа штампано у изводу (M34):

1. Todosijević, B., **Pavlović, Z.**, Stanojević, D., Bondarevskaya, I., & Todosijević, B. (2020). Media consumption and evaluation of government performance in dealing with COVID-19 pandemic in Serbia. *Political and Economic Self-Constitution: Media, Political Culture and Democracy* : Proceedings of the 8th International Scientific and Practical Seminar. Institute of Social Sciences, Center for Personal and Social Transformations.

Монографија националног значаја (M42):

1. Todosijević, B., & **Pavlović, Z. M.** (2020). *Pred glasačkom kutijom : politička psihologija izbornog ponašanja u Srbiji*. Beograd : Institut društvenih nauka.
2. **Džamonja-Ignjatović, T. Z.**, Aleksandar Baucal & Kaja Damjanović. (2020). *Грађанско васпитање и верска настава – подједнако (не)важни?* Грађанске иницијативе, Beograd. Грађанске Иницијативе.

Поглавље у књизи M42 или рад у тематском зборнику националног значаја (M45):

1. **Pavlović, Z.**, Jovanović, M., & Vučićević, D. (2020). Partije bez partijskih pristaša? Partijska identifikacija u Srbiji u periodu 1990-2020. *Kako, Koga I Zašto Smo Birali: Izbori U Srbiji 1990-2020. godine*. Službeni glasnik.

Рад у водећем часопису националног значаја (M51):

1. **Džamonja Ignjatović, T.**, Stanković, B., & Klikovac, T. (2020). Iskustva i kvalitet života starijih osoba tokom pandemije Kovida-19 i uvedenih restriktivnih mera u Srbiji. *Psihološka istraživanja*, 23(2), 201–231. <https://doi.org/10.5937/PSISTRA23-28990>
2. Mijatović, K., Jakšić, I. M., & **Džamonja-Ignjatović, T.** (2020). Iskustvo i percepcije rodne diskriminacije u porodici: Efekti po bazično samopoštovanje i strategije suočavanja. *Antropologija*, 20(3), 79–97.
3. **Opačić, G.**, Sladojević-Matić, J., & Zoric, A. (2020). OSOBINE LIČNOSTI I STILOVI UPRAVLJANJA. *Politička Revija*, 63(1), 235–261. <https://doi.org/10.22182/pr.6312020.9>

4. Sladojevic-Matic, J., & **Opačić, G.** (2020). TRANSFORMACIONO/HARIZMATIČNO LIDERSTVO I MOTIVACIONA SPREMNOST SLEDBENIKA. *Politička Revija*, 64(2), 41–61. <https://doi.org/10.22182/pr.6422020.2>

Није категорисано:

1. H., **Lazarević, Lj.**, Rabagliati, H., Ropovik, I., Aczel, B., Aeschbach, L. F., Andrighetto, L., Arnal, J. D., Arrow, H., Babincak, P., et al. (2020). Many Labs 5: Testing Pre-Data-Collection Peer Review as an Intervention to Increase Replicability. *Advances in Methods and Practices in Psychological Science*, 3(3), 309–331. <https://doi.org/10.1177/2515245920958687>

Библиографија сарадника ЛИРА Центра изузетних вредности у 2021. години

Монографска студија/поглавље у монографији међународног значаја (M14):

1. **Živanović, M., & Vukčević Marković, M.** (2021). Secondary Traumatization. *Social Trauma – an Interdisciplinary Textbook*. https://doi.org/10.1007/978-3-030-47817-9_27

Рад у међународном часопису изузетних вредности (M21a):

1. Ruggeri, K., Veckalov, B., Bojanić, L., Andersen, T. L., Ashcroft-Jones, S., Ayacaxli, N., Barea-Arroyo, P., Berge, M. L., Bjorndal, L. D., Bursalioglu, A., Buhler, V., Cadek, M., Cetincelik, M., Clay, G., Cortijos-Bernabeu, A., Damnjanović, K., Dugue, T. M., Esberg, M., Esteban-Serna, C., et al. (incl. **Petrović, M.**). (2021). The general fault in our fault lines. *Nature Human Behaviour*, 5(10), 1369–1380. <https://doi.org/10.1038/s41562-021-01092-x>
2. Wang, K., Goldenberg, A., Dorison, C. A., Miller, J. K., Uusberg, A., Lerner, J. S., Gross, J. J., Agesin, B. B., Bernardo, M., Campos, O., Eudave, L., Grzech, K., Ozery, D. H., Jackson, E. A., Garcia, E. O. L., Drexler, S. M., Jurković, A. P., Rana, K., Wilson, J. P., et al. (incl. **Lazarević, Lj.**). (2021). A multi-country test of brief reappraisal interventions on emotions during the COVID-19 pandemic. *Nature Human Behaviour*, 5(8), 1089–1110. <https://doi.org/10.1038/s41562-021-01173-x>
3. Adam-Troian, J., Wagner-Egger, P., Motyl, M., Arciszewski, T., Imhoff, R., Zimmer, F., Klein, O., Babinska, M., Bangerter, A., Bilewicz, M., Blanuša, N., Bovan, K., Bužarovska, R., Cichocka, A., Çelebi, E., Delouvée, S., Douglas, K. M., Dyrendal, A., Gjoneska, B., et al. (incl. **Žeželj, I.**). (2021). Investigating the Links Between Cultural

- Values and Belief in Conspiracy Theories: The Key Roles of Collectivism and Masculinity. *Political Psychology*, 42(4), 597–618. <https://doi.org/10.1111/pops.12716>
4. **Lazić, A., & Žeželj, I.** (2021). A systematic review of narrative interventions: Lessons for countering anti-vaccination conspiracy theories and misinformation. *Public Understanding of Science*, 30(6), 644–670. <https://doi.org/10.1177/09636625211011881>
  5. Hassler, T., ..., **Žeželj, I. L.**, et al. (2021). Need Satisfaction in Intergroup Contact: A Multinational Study of Pathways Toward Social Change. *Journal of Personality and Social Psychology*, 122(4), 634–658. <https://doi.org/10.1037/pspi0000365>
  6. Storz, N., Martinović, B., Maloku, E., & **Žeželj, I.** (2021). Can ‘we’ share the contested territory with ‘them’? Shared territorial ownership perceptions and reconciliation intentions in Kosovo. *British Journal of Social Psychology*, 61(2), 569–586. <https://doi.org/10.1111/bjso.12497>
  7. **Lazić, A.**, Kalinova, K. N., Packer, J., Pae, R., **Petrović, M.**, Popović, D., Sievert, D. E. C., & Stafford-Johnson, N. (2021). Social nudges for vaccination: How communicating herd behaviour influences vaccination intentions. *British Journal of Health Psychology*, 26(4), 1219–1237. <https://doi.org/10.1111/bjhp.12556>

Рад у врхунском међународном часопису (M21):

1. Han, Q., Zheng, B., Agostini, M., Bélanger, J. J., Gützkow, B., Kreienkamp, J., Reitsema, A. M., van Breen, J. A., Leander, N. P., Abakoumkin, G., Abdul Khaiyom, J. H., Ahmedi, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., Kida, E. B., Buttrick, N. R., et al. (incl. **Žeželj, I.**) (2021). Associations of risk perception of COVID-19 with emotion and mental health during the pandemic. *Journal of Affective Disorders*, 284, 247–255. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2021.01.049>
2. Stroebe, W., vanDellen, M. R., Abakoumkin, G., Lemay, E. P., Schiavone, W. M., Agostini, M., Belanger, J. J., Gutzkow, B., Kreienkamp, J., Reitsema, A. M., Khaiyom, J. H. A., Ahmedi, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., Kida, E. B., Bernardo, A. B. I., et al. (incl. **Žeželj, I.**) (2021). Politicization of COVID-19 health-protective behaviors in the United States: Longitudinal and cross-national evidence. *PloS One*, 16(10), e0256740–e0256740. <https://doi.org/10.1371/JOURNAL.PONE.0256740>
3. Krys, K., Park, J., Kocimska-Zych, A., Kosiarczyk, A., Selim, H. A., Wojtczuk-Turek, A., Haas, B. W., Uchida, Y., Torres, C., Capaldi, C. A., Bond, M. H., Zelenski, J. M., Lun, V. M.-C., Maricchiolo, F., Vauclair, C.-M., Polackova Solcova, I., Sirlopu, D., Xing, C., Vignoles, V. L., et al. (incl. **Pavlovic, Z.**) (2021). Personal Life Satisfaction as a Measure of Societal Happiness is an Individualistic Presumption: Evidence from Fifty Countries. *Journal of Happiness Studies*, 22(5), 2197–2214. <https://doi.org/10.1007/s10902-020-00311-y>

4. Nisa, C. F., Bélanger, J. J., Faller, D. G., Buttrick, N. R., Mierau, J. O., Austin, M. M. K., Schumpe, B. M., Sasin, E. M., Agostini, M., Gützkow, B., Kreienkamp, J., Abakoumkin, G., Abdul Khaiyom, J. H., Ahmedi, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., et al. (incl. **Žeželj, I.**). (2021). Lives versus Livelihoods? Perceived economic risk has a stronger association with support for COVID-19 preventive measures than perceived health risk. *Scientific Reports*, 11(1). <https://doi.org/10.1038/s41598-021-88314-4>
5. **Vukčević Marković, M.**, Nicović, A., & **Živanović, M.** (2021). Contextual and Psychological Predictors of Militant Extremist Mindset in Youth. *Frontiers in Psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.622571>
6. **Živanović, M.**, Paunović, D., Konstantinović, U., Vulić, K., Bjekić, J., & Filipović, S. R. (2021). The effects of offline and online prefrontal vs parietal transcranial direct current stimulation (tDCS) on verbal and spatial working memory. *Neurobiology of Learning and Memory*, 179, 107398–107398. <https://doi.org/10.1016/j.nlm.2021.107398>
7. Krys, K., Yeung, J. C., Capaldi, C. A., Lun, V. M.-C., Torres, C., van Tilburg, W. A. P., Bond, M. H., Zelenski, J. M., Haas, B. W., Park, J., Maricchiolo, F., Vauclair, C.-M., Kosiarczyk, A., Kocimska-Zych, A., Kwiatkowska, A., Adamović, M., Pavlopoulos, V., Fulop, M., Sirlopu, D., et al. (incl. **Pavlovic, Z.**). (2021). Societal emotional environments and cross-cultural differences in life satisfaction: A forty-nine country study. *Journal of Positive Psychology*, 17(1), 117–130. <https://doi.org/10.1080/17439760.2020.1858332>
8. Van Breen, J. A., Kutlaca, M., Koç, Y., Jeronimus, B. F., Reitsema, A. M., Jovanović, V., Agostini, M., Bélanger, J. J., Gützkow, B., Kreienkamp, J., Abakoumkin, G., Khaiyom, J. H. A., Ahmedi, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., Berisha Kida, E., et al. (incl. **Žeželj, I.**). (2021). Lockdown Lives: A Longitudinal Study of Inter-Relationships Among Feelings of Loneliness, Social Contacts, and Solidarity During the COVID-19 Lockdown in Early 2020. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 48(9), 1315–1330. <https://doi.org/10.1177/01461672211036602>
9. Kosić, A., **Džamonja Ignjatović, T.**, & Petrović, N. (2021). A Cross-Cultural Study of Distress during COVID-19 Pandemic: Some Protective and Risk Factors. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(14), 7261–7261. <https://doi.org/10.3390/ijerph18147261>
10. **Lazarević, Lj.**, **Knežević, G.**, & Bosnjak, M. (2021). Does the disposition towards psychotic-like experiences incrementally predict grandiose narcissism? Representative evidence from Germany. *Current Psychology*, 42(10), 8144–8155. <https://doi.org/10.1007/s12144-021-02112-9>
11. Marić, N. P., Pejović-Milovančević, M., Vuković, O., Čolović, O., Miljević, Č., Pejušković, B., Kostić, M., Milosavljević, M., Mandić-Maravić, V., Munjiza, A., Lukić, B., Podgorac, A., Vezmar, M., Parojčić, A., Vraneš. Tijana & **Knežević, G.** (2021). Determinants of quality of life among individuals seeking mental health care after

- termination of state of emergency due to the coronavirus disease 2019 pandemic. *Medicine*, 100(31). <https://doi.org/10.1097/MD.00000000000026854>
12. **Lazarević, Lj.**, Bjekić, J., & **Knežević, G.** (2021). Multitrait Multimethod validation of Implicit Association Test as a measure of individual differences in personality: Is there personality at all?. *Journal of Research in Personality*, 93, 104124–104124. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2021.104124>
  13. **Vukčević Marković, M.**, Kovacević, N., & Bjekić, J. (2021). Refugee Status Determination Procedure and Mental Health of the Applicant: Dynamics and Reciprocal Effects. *Frontiers in Psychiatry*, 11. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2020.587331>
  14. Zickfeld, J. H., Ven, N. v. d., Pich, O., Schubert, T. W., Berkessel, J. B., Bhushan, B., Mateo, N. J., Barbosa, S., Sharman, L., Kokonyei, G., Schrover, E., Kardum, I., Aruta, J. J. B., **Lazarević, Lj.**, Escobar, M. J., Stadel, M., Arriaga, P., Dodaj, A., Shankland, R., et al. (2021). Tears evoke the intention to offer social support: A systematic investigation of the interpersonal effects of emotional crying across 41 countries*. *Journal of Experimental Social Psychology*, 95, 104137–104137. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2021.104137>

Рад у истакнутом међународном часопису (M22):

1. **Lazarević, Lj. B.**, **Purić, D.**, **Teovanović, P.**, **Lukić, P.**, Zupan, Z., & **Knežević, G.** (2021). What drives us to be (ir)responsible for our health during the COVID-19 pandemic? The role of personality, thinking styles, and conspiracy mentality. *Personality and Individual Differences*, 176, 110771–110771. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110771>
2. Romano, A., Spadaro, G., Balliet, D., Joireman, J., Lissa, C. V., Jin, S., Agostini, M., Bélanger, J. J., Gützkow, B., Kreienkamp, J., Leander, N. P., Abakoumkin, G., Khaiyom, J. H. A., Ahmedi, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., et al. (incl. **Žeželj, I.**) (2021). Cooperation and Trust Across Societies During the COVID-19 Pandemic. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 52(7), 622–642. <https://doi.org/10.1177/0022022120988913>
3. Jin, S., Balliet, D., Romano, A., Spadaro, G., van Lissa, C. J., Agostini, M., Bélanger, J. J., Gützkow, B., Kreienkamp, J., Leander, N. P., Abakoumkin, G., Khaiyom, J. H. A., Ahmedi, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Kurapov, A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., et al. (incl. **Žeželj, I.**) (2021). Intergenerational conflicts of interest and prosocial behavior during the COVID-19 pandemic. *Personality and Individual Differences*, 171, 110535–110535. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2020.110535>
4. **Lukić, P.**, & **Živanović, M.** (2021). Shedding light on the Light Triad: Further evidence on structural, construct, and predictive validity of the Light Triad. *Personality and Individual Differences*, 178, 110876–110876. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2021.110876>

5. Bjekić, J., **Živanović, M.**, & Filipović, S. R. (2021). Transcranial Direct Current Stimulation (tDCS) for Memory Enhancement. *Journal of Visualized Experiments*, 175. <https://doi.org/10.3791/62681>
6. **Lazić, A., Purić, D.**, & Krstić, K. (2021). Does parochial cooperation exist in childhood and adolescence? A meta-analysis. *International Journal of Psychology*, 56(6), 917–933. <https://doi.org/10.1002/ijop.12791>
7. Marić, N., **Lazarević, Lj.**, Mihić, L., Pejović Milovančević, M., Terzić, Z., Tošković, O., Todorović, J., Vuković, O., & **Knežević, G.** (2021). Mental health in the second year of the COVID-19 pandemic: protocol for a nationally representative multilevel survey in Serbia. *BMJ Open*, 11(9), e053835–e053835. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2021-053835>
8. **Živanović, M.**, Borjanić Bolić, E., & **Vukčević Marković, M.** (2021). Psychometric properties and structural validity of the Serbian version of the Copenhagen Burnout Inventory (CBIser). *Sage Open*, 11(4), 215824402110488–215824402110488. <https://doi.org/10.1177/21582440211048889>
9. **Ninković, M.**, & **Žeželj, I.** (2021). Boundaries to the gateway effect: Perceived dual identity integration shapes the role of biculturals in inter-ethnic relations. *Self and Identity*, 21(3), 278–298. <https://doi.org/10.1080/15298868.2021.1902385>
10. **Petrović, M. B.**, & **Žeželj, I.** (2021). Thinking Inconsistently: Development and Validation of an Instrument for Assessing Proneness to Doublethink. *European Journal of Psychological Assessment*, 38(6), 463–475. <https://doi.org/10.1027/1015-5759/a000645>

Рад у међународном часопису (M23):

1. Roskam, I., Aguiar, J., Akgun, E., Arikan, G., Artavia, M., Avalosse, H., Aunola, K., Bader, M., Bahati, C., Barham, E. J., Besson, E., Beyers, W., Boujut, E., Brianda, M. E., Brytek-Matera, A., Carbonneau, N., Cesar, F., Chen, B.-B., Dorard, G., et al. (incl. **Lazarević, Lj.**). (2021). Parental Burnout Around the Globe: a 42-Country Study. *Affective Science*, 2(1), 58–79. <https://doi.org/10.1007/s42761-020-00028-4>
2. **Teovanović, P., Lukić, P., Zupan, Z., Lazić, A., Ninković, M., & Žeželj, I.** (2021). Irrational beliefs differentially predict adherence to guidelines and pseudoscientific practices during the COVID-19 pandemic. *Applied Cognitive Psychology*, 35(2), 486–496. <https://doi.org/10.1002/acp.3770>
3. Nisa, C. F., Bélanger, J. J., Faller, D. G., Buttrick, N. R., Mierau, J. O., Austin, M. M. K., Schumpe, B. M., Sasin, E. M., Agostini, M., Gützkow, B., Kreienkamp, J., Abakoumkin, G., Abdul Khaiyom, J. H., Ahmedi, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., et al. (incl. **Žeželj, I.**). (2021). Lives versus Livelihoods? Perceived economic risk has a stronger association with support for COVID-19 preventive

- measures than perceived health risk. *Scientific Reports*, 11(1). <https://doi.org/10.1038/s41598-021-88314-4>
4. Milošević-Đorđević, J., **Žeželj, I.**, & Đurić, Z. (2021). Beyond General Political Attitudes: Conspiracy Mentality as a Global Belief System Predicts Endorsement of International and Local Conspiracy Theories. *Journal of Social and Political Psychology*, 9(1), 144–158. <https://doi.org/10.5964/jspp.5609>
  5. **Pavlović, Z.**, Todosijević, B., & Stanojević, D. (2021). Podrška merama za borbu protiv pandemije COVID-19 - uloga političke ideologije. *Psihologija*, 54(2), 207–222. <https://doi.org/10.2298/PSI201027039P>
  6. Jovanovic, V., Hinić, D., **Džamonja-Ignjatović, T.**, Stamatovic-Gajic, B., Gajic, T., & Mihajlović, G. (2021). Individual-psychological factors and perception of social support in burnout syndrome. *Vojnosanitetski Pregled : Mjesečnik Ljekara Narodnooslobodilačke Vojske Jugoslavije*, 78(9), 944–954. <https://doi.org/10.2298/vsp190820004j>
  7. Boljanić, T., Miljković, N., **Lazarević, Lj.**, **Knežević, G.**, & Milašinović, G. (2021). Relationship between electrocardiogram-based features and personality traits: Machine learning approach. *Annals of Noninvasive Electrophysiology*, 27(1). <https://doi.org/10.1111/anec.12919>
  8. Ivanović, J., **Žeželj, I.**, & Psaltis, C. (2021). (Im)moral Symbols and (Im)moral Deeds: Defensive Strategies for Coping with Historical Transgressions of Group Heroes and Villains. *Journal of Pacific Rim Psychology*, 15, 183449092199143–183449092199143. <https://doi.org/10.1177/1834490921991437>
  9. Šoškić, A., Đurović, B., & **Opačić, G.** (2021). Povezanost između emocionalne reaktivnosti na vizuelne stimuluse i bazičnih crta ličnosti. *Psihologija*, 54(3), 243–267. <https://doi.org/10.2298/PSI200517029S>
  10. **Simunović, V. M.** (2021). „Šta izaziva osnovne emocije?“ – učestalost simboličkih pobuđivača u odgovorima ispitanika različitog uzrasta. *Primenjena Psihologija*, 14(3), 309–328. <https://doi.org/10.19090/pp.2021.3.309-328>

Рад у часопису међународног значаја верификован посебним одлукама (M24):

1. Mededović, J., Kovačević, U., & **Knežević, G.** (2021). Militant extremist mind-set in Serbian football supporters: relations with the adherence to extremist social movements. *Behavioral Sciences of Terrorism and Political Aggression*, 14(4), 312–326. <https://doi.org/10.1080/19434472.2020.1859583>

Монографија националног значаја (M42):

1. **Pavlović, Z.** (2021). *Psihologija vrednosti*. Beograd: Institut za psihologiju.

Поглавље у књизи M42 или рад у тематском зборнику националног значаја (M45):

1. **Džamonja Ignjatović, T.,** Stanković, B., Vuletić, T., Ignjatović, N., Nikitović, T., & Džamonja Ignjatović, T. (2021). Iskustva i kvalitet života na početku pandemije kovida-19 u Srbiji: kvalitativna studija. *Odgovor psihologije kao nauke i struke na izazove krize izazvane pandemijom kovida-19* (pp. 11-28). Beograd: Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet.
2. **Lukić, P.** (2021). Kada i zašto činjenice nisu dovoljne? Primer dijaloga zvaničnog i alternativnog stava. U I. Spasić (Ur.) *Pandemija, društvo i simbolički poredak: javni diskursi u/o krizi izazvanoj pandemijom kovida 19* (pp. 35-45). Univerzitet u Beogradu, Filozofski fakultet.
3. **Pavlović, Z.,** Komšić, J., & Popović, A. (2021). Obeležja i perspektive političke kulture u Srbiji. *Srpski Izazovi U Svetlu Globalnih Trendova Treće Decenije 21. Veka* (pp. 87-104). Fondacija "Konrad Adenauer".
4. **Pavlović, Z., & Ristović, M.** (2021). „ПЛАНИРАНА ПАНДЕМИЈА“? ТЕОРИЈЕ ЗАБЕРЕ О КОРОНА ВИРУСУ. *Свакодневица и друштвени одговори на епидемијске кризе 1914–2020* (93-108). Универзитет у Београду – Филозофски факултет.
5. **Pavlović, Z., & Todosijević, B.** (2021). Napravljeno po narudžbini?“ Javno mnjenje o istraživanju javnog mnjenja u kontekstu proruskih i prozapadnih stavova. *Predstave O Evropskoj Uniji I Rusiji U Javnosti Srbije* (pp. 90-111). Institut društvenih nauka.

Домаћи научни часопис који се први пут категоризује (M54):

1. Marić, N. P., **Knežević, G.,** Terzić-Šupić, Z., Mihić, L., Pejović-Milovačević, M., **Lazarević, Lj.,** Vuković, O., Tošković, O., & Todorović, J. (2021). The research team of the CoV2Soul.RS project, reports the preliminary results on depressiveness in Serbia, on the occasion of the world mental health day. *Srpski Medicinski Casopis Lekarske Komore*, 2(4), 337–341. <https://doi.org/10.5937/smcl2-34411>

Библиографија сарадника Центра изузетних вредности у 2022. години

Монографска студија/поглавље у монографији међународног значаја (M14):

1. **Pavlović, Z.,** Todosijević, B., & Mörner, N. (2022). The Core Idea is “Our Own People First”. *The Many Faces of the Far Right in the Post-Communist Space*. Centre for Baltic and East European Studies, CBEES, Södertörn University.

Рад у међународном часопису изузетних вредности (M21a):

1. Van Bavel, J. J., Cichocka, A., Capraro, V., Sjästad, H., Nezlek, J. B., Pavlović, T., Alfano, M., Gelfand, M. J., Azevedo, F., Birtel, M. D., Cislak, A., Lockwood, P. L., Ross, R. M., Abts, K., Agadullina, E., Aruta, J. J. B., Besharati, S. N., Bor, A., Choma, B. L., et al. (incl. **Pavlovic, Z.**). (2022). National identity predicts public health support during a global pandemic. *Nature Communications*, 13(1).
<https://doi.org/10.1038/s41467-021-27668-9>
2. Valerie van Mulukom, , Pummerer, L. J., Alper, S., Bai, H., Čavojová, V., Farias, J., Kay, C. S., Lazarević, Lj. B., Lobato, E. J. C., Marinthe, G., Irena Pavela Banai, , Šrol, J., & **Žeželj, I.** (2022). Antecedents and consequences of COVID-19 conspiracy beliefs: A systematic review. *Social Science & Medicine*, 301, 114912–114912.
<https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2022.114912>
3. Imhoff, R., Zimmer, F., Klein, O., António, J. H. C., Babinska, M., Bangerter, A., Bilewicz, M., Blanuša, N., Bovan, K., Bužarovska, R., Cichocka, A., Delouvée, S., Douglas, K. M., Dyrendal, A., Etienne, T., Gjoneska, B., Graf, S., Gualda, E., Hirschberger, G., et al. (incl. **Žeželj, I.**). (2022). Conspiracy mentality and political orientation across 26 countries. *Nature Human Behaviour*, 6(3), 392–403.
<https://doi.org/10.1038/s41562-021-01258-7>
4. Parsons, S., Azevedo, F., Elsherif, M. M., Guay, S., Shahim, O. N., Govaart, G. H., Norris, E., O'Mahony, A., Parker, A. J., Todorovic, A., Pennington, C. R., Garcia-Pelegrin, E., **Lazić, A.**, Robertson, O., Middleton, S. L., Valentini, B., McCuaig, J., Baker, B. J., Collins, E., et al. (2022). A community-sourced glossary of open scholarship terms. *Nature Human Behaviour*, 6(3), 312–318.
<https://doi.org/10.1038/s41562-021-01269-4>
5. Ruggeri, K., Panin, A., Vdovic, M., Večkalov, B., Abdul-Salaam, N., Achtenberg, J., Akil, C., Amatya, J., Amatya, K., Andersen, T., Aquino, S., Arunasalam, A., Ashcroft-Jones, S., Dahl Askelund, A., Ayacaxli, N., Bagheri Sheshdeh, A., Bailey, A., Barea Arroyo, P., Basulto Mejia, G., et al. (incl. **Lazić, A. & Petrović, M.**). (2022). The globalizability of temporal discounting. *Nature Human Behavior*, 6(10), 1386–1397.
<https://doi.org/10.1038/s41562-022-01392-w>
6. Bago, B., Kovacs, M., Protzko, J., Nagy, T., Kekecs, Z., Palfi, B., Adamkovic, M., Adamus, S., Albalooshi, S., Albayrak-Aydemir, N., Alfian, I. N., Alper, S., Alvarez-Solas, S., Alves, S. G., Amaya, S., Andresen, P. K., Anjum, G., Ansari, D., Arriaga, P., et al. (incl. **Lazarević, Lj., Puric, D. & Žeželj, I.**). (2022). Situational factors shape moral judgements in the trolley dilemma in Eastern, Southern and Western countries in a culturally diverse sample. *Nature Human Behaviour*, 6(6), 880–895.
<https://doi.org/10.1038/s41562-022-01319-5>
7. Marić, N. P., **Lazarević, Lj. B.**, Priebe, S., Mihić, L. J., Pejović-Milovančević, M., Terzić-Šupić, Z., Tošković, O., Vuković, O., Todorović, J. S., & **Knežević, G.** (2022). Covid-19-related stressors, mental disorders, depressive and anxiety symptoms: a

cross-sectional, nationally-representative, face-to-face survey in Serbia. *Epidemiology and Psychiatric Sciences*, 31. <https://doi.org/10.1017/S2045796022000117>

8. Grujicic, R., Toskovic, O., **Lazarević, Lj. B.**, Mandic-Maravic, V., Mitkovic-Voncina, M., Radanović, A., Radosavljev-Kircanski, J., Videnović, M., Pekmezovic, T., & Pejovic Milovancevic, M. (2022). How are parental practices and attitudes towards corporal punishment related to child academic, developmental, or psychological–emotional dysfunctioning? *European Child & Adolescent Psychiatry*, 32(11), 2175-2185. <https://doi.org/10.1007/s00787-022-02061-z>
9. Psychological Science Accelerator Self-Determination Theory Collaboration, Legate, N., Nguyen, T., Weinstein, N., Moller, A., Legault, L., Vally, Z., Tajchman, Z., Zsido, A. N., Zrimsek, M., Chen, Z., Ziano, I., Gialitaki, Z., Ceary, C.D., Jang, Y., Lin, Y., Kunisato, Y., Yamada, Y., Xiao, Q., et al. (incl. **Lazarević Lj.**) (2022). A global experiment on motivating social distancing during the COVID-19 pandemic. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 119(22). <https://doi.org/10.1073/pnas.2111091119>

Рад у врхунском међународном часопису (M21):

1. Schumpe, B. M., Van Lissa, C. J., Belanger, J. J., Ruggeri, K., Mierau, J., Nisa, C. F., Molinaro, E., Gelfand, M. J., Stroebe, W., Agostini, M., Gutzkow, B., Jeronimus, B. F., Kreienkamp, J., Kutlaca, M., Lemay, E. P., Reitsema, A. M., VanDellen, M. R., Abakoumkin, G., Khaiyom, J. H. A., et al. (incl. **Žeželj, I.**). (2022). Predictors of adherence to public health behaviors for fighting COVID-19 derived from longitudinal data. *Scientific Reports*, 12(1). <https://doi.org/10.1038/S41598-021-04703-9>
2. **Knežević, G., Lazarević, Lj.**, Bosnjak, M., & Keller, J. (2022). Proneness to psychotic-like experiences as a basic personality trait complementing the HEXACO model—A preregistered cross-national study. *Personality and Mental Health*, 16(3), 244–262. <https://doi.org/10.1002/pmh.1537>
3. **Petrović, M. & Žeželj, I.** (2022). Both a bioweapon and a hoax: the curious case of contradictory conspiracy theories about COVID-19. *Thinking & Reasoning*, 29(4), 456-487. <https://doi.org/10.1080/13546783.2022.2088618>
4. **Živanović, M.**, Bjekić, J., Konstantinović, U., & Filipović, S. R. (2022). Effects of online parietal transcranial electric stimulation on associative memory: a direct comparison between tDCS, theta tACS, and theta-oscillatory tDCS. *Scientific Reports*, 12(1). <https://doi.org/10.1038/s41598-022-18376-5>
5. Van, L. F., ..., Jaksic, I. M., ..., **Žeželj, I.** (2022). Disgust sensitivity relates to attitudes toward gay men and lesbian women across 31 nations. *Group Processes & Intergroup Relations*, 26(3), 629–651. <https://doi.org/10.1177/13684302211067151>
6. Bjekić, J., Paunović, D., **Živanović, M.**, Stanković, M., Griskova-Bulanova, I., & Filipović, S. R. (2022). Determining the individual theta frequency for associative

- memory targeted personalized transcranial brain stimulation. *Journal of Personalized Medicine*, 12(9), 1367–1367. <https://doi.org/10.3390/jpm12091367>
7. **Vukčević Marković, M., & Živanović, M.** (2022). Coping with secondary traumatic stress. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 19(19), 12881–12881. <https://doi.org/10.3390/ijerph191912881>
  8. **Knežević, G., Savić, D. A., Vermetten, E., & Vidaković, I.** (2022). From war-related trauma exposure to PTSD and depression: A personality perspective. *Journal of Research in Personality*, 96, 104169–104169. <https://doi.org/10.1016/j.jrp.2021.104169>
  9. Kerry, N., Al-Shawaf, L., Barbato, M., Batres, C., Blake, K. R., Cha, Y., Chauvin, G. V., Clifton, J. D. W., Fernandez, A. M., Galbarczyk, A., Ghossainy, M. E., Jang, D., Jasienska, G., Karasawa, M., Laustsen, L., Loria, R., Luberti, F., Moran, J., **Pavlović, Z., Žeželj, I.**, et al. (2022). Experimental and cross-cultural evidence that parenthood and parental care motives increase social conservatism. *Proceedings of the Royal Society B: Biological Sciences*, 289(1982). <https://doi.org/10.1098/rspb.2022.0978>
  10. **Lazić, A., & Žeželj, I.** (2022). Negativity in online news coverage of vaccination rates in Serbia: a content analysis. *Psychology & Health*, 39(7), 895–913. <https://doi.org/10.1080/08870446.2022.2121962>
  11. Todosijević, B., **Pavlović, Z.**, & Komar, O. (2022). Measuring populist ideology: anti-elite orientation and government status. *Quality and Quantity*, 56(3), 1611–1629. <https://doi.org/10.1007/s11135-021-01197-5>
  12. **Knežević, G., Lazarević, Lj. B., Mededović, J., Petrović, B., & Stankov, L.** (2022). The relationship between closed-mindedness and militant extremism in a post-conflict society. *Aggressive Behavior*, 48(2), 253–263. <https://doi.org/10.1002/ab.22017>

Рад у истакнутом међународном часопису (M22):

1. Roskam, I., Gallée, L., Aguiar, J., Akgun, E., Arena, A., Arikan, G., Aunola, K., Bader, M., Barham, E. J., Besson, E., Beyers, W., Boujut, E., Brianda, M. E., Brytek-Matera, A., Carbonneau, N., César, F., Chen, B.-B., Dorard, G., dos Santos Elias, L. C., et al. (incl. **Knežević, G. & Lazarević, Lj.**). (2022). Gender Equality and Maternal Burnout: A 40-Country Study. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 53(2), 157–178. <https://doi.org/10.1177/00220221211072813>
2. Lin, G.-X., Mikolajczak, M., Keller, H., Akgun, E., Arikan, G., Aunola, K., Barham, E., Besson, E., Blanchard, M. A., Boujut, E., Brianda, M. E., Brytek-Matera, A., César, F., Chen, B.-B., Dorard, G., dos Santos Elias, L. C., Dunsmuir, S., Egorova, N., Escobar, M. J., et al. (incl. **Lazarević, Lj.**). (2022). Parenting Culture(s): Ideal-Parent Beliefs Across 37 Countries. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 54(1), 4–24. <https://doi.org/10.1177/00220221221123043>
3. Stanković, M., **Živanović, M.**, Bjekić, J., & Filipović, S. R. (2022). Blinding in tDCS Studies: Correct End-of-Study Guess Does Not Moderate the Effects on Associative and

<https://doi.org/10.3390/brainsci12010058>

4. Keng, S. L., Stanton, M. V., Haskins, L. B., Almenara, C. A., Ickovics, J., Jones, A., ..., **Žeželj, I.**,... & Leander, N. P. (2022). COVID-19 stressors and health behaviors: A multilevel longitudinal study across 86 countries. *Preventive Medicine Reports*, 27, 101764–101764. <https://doi.org/10.1016/j.pmedr.2022.101764>
5. Resta, E., Mula, S., Baldner, C., Di Santo, D., Agostini, M., Bélanger, J. J., Gützkow, B., Kreienkamp, J., Abakoumkin, G., Khaiyom, J. H. A., Ahmed, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., Kida, E. B., Bernardo, A. B. I., Buttrick, N. R., et al. (incl. **Žeželj, I.**). (2022). ‘We are all in the same boat’: How societal discontent affects intention to help during the COVID -19 pandemic. *Journal of Community & Applied Social Psychology*, 32(2), 332–347. <https://doi.org/10.1002/casp.2572>
6. **Knežević, G., Lazarević, Lj. B., & Zorić, A.** (2022). The meaning of momentary psychotic-like experiences in a non-clinical sample: A personality perspective. *PloS One*, 17(4), e0267054–e0267054. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0267054>
7. Bjekić, J., **Živanović, M.**, Paunović, D., Vulić, K., Konstantinović, U., & Filipović, S. (2022). Personalized Frequency Modulated Transcranial Electrical Stimulation for Associative Memory Enhancement. *Brain Sciences*, 12(4), 472–472. <https://doi.org/10.3390/brainsci12040472>
8. Marić, N. P., Mihić, Lj., **Lazarević, Lj. B., & Knežević, G.** (2022). Probable depression and anxiety in seven European countries during the COVID-19: Probable overestimation of the problem due to sampling method. *Journal of Affective Disorders*, 311, 554–555. <https://doi.org/10.1016/j.jad.2022.05.119>

Рад у међународном часопису (M23):

1. Damnjanović, K., & **Žeželj, I.** (2022). Concern with COVID-19 pandemic threat and attitudes towards immigrants: The mediating effect of the desire for tightness. *Current Research in Ecological and Social Psychology*, 3, 100028–100028. <https://doi.org/10.1016/j.cresp.2021.100028>
2. Stanković, S., **Lazarević, Lj. B., & Knežević, G.** (2022). The Role of Personality, Conspiracy Mentality, REBT Irrational Beliefs, and Adult Attachment in COVID-19 Related Health Behaviors. *Studia Psychologica*, 64(1), 26–44. <https://doi.org/10.31577/sp.2022.01.837>
3. **Pavlović, Z., & Stepanović Ilić, I.** (2022). Basic values as predictors of leisure-time activities among adolescents. *Primenjena Psihologija*, 15(1), 85–117. <https://doi.org/10.19090/pp.v15i1.2349>
4. Mijatović, N., Šljivić, J., Tošić, N., Conić, L., **Petrović, M., & Žeželj, I.** (2022). Big Suppla: Challenging the Common View of the Supplements and Herbs Industry Affects

- the Willingness to Try and Recommend Their Products. *Studia Psychologica*, 64(1), 91–103. <https://doi.org/10.31577/sp.2022.01.841>
5. Storz, N., Bilali, R., Martinovic, B., Maloku, E., Rosler, N., & **Žeželj, I. L.** (2022). Collective victimhood and support for joint political decision-making in conflict regions: The role of shared territorial ownership perceptions. *European Journal of Social Psychology*, 52(3), 472–486. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2831>
  6. Röseler, L., Weber, L., Helgerth, K., Stich, E., Günther, M., Tegethoff, P., Wagner, F., Antunovic, M., Barrera-Lemarchand, F., Halali, E., Ioannidis, K., Genschow, O., Milstein, N., Molden, D., Papenmeier, F., **Pavlović, Z.**, Rinn, R., Schreiter, M. L., Zimdahl, M. F., et al. (2022). The Open Anchoring Quest Dataset: Anchored Estimates from 96 Studies on Anchoring Effects. *Journal of Open Psychology Data*, 10(1), 16–16. <https://doi.org/10.5334/jopd.67>
  7. Baucal, A., & **Lazić, A.** (2022). Selfish genes or selfish memes: The effect of genetic relatedness versus value similarity on altruism. *Psihologija*, 55(4), 379–395. <https://doi.org/10.2298/PSI211107009B>
  8. Vidić, J., Stanković, B., & **Džamonja Ignjatović, T.** (2022). Iskustva medicinske tranzicije transrodnih osoba u Srbiji: Od afirmacije identiteta do institucionalnog nasilja. *Sociologija*, 64(3), 401–427. <https://doi.org/10.2298/SOC2203401V>
  9. **Kušić, M.** (2022). Apofenija kao divergentno mišljenje: funkcija apofenije u kreativnosti. *Sineza*, 3(3), 75–106. <https://doi.org/10.7251/SIN2203005K>
  10. **Pavlović, Z.** (2022). Zašto nam je toliko teško da se složimo ili o jahačima slonova i devedesetoprocenatnim šimpanzama - Džonatan Hajt: Psihologija morala - O pravičnom umu ili mogu li politika i religija podeliti dobre ljude. *Psihološka Istraživanja*, 25(2), 225–228. <https://doi.org/10.5937/PSISTRA25-41671>
  11. **Džamonja-Ignjatović, T.**, Simonović, A., & Popović, D. (2022). The COVID-19 Pandemic and Mental Health of Healthcare Workers in Serbia. *Psihološka Istraživanja*, 25(2), 109–132. <https://doi.org/10.5937/PSISTRA25-39792>
  12. **Žeželj, I. L.**, & **Lazarević, Lj. B.** (2022). Psychological Roots of Questionable Health Practices. *Studia Psychologica*, 64(1), 3–7.

Рад у часопису међународног значаја верификован посебним одлукама (M24):

1. **Pavlović, Z.** (2022). Lifecycle, generational, and period effects on emancipative values in Serbia. *Stanovništvo*, 60(2), 29–48. <https://doi.org/10.2298/STNV2202029P>
2. **Pavlović, Z.** (2022). „Драга патолошка лажовчино ...” – представа о политичком „другом” у Србији током пандемија Ковида 19. *Годишњак за друштвену историју*, XXIX(3), 139–164.

Монографија националног значаја (M42):

1. Marić, N., Lazarević, Lj., Knežević, G., Mihić, L., Pejović-Milovančević, M., Terzić-Šupić, Z., Tošković, O., Vuković, O., & Todorović, J. (2022). *Psihijatrijski poremećaji, distres i pandemija Covid-19 u Srbiji - rezultati na nacionalno reprezentativnom uzorku*. Beograd : Institut za mentalno zdravlje.

Поглавље у књизи М42 или рад у тематском зборнику националног значаја (М45):

1. Pantić, D., Pavlović, Z., Todosijević, B., & Bašić, G. (2022). Kratka istorija Centra za politikološka istraživanja i javno mnjenje: prvih šezdeset godina. *Institut Društvenih Nauka - Od Crkvene Akademije Do Institucije Od Nacionalnog Značaja*. Institut društvenih nauka.

Није категорисано:

1. Pavlović, T., Azevedo, F., De, K., Riaño-Moreno, J. C., Maglić, M., Gkinopoulos, T., Donnelly-Kehoe, P. A., Payán-Gómez, C., Huang, G., Kantorowicz, J., Birtel, M. D., Borau, S., Buchel, O., de Carvalho, C. F., Celadin, T., Cerami, C., Chalise, H. N., Cheng, X., Cian, L., et al. (incl. **Pavlovic, Z.**). (2022). Predicting attitudinal and behavioral responses to COVID-19 pandemic using machine learning. *PNAS Nexus*, 1(3), 1–15. <https://doi.org/10.1093/pnasnexus/pgac093>
2. Radanović, A., Kostić, M., Pejović-Milovančević, M., Tošković, O., Videnović, M., Mitković-Vončina, M., Radosavljev-Kirćanski, J., Mandić-Maravić, V., & Lazarević, Lj. B. (2022). Nonsuicidal Self-Injury (NSSI) in Serbia: Nationally representative sample study. *Psychiatry Research Communications*, 2(3), 100051–100051. <https://doi.org/10.1016/j.psychom.2022.100051>

Библиографија сарадника ЛИРА Центра изузетних вредности у 2023. години

Монографска студија/поглавље у монографији међународног значаја (М14):

1. Vraga, E. K., Ecker, U. K. H., Žeželj, I., Lazić, A., & Azlan, A. A. (2023). To Debunk or Not to Debunk? Correcting (Mis)Information. *Managing Infodemics in the 21st Century* (pp. 85-98). Cham: Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-031-27789-4_7
2. Džamonja Ignjatović, T., Čalovska Hercog, N., Stanković, B., & Tomanović, S. (2023). Sociocultural Traumatization and Resilience in Serbia: Family Legacies at the Turn of the Millennium. *Sociocultural Trauma and Well-Being in Eastern European Family Therapy* (pp. 75-88). Cham: Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-031-29995-7_6

3. **Ivanović, J.** (2023). Group Heroes. S. Allison Et Al. (eds.), *Encyclopedia of Heroism Studie* (pp. 741-748). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-031-17125-3_87-1
4. Stanojević, D., Todosijević, B., **Pavlović, Z.**, Deželan, T., Bacalso, C., & Lodeserto, A. (2023). Political participation of young Europeans: the role of liberal values and democratic context. *Youth Political Participation* (pp. 121-144). Council of Europe and European Commission.

Рад у међународном часопису изузетних вредности (M21a):

1. Ruggeri, K., Stock, F., Haslam, S. A., Capraro, V., Boggio, P., Ellemers, N., Cichocka, A., Douglas, K. M., Rand, D. G., van der Linden, S., Cikara, M., Finkel, E. J., Druckman, J. N., Wohl, M. J. A., Petty, R. E., Tucker, J. A., Shariff, A., Gelfand, M., Packer, D., et al. (incl. **Petrović, M.**). (2023). A synthesis of evidence for policy from behavioural science during COVID-19. *Nature*, 625(7993), 134-147. <https://doi.org/10.1038/s41586-023-06840-9>
2. Krys, K., Haas, B. W., Igou, E. R., Kosiarczyk, A., Kocimska-Bortnowska, A., Kwiatkowska, A., Lun, V. M.-C., Maricchiolo, F., Park, J., Poláčeková Šolcová, I., Sirlopu, D., Uchida, Y., Vauclair, C.-M., Vignoles, V. L., Zelenski, J. M., Adamović, M., Akotia, C., Albert, I., Appoh, L., et al. (incl. **Pavlovic, Z.**). (2023). Introduction to a Culturally Sensitive Measure of Well-Being: Combining Life Satisfaction and Interdependent Happiness Across 49 Different Cultures. *Journal of Happiness Studies*, 24(2), 607–627. <https://doi.org/10.1007/s10902-022-00588-1>
3. Yik, M., Mues, C., Sze, I. N. L., Kuppens, P., Tuerlinckx, F., De Roover, K., Kwok, F. H. C., Schwartz, S. H., Abu-Hilal, M., Adebayo, D. F., Aguilar, P., Al-Bahrani, M., Anderson, M. H., Andrade, L., Bratko, D., Bushina, E., Choi, J. W., Cieciuch, J., Dru, V., et al. (incl. **Knežević, G. & Lazarević, Lj.**). (2023). On the relationship between valence and arousal in samples across the globe. *Emotion*, 23(2), 332–344. <https://doi.org/10.1037/emo0001095>
4. Olsson, M. I., ..., Branković, M., ..., Jakšić, I. M., ..., (incl. **Žeželj, I.**), (2023). Gender Gap in Parental Leave Intentions: Evidence from 37 Countries. *Political Psychology*, 44(6), 1163–1192. <https://doi.org/10.1111/pops.12880>
5. **Lazić, A., Petrović, M., Branković, M., & Žeželj, I.** (2023). Quick natural cure-alls: Portrayal of traditional, complementary, and alternative medicine in Serbian online media. *Collabra: Psychology*, 9(1). <https://doi.org/10.1525/collabra.82189>
6. Facciani, M., **Lazić, A.**, Viggiano, G., & McKay, T. (2023). Political network composition predicts vaccination attitudes. *Social Science & Medicine*, 328, 116004–116004. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2023.116004>

7. Baucal, A., Jošić, S., Stepanović Ilić, I., Videnović, M., **Ivanović, J.**, & Krstić, K. (2023). What makes peer collaborative problem solving productive or unproductive: A qualitative systematic review. *Educational Research Review*, n/a, 100567–100567. <https://doi.org/10.1016/j.edurev.2023.100567>
8. Abakoumkin, G., ..., , Damjanovic, K., ..., , Jovanovic, V. S., ..., , **Žeželj, I.** (2023). Conceptual replication and extension of health behavior theories' predictions in the context of COVID-19: Evidence across countries and over time. *Social and Personality Psychology Compass*, 18(2). <https://doi.org/10.1111/spc3.12909>

Рад у врхунском међународном часопису (M21):

1. Enea, V., Eisenbeck, N., Carreno, D. F., Douglas, K. M., Sutton, R. M., Agostini, M., Belanger, J. J., Gutzkow, B., Kreienkamp, J., Abakoumkin, G., Khaiyom, J. H. A., Ahmedi, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., Kida, E. B., Bernardo, A. B., et al. (incl. **Žeželj, I.**). (2023). Intentions to be Vaccinated Against COVID-19: The Role of Prosociality and Conspiracy Beliefs across 20 Countries. *Health Communication*, 38(8), 1530–1539. <https://doi.org/10.1080/10410236.2021.2018179>
2. **Vukčević Marković, M.**, Bobić, A., & **Živanović, M.** (2023). The effects of traumatic experiences during transit and pushback on the mental health of refugees, asylum seekers, and migrants. *European Journal of Psychotraumatology*, 14(1). <https://doi.org/10.1080/20008066.2022.2163064>
3. **Lazarević, Lj.**, **Knežević, G.**, **Purić, D.**, Teovanović, P., **Petrović, M.**, **Ninković, M.**, **Živanović, M.**, **Stanković, S.**, Branković, M., **Lukić, P.**, **Opačić, G.**, & **Žeželj, I.** (2023). Tracking variations in daily questionable health behaviors and their psychological roots: a preregistered experience sampling study. *Scientific Reports*, 13(1). <https://doi.org/10.1038/s41598-023-41243-w>
4. Ristic, I., **Knežević, G.**, Ignjatović-Ristic, D. I., Miljevic, C. D., Jerotic, S., & Maric, N. P. (2023). Do people diagnosed with psychosis spectrum disorders share the same personality space as the general population? Big Five complemented by the proneness to psychotic-like experiences/behaviors. *Journal of Personality*, 91(6), 1381-1394. <https://doi.org/10.1111/jopy.12814>
5. Bjekić, J., **Manojlović, M.**, & Filipović, S. (2023). Transcranial Electrical Stimulation for Associative Memory Enhancement: State-of-the-Art from Basic to Clinical Research. *Life*, 13(5), 1125–1125. <https://doi.org/10.3390/life13051125>
6. Roskam, I., Aguiar, J., Akgun, E., Arena, A. F., Arikan, G., Aunola, K., Besson, E., Beyers, W., Boujut, E., Brianda, M. E., Brytek-Matera, A., Budak, A. M., Carbonneau, N., César, F., Chen, B.-B., Dorard, G., dos Santos Elias, L. C., Dunsmuir, S., Egorova, N., et al. (incl. **Knežević, G.** & **Lazarević, Lj.**). (2023). Three reasons why parental burnout is more prevalent in individualistic countries: a mediation study in 36 countries.

Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology, 59(4), 681-694.
<https://doi.org/10.1007/s00127-023-02487-z>

7. Griškova-Bulanova, I., **Živanović, M.**, Voicikas, A., Pipinis, E., Jurkuvenas, V., & Bjekić, J. (2023). Responses at individual gamma frequencies are related to the processing speed but not the inhibitory control. *Journal of Personalized Medicine*, 13(1), 26–26. <https://doi.org/10.3390/jpm13010026>
8. Buchanan, E. M., Lewis, S. C., Paris, B., Forscher, P. S., Pavlacic, J. M., Beshears, J. E., Drexler, S. M., Gourdon-Kanhukamwe, A., Mallik, P. R., Silan, M. A. A., Miller, J. K., IJzerman, H., Moshontz, H., Beaudry, J. L., Suchow, J. W., Chartier, C. R., Coles, N. A., Sharifian, M., Todsén, A. L., et al. (incl. **Lazarević, Lj.**). (2023). The Psychological Science Accelerator's COVID-19 rapid-response dataset. *Scientific Data*, 10(1). <https://doi.org/10.1038/s41597-022-01811-7>
9. Većkalov, B., Gligorić, V., & **Petrović, M. B.** (2023). No evidence that priming analytic thinking reduces belief in conspiracy theories: A Registered Report of high-powered direct replications of Study 2 and Study 4 from Swami, Voracek, Stieger, Tran, and Furnham (2014). *Journal of Experimental Social Psychology*, 110, 104549–104549. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2023.104549>
10. Damnjanović, K., Ilić, S., **Kušić, M.**, Lazić, M., & Popović, D. (2023). Psychological Factors of Vaccination Intent among Healthcare Providers, Parents, and Laypeople. *Vaccines*, 11(12), 1816–1816. <https://doi.org/10.3390/vaccines11121816>
11. **Knežević, G.**, **Lazarević, Lj. B.**, Mihić, L., Pejović-Milovančević, M., Terzić, Z., Tošković, O., Vuković, O., Todorović, J., & Marić, N. P. (2023). The anatomy of COVID-19-related conspiracy beliefs: Exploring their nomological network on a nationally representative sample. *British Journal of Clinical Psychology*, 62(3), 642–662. <https://doi.org/10.1111/bjc.12431>
12. Mihić, L., **Knežević, G.**, **Lazarević, Lj. B.**, & Marić, N. P. (2023). Screening for depression in the Serbian general population sample: an alternative to the traditional patient health questionnaire-9 cut-off score. *Journal of Public Health*, 46(1). <https://doi.org/10.1093/pubmed/fdad204>
13. Azevedo, F., Pavlović, T., Rêgo, G. G., Ay, F. C., Gjoneska, B., Etienne, T. W., Ross, R. M., Schönegger, P., Riaño-Moreno, J. C., Cichocka, A., Capraro, V., Cian, L., Longoni, C., Chan, H. F., Van Bavel, J. J., Sjøstad, H., Nezlek, J. B., Alfano, M., Gelfand, M. J., et al. (incl. **Pavlović, Z.**). (2023). Social and moral psychology of COVID-19 across 69 countries. *Scientific Data*, 10(1). <https://doi.org/10.1038/s41597-023-02080-8>

Рад у истакнутом међународном часопису (M22):

1. **Žeželj, I.**, **Petrović, M.**, Ivanović, A., & Kurčubić, P. (2023). I trust my immunity more than your vaccines: “Appeal to nature” bias strongly predicts questionable health

- behaviors in the COVID-19 pandemic. *PLoS ONE*, 18(2), e0279122–e0279122. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0279122>
2. Krys, K., Yeung, J. C., Haas, B. W., van Osch, Y., Kosiarczyk, A., Kocimska-Zych, A., Torres, C., Selim, H. A., Zelenski, J. M., Bond, M. H., Park, J., Lun, V. M.-C., Maricchiolo, F., Vauclair, C.-M., Poláčková Šolcová, I., Diaz, D. R. S., Xing, C., Vignoles, V. L., van Tilburg, W. A. P., et al. (incl. **Pavlović, Z.**) (2023). Family First: Evidence of Consistency and Variation in the Value of Family versus Personal Happiness across 49 Different Cultures. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 54(3), 323–339. <https://doi.org/10.1177/00220221221134711>
  3. Douglas, K. M., Sutton, R. M., Van Lissa, C. J., Stroebe, W., Kreienkamp, J., Agostini, M., Bélanger, J. J., Gützkow, B., Abakoumkin, G., Khaiyom, J. H. A., Ahmed, V., Akkas, H., Almenara, C. A., Atta, M., Bagci, S. C., Basel, S., Berisha Kida, E., Bernardo, A. B. I., Buttrick, N. R., et al. (incl. **Zezel, I.**). (2023). Identifying important individual- and country-level predictors of conspiracy theorizing: A machine learning analysis. *European Journal of Social Psychology*, 53(6), 1191-1203. <https://doi.org/10.1002/ejsp.2968>
  4. **Purić, D., Petrović, M., Živanović, M., Lukić, P., Zupan, Z., Branković, M., Ninković, M., Lazarević, Lj., Stanković, S., & Žeželj, I.** (2023). Development of a novel instrument for assessing intentional non-adherence to official medical recommendations (iNAR-12): a sequential mixed-methods study in Serbia. *BMJ Open*, 13(6), e069978–e069978. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2022-069978>
  5. Matias, M., Aguiar, J., Fontaine, A. M., Akgun, E., Arikian, G., Aunola, K., Barham, E., Beyers, W., Boujut, E., Brytek-Matera, A., Carbonneau, N., César, F., Chen, B.-B., Dorard, G., Dunsmuir, S., Egorova, N., Elias, L., Favez, N., Foran, H. M., et al. (incl. **Knežević, G. & Lazarević, Lj.**). (2023). Profiles of Parental Burnout Around the Globe: Similarities and Differences Across 36 Countries. *Cross-Cultural Research*, 57(5), 499-538. <https://doi.org/10.1177/10693971231174551>
  6. **Knežević, G., Lazarević, Lj., Purić, D., Zupan, Z., & Žeželj, I.** (2023). Prevalence of questionable health behaviours in Serbia and their psychological roots: protocol for a nationally representative survey. *BMJ Open*, 13(10), e075274–e075274. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2023-075274>
  7. Hadžijahmetović, N., **Opačić, G.**, Teovanović, P., & Kolenović-Đapo, J. (2023). The desirability bias in personality-related syllogistic reasoning. *Scandinavian Journal of Psychology*, 65(3), 394-402. <https://doi.org/10.1111/sjop.12984>

Рад у међународном часопису (M23):

1. Wagge, J. R., Hurst, M. A., Brandt, M. J., **Lazarević, Lj. B.**, Legate, N., & Grahe, J. E. (2023). Teaching Research in Principle and in Practice: What Do Psychology Instructors

- Think of Research Projects in Their Courses? *Psychology Learning & Teaching*, 22(1), 4–19. <https://doi.org/10.1177/14757257221101942>
2. **Manojlović, M., Gvozden, M., & Milojević, J.** (2023). Construction and validation of learning style assessment instrument SU-19. *Inovacije u Nastavi*, 36(1), 1–20. <https://doi.org/10.5937/inovacije2301001M>
  3. Sánchez-Rodríguez, Á., Vignoles, V. L., Bond, M. H., Adamovic, M., Akotia, C., Albert, I., Appoh, L., Baltin, A., Barrientos, P. E., Denoux, P., Dominguez-Espinosa, A., Esteves, C. S., Fülöp, M., Gamsakhurdia, V., Garðarsdóttir, R. B., Gavreliuc, A., Hanke-Boer, D., Haas, B. W., Igbokwe, D. O., et al. (incl. **Pavlović, Z.**). (2023). Self-construals predict personal life satisfaction with different strengths across societal contexts differing in national wealth and religious heritage. *Self and Identity*, 22(5), 689–712. <https://doi.org/10.1080/15298868.2023.2202413>
  4. **Simunović, V., & Žeželj, I. L.** (2023). Managing Self-Presentation: How Social Cues Shape Different Forms of Socially Desirable Responding. *Studia Psychologica*, 65(2), 103–119. <https://doi.org/10.31577/sp.2023.02.869>
  5. Sánchez-Rodríguez, Á., Uskul, A. K., Rodríguez-Bailón, R., Willis, G. B., Vignoles, V. L., Kryś, K., Adamovic, M., Akotia, C., Albert, I., Appoh, L., Baltin, A., Barrientos, P. E., Bond, M. H., Denoux, P., Domínguez-Espinosa, A., Esteves, C. S., Fülöp, M., Gamsakhurdia, V., Garðarsdóttir, R. B., et al. (incl. **Pavlović, Z.**). (2023). Unpackaging the link between economic inequality and self-construal. *Self and Identity*, 22(5), 713–739. <https://doi.org/10.1080/15298868.2023.2200032>
  6. **Pavlović, Z. M.** (2023). O mnogim identitetima velikog istraživača identiteta – biografija Henrija Tajfela. *Psihološka Istraživanja*, 26(1), 191–194. <https://doi.org/10.5937/PSISTRA26-44059>
  7. Nedeljković, B., Tucaković, L., & Dimoski, J. (2023). The time perspectives of the dark tetrad in males and females: Preliminary findings of sex differences in sadism. *Československá psychologie*, 67(3-4), 179-191.
  8. **Pavlović, Z., & Vesić Pavlović, T.** (2023). The development and preliminary validation of the Serbian value lexicon – An archival approach to value measurement. *Primenjena Psihologija*, 16(3), 403–434. <https://doi.org/10.19090/pp.v16i3.2465>

Рад у часопису међународног значаја верификован посебним одлукама (M24):

1. Todosijević, B., & **Pavlović, Z.** (2023). On improbable carrots: Serbian citizens between Kosovo* and the elusive EU membership. *Političke Perspektive / Political Perspectives Časopis Za Istraživanje Politike*, 13(2), 7–31. <https://doi.org/10.20901/pp.13.2.01>

Истакнута монографија националног значаја (M41):

1. **Živanović, M., & Bjekić, J. (2023).** *Transkranijalna električna stimulacija u kognitivnim neuronaukama*. Beograd : Institut za psihologiju.

Монографија националног значаја (M42):

1. **Lazarević, Lj. B. (2023).** *Psihologija individualnih razlika – Ambulatorno procenjivanje kao pristup u merenju*. Institut za psihologiju, Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu.
2. **Mihailović, S., Pavlović, Z. M., Orlović, S., Slavujević, Z. Đ., Atlagić, S., Lukač, J., & Jovanović, M. (2023).** *Od partijskog monizma do partijskog pluralizma i natrag - Srbija 1990-2020*. Beograd : Demostat.

Поглавље у књизи M42 или рад у тематском зборнику националног значаја (M45):

1. **Ninković, M., Žeželj, I., Turjačanin, V., & Dušanić, S. (2023).** Delegitimizacija etničkog identiteta: ideološki i metaidentitetski prediktori. *Društvene Identifikacije I Međugrupne Pristrasnosti Mladih* (pp. 68-79). Primaprom, Banjaluka.
2. **Ivanović, J., Spasojević, N., & Matijević, A. (2023).** Етнонационалистички наративи у историјским делима српских, хрватских и бошњачких академика. *Перспективе политичких наука у савременом друштву* (pp. 419-443). Institut za političke studije, Beograd.

Библиографија сарадника ЛИРА Центра изузетних вредности у 2024. години

Монографска студија/поглавље у монографији међународног значаја (M14):

1. **Branković, M. & Ninković, M. (2024).** Impact of Political Instability and Wars on Mental Health of People in European Countries: Lessons from the War in the Balkans. In A. Bonner (Ed.). *Social Determinants of Health in Europe: Direct and Indirect Consequences of War*, Bristol University Press.
2. **Petrović, M. (2024).** Duplo mišljenje. In K. Damjanović (Ed.), *Zbirka kognitivnih pristrasnosti i pogrešaka* (pp. 520–532). Heliks.
3. **Kušić, M. (2024).** Gambler's fallacy. In Damjanović, K. (Ed.) *Collection of cognitive biases and fallacies* (pp. 212-241). Heliks.
4. **Markovikj, M., Serafimovska, E., Plavšić, M., Petrović, N., & Janićijević, N. (2024).**

Psychology in the Former Yugoslavia: Bosnia and Herzegovina, Croatia, Macedonia, Montenegro, Serbia, and Slovenia. In Bullock, M., Stevens, M., Wedding, D., & Clinton, A. (Eds) *The Handbook of International Psychology* (pp. 403-409). Routledge.

Рад у међународном часопису изузетних вредности (M21a):

1. Schindler, S., Schuster, C., Olsson, M. I., Froehlich, L., Hübner, A. K., Block, K., ... **Žeželj, I.** & Martiny, S. E. (2024, online first). Policy as normative influence? On the relationship between parental leave policy and social norms in gender division of childcare across 48 countries. *British Journal of Social Psychology*. <https://doi.org/10.1111/bjso.12806>
2. Abakoumkin, G., Tseliou, E., McCabe, K. O., Lemay, E. P., Stroebe, W., Agostini, M., ... **Žeželj, I.** & Leander, N. P. (2024). Conceptual replication and extension of health behavior theories' predictions in the context of COVID-19: Evidence across countries and over time. *Social and Personality Psychology Compass*, 18(2). <https://doi.org/10.1111/spc3.12909>
3. **Lukić, P., & Žeželj, I.** (2024). Delineating between scientism and science enthusiasm: Challenges in measuring scientism and the development of novel scale. *Public Understanding of Science*, 33(5), 568-586. <https://doi.org/10.1177/09636625231217900>
4. Krys, K., Kostoula, O., van Tilburg, W. A., Mosca, O., Lee, J. H., Maricchiolo, F., ... **Pavlović, Z.** & Uchida, Y. (2024, online first). Happiness maximization is a WEIRD way of living. *Perspectives on Psychological Science*, 17456916231208367. <https://doi.org/10.1177/17456916231208367>
5. Li, L. M. W., Lun, V. M. C., Bond, M. H., Yeung, J. C., Igou, E. R., Haas, B. W., ... **Pavlović, Z.** & Krys, K. (2024). The role of cultural heterogeneity in strengthening the link between family relationships and life satisfaction in 50 societies. *Journal of Happiness Studies*, 25(6), 25-76. <https://doi.org/10.1007/s10902-024-00768-1>
6. Eastwick, P. W., Sparks, J., Finkel, E. J., Meza, E. M., Adamkovič, M., Adu, P., ... **Pavlović, Z.** & Coles, N. A. (2024). A worldwide test of the predictive validity of ideal partner preference matching. *Journal of Personality and Social Psychology*. 128(1), 123–146. <https://doi.org/10.1037/pspp0000524>
7. Ruggeri, K., Stock, F., Haslam, S. A., Capraro, V., Boggio, P., Ellemers, N., ... **Petrović, M. B.** & Willer, R. (2024). A synthesis of evidence for policy from behavioural science during COVID-19. *Nature*, 625(7993), 134-147. <https://doi.org/10.1038/s41586-023-06840-9>
8. Sulpizio, S., Günther, F., Badan, L., Basclain, B., Brysbaert, M., Chan, Y. L., ... **Manojlović, M.** & Marelli, M. (2024). Taboo language across the globe: A multi-lab study. *Behavior Research Methods*, 56(4), 3794-3813. <https://doi.org/10.3758/s13428-024-02376-6>

Рад у врхунском међународном часопису (M21):

1. Fisher, A. N., Ryan, M. K., Liao, Y.-H., Mikołajczak, G., Riedijk, L., Leander, N. P., Abakoumkin, G., Abdul Khaiyom, J. H., Ahmedi, V., Agostini, M., Atta, M., Bagci, S. C., J. Bélanger, J., Berisha Kida, E., B. I. Bernardo, A., Chobthamkit, P., Choi, H.-S., Cristea, M., Damnjanovic, K., et al. (incl. **Žeželj, I.**). (2024). The Precarity of Progress: Implications of a Shifting Gendered Division of Labor for Relationships and Well-Being as a Function of Country-Level Gender Equality. *Sex Roles*, 90(5), 642–658. <https://doi.org/10.1007/s11199-024-01453-6>
2. Mihić, L., **Knežević, G., Lazarević, L. B., & Marić, N. P.** (2024). Screening for depression in the Serbian general population sample: an alternative to the traditional patient health questionnaire-9 cut-off score. *Journal of Public Health*, 46(1), e15-e22. <https://doi.org/10.1093/pubmed/fdad204>
3. Roskam, I., Aguiar, J., Akgun, E., Arena, A. F., Arian, G., Aunola, K., ... **Lazarević L. & Mikolajczak, M.** (2024). Three reasons why parental burnout is more prevalent in individualistic countries: a mediation study in 36 countries. *Social Psychiatry and Psychiatric Epidemiology*, 59(4), 681-694. <https://doi.org/10.1007/s00127-023-02487-z>
4. Većkalov, B., Gligorić, V., & **Petrović, M. B.** (2024, online first). No evidence that priming analytic thinking reduces belief in conspiracy theories: A Registered Report of high-powered direct replications of Study 2 and Study 4 from Swami, Voracek, Stieger, Tran, and Furnham (2014). *Journal of Experimental Social Psychology*, 110, 104549. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2023.104549>

Рад у истакнутом међународном часопису (M22):

1. **Ninković, M., Ilić, S., & Damnjanović, K.** (2024). Women's trust in the healthcare system in Serbia: Validation of the Women's Trust and Confidence in Healthcare System scale. *Women's Health*, 20. <https://doi.org/10.1177/17455057241249864>
2. **Lazić, A., & Žeželj, I.** (2024). Negativity in online news coverage of vaccination rates in Serbia: A content analysis. *Psychology & health*, 39(7), 895-913. <https://doi.org/10.1080/08870446.2022.2121962>
3. **Ivanović, J., Stanković, B., & Žeželj, I.** (2024, online first). When Our History Meets Their History: Strategies Young People in Serbia Use to Coordinate Conflicting Group Narratives. *European Journal of Social Psychology*. <https://doi.org/10.1002/ejsp.3119>
4. **Teovanović, P., Purić, D., Živanović, M., Lukić, P., Branković, M., Stanković, S., ... & Žeželj, I.** (2024). The role of cognitive biases in shaping irrational beliefs: a multi-study investigation. *Thinking & Reasoning*, 1-44. <https://doi.org/10.1080/13546783.2024.2421367>

5. **Knežević, G., Petrović, M. B., Ninković, M., Zupan, Z., Lukić, P., Purić, D., ... & Žeželj, I.** (2024). Lifetime prevalence of questionable health behaviors and their psychological roots: A preregistered nationally representative survey. *PloS one*, 19(11), e0313173. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0313173>
6. **Petrović, M. B., & Žeželj, I.** (2024). Exploring the Mechanisms that Allow Incompatible Beliefs to Coexist in the Cognitive System. *Psychological Reports*, 00332941241280870. <https://doi.org/10.1177/00332941241280870>
7. Ristić, I., **Knežević, G.**, Ristić, D. I., Miljević, Č., Jerotić, S., & Marić, N. P. (2024). Personality correlates of certain clinical characteristics of patients with psychotic disorders: Big Five plus disintegration. *Zeitschrift für Psychologie*, 232(4), 245–254. <https://doi.org/10.1027/2151-2604/a000577>
8. Thölking, T., **Knežević, G., Lazarević, L. B., & Bošnjak, M.** (2024, online first). Internal Consistency of the DELTA Scale Assessing Psychotic-Like Experiences. *Zeitschrift für Psychologie*. <https://doi.org/10.1027/2151-2604/a000581>
9. **Knežević, G., Kušić, M., Lukic, P., Lazarević, L. B., & Keller, J.** (2024, online first). Can the “shotgun wedding” of openness and psychoticism be justified based on apophenia as the disposition to commit false-positive errors?. *Zeitschrift für Psychologie*. <https://doi.org/10.1027/2151-2604/a000580>
10. **Lazarević, L. B.**, Pfattheicher, S., Krstić, K., Šcigala, K. A., & **Knežević, G.** (2024, online first). The HEXACO–Disintegration (HEXACOD) Personality Model in Early and Late Adolescence. *Zeitschrift für Psychologie*. <https://doi.org/10.1027/2151-2604/a000579>
11. **Knežević, G., Lazarević, L. B., & Scherhag, J.** (2024). Redefining Personality Structure Emerging Evidence for the Inclusion of Disintegration/ Psychoticism in Contemporary Trait Taxonomies. *Zeitschrift für Psychologie*, 232(4), 221–223.
12. Hadžiahmetović, N., **Opačić, G.**, Teovanović, P., & Kolenović-Đapo, J. (2024). The desirability bias in personality-related syllogistic reasoning. *Scandinavian Journal of Psychology*, 65(3), 394–402. <https://doi.org/10.1111/sjop.12984>
13. Bjekić, J., **Živanović, M.**, Stanković, M., Paunović, D., Konstantinović, U., & Filipović, S. R. (2024). The subjective experience of transcranial electrical stimulation: a within-subject comparison of tolerability and side effects between tDCS, tACS, and otDCS. *Frontiers in Human Neuroscience*, 18, 1468538. <https://doi.org/10.3389/fnhum.2024.1468538>
14. Stanković, B., **Lukić, P., Stojadinović, I., Bogdanović, J., & Vukčević Marković, M.** (2024). Introducing community-based mental health support in Serbia: A qualitative study on experiences and needs of long-term psychiatric users. *Cambridge Prisms: Global Mental Health*, 11, e81. <https://doi.org/10.1017/gmh.2024.81>

1. Jevtić, M., **Lukić, P.**, & Stanković, B. (2024). Lay historical narratives and ethnic identity: High school students about the NATO bombing of FR Yugoslavia. *Sociologija*, 66(1), 5–27. <https://doi.org/10.2298/SOC2401005J>
2. Đorđević, J., Pavlović, A., Mihajlović, G., Hinić, D., Vojvodić, J., **Živanović, M.**, & Pavlović, D. (2024). Assessing theory of mind abilities in schizophrenia and bipolar disorder: A psychometric study of the Faux Pas Recognition test in Serbian. *Psihologija*, 57(4), 373-391. <https://doi.org/10.2298/PSI220824006D>
3. **Kidžin, N.** (2024). Uticaj etničke bliskosti i socioekonomskog statusa migranata na empatiju domicilne populacije u Srbiji. *Sociološki Pregled*, 58(1), 113–134. <https://doi.org/10.5937/socpreg58-45375>
4. Zúñiga, C., Agostini, M., Louis, W. R., Lemay Jr, E. P., Bélanger, J. J., Gützkow, B., ... **Žeželj, I.** & Leander, N. P. (2024). Prosociality During COVID-19: Pathways Through Affect, Financial Stress, Well-being, and Collective Disempowerment across 39 Countries. *Universitas Psychologica*, 23, 1-19. <https://doi.org/10.11144/Javeriana.upsy23.pdcp>
5. Zulević, J., **Džamonja-Ignjatović, T.**, & Bogdanović, V. (2024). Eye movement desensitization and reprocessing and crisis support in response to mass shootings in Serbia. *Temida*, 27(3), 339-352. <https://doi.org/10.2298/TEM2403339Z>
6. Borović, L., & **Džamonja-Ignjatović, T.** (2024). Validacija skale percipiranog narcisoidnog roditeljstva. *Primenjena Psihologija*, 17(3), 361-384. <https://doi.org/10.19090/pp.v17i3.2516>
7. Mentus Kandić, P., Despotović, V., & **Džamonja Ignjatović, T.** (2024). Psychometric properties of the Attitudes of the Youth toward the Violence in Partnership Scale. *Primenjena Psihologija*, 17(2), 281-304. <https://doi.org/10.19090/pp.v17i2.2501>
8. Röseler, L., Kaiser, L., Doetsch, C., Klett, N., Seida, C., Schütz, A., ... **Pavlović, Z.** & Zhang, Y. (2024). The replication database: documenting the replicability of psychological science. *Journal of Open Psychology Data*, 12(8), 1-23. <https://doi.org/10.5334/jopd.101>
9. Milutinović, S., & **Simunović, V.** (2024). Dropout From the Primary Education System of Roma Children from Substandard Settlements in Serbia: The View of Pedagogical Assistants. *Center for Educational Policy Studies Journal*, 14(4), 103-122. <https://doi.org/10.26529/cepsj.1897>

Рад у часопису међународног значаја верификован посебним одлукама (M24):

1. Gazibara, T., Jovanovic, V., **Lukic, P.**, Stojkovic, V. J., Milic, M., Cvjetkovic, S., Dotlić, J., Maksimović, N., Sekulić, M., & Markovic, G. (2024). Factors associated with vaccine-related worry after COVID-19 vaccination: A study of triple vaccinated people

in Serbia. *Clinical Epidemiology and Global Health*, 26, 101542.
<https://doi.org/10.1016/j.cegh.2024.101542>

Поглавље у истакнутој монографији националног значаја (M44):

1. Mišić, K., Anđelić, S., Ilić, L., Osmani, D., **Manojlović, M.**, Filipović Đurđević, D. (2024). An open database of senses for Serbian polysemous nouns, verbs, and adjectives. U: Halupka-Rešetar, S., Martínez Ferreiro, S., Ilić, N. (Eds.), *Studies in language and mind* (pp.7-28). Univerzitet u Novom Sadu, Filozofski fakultet

ПРИЛОГ 4.

Центар у медијима

2020.

1. Маша Вукчевић Марковић је као саговорница учествовала у документарном филму *Пушбек и опасне игре* и говорила о резултатима истраживања о трауматском искуству које избеглице доживљавају током транзита.
2. *Радио Београд 2* је у емисији [Речено и прећутано](#) угостио Петра Лукића који је причао о веровању у теорије завере.
3. Драга Шапић је говорила о резултатима истраживања о радикализацији и насилном екстремизму код младих у оквиру конференције коју је спровела организација ПИН намењена доносиоцима одлука и широј јавности.
4. Драга Шапић је гостовала у вестима на *N1* телевизији где је говорила о психолошким ефектима пандемије COVID-19.
5. Портал [PsyPost](#) интервјуисао је Ирис Жежељ као кореспондирајућу ауторку [чланка](#) о психолошким корелатима упитних здравствених понашања у пандемији COVID-19 (Teovanović et al., 2020) који је представљен у секцији социјална и когнитивна психологија.
6. Маша Вукчевић Марковић промовисала је науку и приближавала је научна знања општој популацији кроз кампање и гостовања на *N1*, *Insajder TV*, у *Hemofarm* фондацији и другим платформама.

2021.

1. Часопис *Недељник* интервјуисао је Горана Кнежевића на теме утицаја пандемије на ментално здравље грађана Србије, теоретичара завере, националних карактера, стереотипа, конзервативизма, и екстремизма; у чланку под називом [Конзервативно и традиционално није записано у генетском коду нације.](#)

2. Милица Нинковић је гостовала у [подкасту Радио Галаксија](#), где је са аутором емисије разговарала о резултатима истраживања о поверењу жена у здравствени систем спроведеном у Србији током 2020. и 2021. године.
3. Маша Вукчевић Марковић је гостовала на [јутарњем програму Нова С телевизије](#) и говорила о прелиминарним резултатима прве епидемиолошке студије о менталном здрављу становништва у Србији.
4. Милица Нинковић учествовала је на трибини [На кафи са психологом](#) у организацији *Нетофарм фондације*, где је са осталим учесницима разговарала о предрасудама и стереотипима.
5. Марија Кушић је гостовала у емисији [РТС Лаб](#) и разговарала о апофенији – склоности да се уочавају повезаности тамо где их нема – и њеним различитим последицама.
6. Драга Шапић је гостовала у емисији [Маргине](#) на телевизији *Курир* где је говорила о терору среће и истраживањима о срећи као психолошком феномену.
7. Марија Петровић је гостовала у емисији [РТС Лаб](#) и разговарала са другим гостима о поверењу у науку.
8. Марија Петровић је одржала предавање „Више верујем свом природном имунитету него вакцини“ у циклусу „Ирационално и рационално“ у Музеју науке и технике у Београду.
9. Ирис Жежељ гостовала је у трибини подкаста *Радио Галаксија* под називом [Како истражујемо веровања у псеудонауку?](#).

2022.

1. Драга Шапић је гостовала у радио емисији Радио Београда под именом *Међу световима свет* где је говорила о ефектима миграција на психолошко стање људи.
2. Драга Шапић је за подкаст [Реагуј](#) говорила о секундарној трауматизацији и менталном здрављу избеглица у Србији.
3. Драга Шапић је гостовала у емисији *Експлозив* на *ТВ Прва* где је причала о

ефектима рата на психолошко стање људи.

4. Маша Вукчевић Марковић је дала интервју за новине [Блиц](#) о резултатима истраживања о менталном здрављу становништва у Србији и импликацијама за политике и праксу.
5. Јана Димоски коментарисала је резултате истраживања о менталном здрављу, изгарању, и секундарној трауматизацији активисткиња и активиста у Србији за портал [Машина](#).
6. Тамара Џамоња Игњатовић је јавно наступала у медијима на теме менталног здравља на *Nova S, NI*, у недељницима *Vreme, НИН* и другим платформама.
7. Јана Димоски је промовисала науку на трибинама у заједници кроз „PIN - Дане менталног здравља“ и разне трибинске догађаје.
8. Јана Димоски је промовисала науку у медијима, укључујући *PTC, NI, Политику* и друге платформе.
9. Милица Нинковић је учествовала на трибини „На кафи са психологом“ коју је организовала *Hemofarm* фондација.
10. Угледни часопис намењен популаризацији психологије као науке [Psychology Today](#) је објавио чланак о пројекту који се бави истраживањем мрачне стране склоности ка досађивању, у коме је од сарадника центра учествовала Љиљана Лазаревић. Угледни часопис [New York Times](#) такође је известио о овом пројекту.
11. Престижни часопис [Psychological Science](#) објавио је чланак о великом међународном пројекту који истражује психолошке реакције на пандемију вируса корона (*PSY Corona project*) у коме је од сарадника Центра учествовала Ирис Жежељ.
12. Емитована је епизода подкаста *Еурека* са насловом [Зашто верујемо надрилекарима?](#) у којој је гостовао Горан Кнежевић.
13. Ирис Жежељ гостовала је у емисији [PTC Лаб на Радио-телевизији Београд](#) где је са осталим гостима причала о псеудонауци.
14. Научни подкаст *Радио Галаксија* је у емисији [Психологија алтернативне медицине](#) угостио Ирис Жежељ и Данку Пурић које су са аутором емисије разговарале о пројекту *Reason4Health* и употреби традиционалне, комплементарне, и алтернативне медицине.
15. Дневни лист *Политика* је у чланку под називом [За неке су киропрактика и хомеопатија чаробни третмани](#) пренео резултате пројекта *Reason4Health* о

распрострањености неодговорног извештавања о учинковитости природних и традиционалних препарата и стратегијама које се користе да би промовисале ове врсте производа.

2023.

1. На *Радио Београду 1*, у оквиру емисије [Фамилиологија](#) гостовао је Јован Ивановић и разговарао на тему годишњица стрељања Ђака у Крагујевцу из социопсихолошке перспективе.
2. Јован Ивановић гостовао је у подкасту *Радио Галаксија* у епизоди [Психологија вршњачке сарадње](#) и причао о пројекту *PeerSolvers* који се бави унапређивањем колаборативног решавања проблема код младих.
3. Јана Димоски говорила је за дневне листове [Данас](#) и [Политика](#) о менталном здрављу старих у Србији.
4. Портал [Live Science](#) интервјуисао је Ирис Жежељ на тему ефикасности интервенција за смањење веровања у теорије завере.
5. Маша Вукчевић Марковић је гостовала у емисији [Дан уживо на N1](#) телевизији, представила Психолошке смернице за медијско извештавање након кризних ситуација и говорила о неопходности адекватног извештавања након кризе.
6. Маша Вукчевић Марковић је у јутарњем програму [телевизије RTS 1](#) говорила о распрострањености депресије, факторима ризика и заштитним факторима за процес опоравка.
7. Француски портал [20 minutes](#) интервјуисао је Ирис Жежељ на тему психолошких корена веровања у псеудонауку и теорије завере и улоге познатих личности у њиховом промовисању.
8. Маша Вукчевић Марковић је написала текст за недељник *Vreme* о резултатима истраживања који указују на неопходност мултисекторског одговора на проблеме са менталним здрављем становништва у Србији.
9. Драга Шапић је написала текст за дневне новине *Блиц* под називом *Да ли сте знали да и "страни плаћеници" и "домаћи издајници" имају психичке тешкоће?* где су приказани резултати истраживања о менталном здрављу активиста и активисткиња.
10. Маша Вукчевић Марковић је гостовала у емисији *Табу* на телевизији *Инсајдер* и у епизоди [Анксиозност, депресија, и превенција суицида](#) говорила о ризицима које

свакодневна изложеност неповољним друштвеним околностима носи за ментално здравље и психолошку добробит.

11. Маша Вукчевић Марковић је била саговорница за текст у [Политици](#) у вези са доступном подршком менталном здрављу људима у Србији.
12. Маша Вукчевић Марковић је гостовала на дневнику *RTS 1* и говорила о резултатима истраживања у вези са проблемима са менталним здрављем становништва у Србији, као и о друштвеним факторима који су повезани са проблемима са менталним здрављем.
13. Маша Вукчевић Марковић је гостовала на телевизији [NI](#) и говорила о резултатима истраживања о положају психолога запослених у оквиру примарне здравствене заштите у Србији.
14. Дневни лист *Данас* пренео је резултате пројекта у чланку под називом [Колико често се не придржавамо препорука лекара и користимо алтернативне методе лечења?](#).
15. Емитована је епизода емисије [Табу на телевизији Инсајдер](#) у коме је Петар Лукић причао о резултатима пројекта *Reason4Health*, поверењу у науку и псеудонауци.
16. Радио-телевизија *Војводине* је у [видео прилогу дневника](#) пренела резултате истраживања пројекта *Reason4Health* и о пројекту интервјуисала Данку Пурић.
17. Портал *Велике приче* објавио је текст у коме су пренесени резултати пројекта *Reason4Health* и у коме је интервјуисана руководитељка пројекта Ирис Жежељ под називом [Антибиотик, оземпик, па мало бенседин: Зашто не знамо да пијемо лекове?](#).
18. Радио-телевизија *Војводине* је у [видео-прилогу јутарњег програма](#) пренела резултате истраживања пројекта *Reason4Health* и о пројекту интервјуисала Данку Пурић.
19. Марија Кушић, Марија Петровић и Милица Нинковић су део коауторског и оснивачког тима подкаста [Психолошкиње](#), који из стручне перспективе покрива различите теме из области психологије, уз навођење и објашњавање емпиријских података. Циљ подкаста је да се научно психолошко знање подели и пренесе на начин који је разумљив широј популацији, али и да се критички разговара о науци и научном методу како би се проширило опште разумевање научног процеса. У сезони 2023-24. је објављено 36 епизода, а договорено је снимање и сезоне 2024-25.

1. Марија Петровић је гостовала у подкасту [Лукавство ума](#) и са ауторком подкаста, Андреом Јовановић разговарала о теоријама завере, њиховом пореклу и психолошкој функцији.
2. Маша Вукчевић Марковић је дала интервју за портал [Radar](#) у вези са потребом за научно утемељеним унапређењем бриге о менталном здрављу у Србији.
3. Јован Ивановић и Ирис Жежељ су по позиву написали ауторски чланак за популарни часопис [The Psychologist](#) који издаје *British Psychology Society*. У питању је био специјални број посвећен односу према политици и политичком у различитим земљама.
4. У оквиру подкаста [Тампон зона](#), Марија Петровић је разговарала са ауторком емисије Ивом Парађанин и другом гошћом, Мином Ђукић, о филму *Присила* Софије Кополе, али и о стратегијама манипулације у раним емотивним односима, грумингу и о улози околине у оваквим односима.
5. Маша Вукчевић Марковић и Тамара Џамоња Игњатовић гостовале су у [Agelast](#) подкасту и говориле о резултатима истраживања у области менталног здравља и импликацијама за праксу и политике у Србији.
6. Дневни лист [Данас](#) пренео је резултате истраживања *Мајске иницијативе* о менталном здрављу у Србији које је коментарисала Тамара Џамоња Игњатовић.
7. Радио Београд угостио је Тамару Џамоњу Игњатовић у емисији [Речено и прећутано](#) у којој су разговарали о менталном здрављу грађана Србије.
8. Тамара Џамоња Игњатовић гостовала је у емисији *Орбита културе* и разговарала о књизи *Психотерапија*.
9. Дневни лист *Политика* пренео је резултате [Алтернативног извештаја о положају и потребама младих Србије 2024. године](#) које је коментарисала Тамара Џамоња Игњатовић.
10. Ирис Жежељ и Марија Петровић гостовале су у подкасту [Агеласт](#) и са аутором емисије, Галебом Никачевићем, разговарале о теоријама завере.
11. Милица Нинковић је учествовала на панел дискусији „Panel Discussion on Obstetric Violence“ у Институту за ментално здравље.
12. Часопис *Elle* објавио је текст Ирис Жежељ и сарадника ЛИРА Лаб-а др Стефана Рајчевића Мандића са насловом [Шта је ХПВ и како да се чувамо од њега?](#), у коме се објашњавају природа и опасности ХПВ вируса те начини како се од њега лечи вакцином, које су психолошке препреке вакцинацији и зашто је не треба одлагати.

13. *Нови Магазин* је објавио текст Ирис Жежељ под називом [*Све “лече” осим смрти*](#), у коме упозорава на опасности које носи употреба традиционалне, комплементарне, и алтернативне медицине, као и стратегије којима се обмањују и привлаче потенцијални корисници.
14. Иако објављен још 2015. године, [*Reproducibility Project: Psychology*](#) у коме су учествовали Горан Кнежевић и Љиљана Лазаревић још увек се појављује у медијима и високо је рангиран на бројачима медијске утицајности ([*Altmetric100*](#)).